

NIVI Rapport 2017:4

Kommuneundersøkelse om den regionale statsforvaltning i Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland

Utarbeidet på oppdrag av Direktoratet for forvaltning og ikt (Difi)

Av Magne Langset og Geir Vinsand

INNHold

HOVEDPUNKTER	2
1 OM UNDERSØKELSEN	4
1.1 Bakgrunn og formål	4
1.2 Metodisk tilnærming og gjennomføring	4
1.3 Nærmere om måletema og spørsmål	5
1.4 Kriterier for evaluering av statlige etater	5
1.5 Erfaringer fra gjennomføringen	6
2 VURDERINGER AV DEN REGIONALE STATSFORVALTNING.....	7
2.1 Viktigste statsetater for kommunene	7
2.2 Vurdering av tilgjengelighet og etatenes rolleutøvelse.....	10
2.3 Fylkesmannens samordningsroller	11
2.4 Forbedringsråder i fylkesmannens interne samordning.....	13
2.5 Forbedringsområder knyttet til avdelinger og fagområder	16
2.6 Kommunenes favorittetat.....	18
2.7 Viktigste endringsbehov i regional statsforvaltning	19
2.8 Statlige regiongrenser og lokalisering av statlige kontor.....	22
3 SYNSPUNKTER PÅ KOMMUNEREFORMEN	25
3.1 Bør kommunereformen videreføres som nasjonal reform?	25
3.2 Langsiktig hovedløsning for egen kommune.....	25
3.3 Viktighet av ulike rammebetingelser	26
3.4 Prosessen videre.....	27
3.5 Når bør kommunereformen være avsluttet?	28

Vedlegg:

1. Kommunenes evaluering av Fylkesmannen og andre statsetater. Hovedtall fra rådmannsundersøkelse på Vestlandet.
2. Spørreskjema for kommuneundersøkelsen på Vestlandet

Hovedpunkter

Kommuneundersøkelsen som er gjennomført på Vestlandet dekker to temaområder, dels kommunenes vurderinger av Fylkesmannen og den øvrige regionale statsforvaltning, dels spørsmål om videreføring av kommunereformen. Undersøkelsen omfatter svar fra 46 rådmenn i fylkene Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland.

Hovedfunnene på spørsmål om den regionale statsforvaltning kan sammenfattes i følgende punkter:

- Nesten alle rådmennene svarer at Fylkesmannen inngår blant kommunens viktigste statlige etater (93 prosent). Det er også et stort flertall som mener Statens vegvesen (73 prosent) er tilhører samme kategori. I en gruppe 2 peker 50-60 prosent på Helseforetak (HF), Husbanken og Politiet. I en gruppe 3 peker 20-40 prosent på IMDI, Bufetat, NVE, Arbeidstilsynet, Kartverket, Nav og Skatteetaten. I en gruppe 4, som nevnes av under 20 prosent, inngår Kystverket, Mattilsynet, UDI, Sivilforsvaret og Statsbygg.
- Et overordnet inntrykk fra evalueringen av fylkesmannens fagavdelinger og 11 andre statlige etater er at staten har en klar overvekt av fornøyde brukere i kommunene. Det gjelder i særlig grad fylkesmannens fagavdelinger, men også andre viktige etater som Husbanken, Politiet og Statens vegvesen får gode tilbakemeldinger fra administrativ ledelse i kommunene.
- Fylkesmennene får også mange positive tilbakemeldinger på definerte samordningsroller, herunder intern samordning mellom fagavdelinger, samordning av tilsyn fra andre statsetater, samordning av pålegg og sanksjoner mot kommunen og samordning/mekling ved innsigelser. Andelen som uttrykker at de er fornøyd med fylkesmannens rolleutførelse på disse områdene varierer fra 35 til 65 prosent, mens andelen misfornøyd varierer mellom 8 og 17 prosent.
- På spørsmål om på hvilke områder fylkesmannens interne samordning kan bli bedre, svarer nær halvparten tolkning av regelverk og harmonisering av faglig skjønn. Vel en tredjedel svarer samordning av tilsynspraksis og like mange peker på behov for bedre samordning av valg av tilsynsmetodikk. En betydelig andel av kommunene peker også på rom for forbedring når det gjelder saksbehandlingstid og samordning av rapporteringskrav og kontrollrutiner. De fylkesfordelte tallene tyder på betydelige variasjoner mellom embetene.
- I en ytterligere konkretisering av forbedringsråder, peker en fjerdedel av kommunene på at samordningsbehovet knytter seg til hhv. planavdelingen og miljøvernavdelingen. De fylkesfordelte tallene tilsier avdelingsmessige utfordringer gjelder Fylkesmannen i Hordaland, ikke de to andre embetene.
- I en kartlegging av kommunenes faglige favorittetat, pekes det først og fremst på Fylkesmannen. Som begrunnelser oppgis at fylkesmannen er tilgjengelig og lett å ta kontakt med, at fylkesmannen har relevant og viktig fagkompetanse for kommunen og at fylkesmannen har god kommunekunnskap. Flere framhever også at Statens vegvesen har en særlig god faglig dialog mot kommunen. Svarene tilsier at beste praksis knyttes til i alt 10 forskjellige statlige etater, inkludert Fylkesmannen, Statens vegvesen, Politiet, Nav, NVE, Husbanken, Kartverket, Helseforetak, Kystverket og Arbeidstilsynet. God brukerorientering i sakene og regelmessige møter med kommunen nevnes som viktige begrunnelser for en god faglig dialog med flere av de øvrige etatene.
- Mer vekt på ansvarsbasert forvaltning og bedre samordning av statens virksomhet gjennom fylkesmannen framheves som de viktigste tiltakene i det videre arbeid med å forbedre den regionale statsforvaltningen. Mange peker også på behov for å redusere antall statsetater gjennom sammenslutninger og endringer statlige inndelinger med sikte på bedre sammenfall. Effektivisering i etatenes prioriteringer og arbeidsrutiner framheves også som viktig.

- En andel på 20 prosent av kommunene bekrefter at de opplever ulemper som følge av lite formålstjenlige regiongrenser for staten. I Hordaland og Rogaland svarer 29 prosent av kommunene bekreftende, mens ingen av kommunene i Sogn og Fjordane svarer at statlige regiongrenser medfører ulemper for kommunen. Kommuner som bekrefter ulemper peker på svakheter ved dagens grenser for politiet, 110 brann og andre beredskapsstater. Det blir framhevet at Vegvesenet blir borte i Leikanger for kommuner utenfor Sogn og Fjordane og at NVE har en for stor region på Vestlandet.
- En andel på 24 prosent av kommunene bekrefter at de ser behov for endret lokalisering av statlige kontor for å sikre bedre tilgjengelighet for kommunen. Andelen varierer fra 18-20 prosent i Hordaland og Sogn og Fjordane til 36 prosent i Rogaland.

I undersøkelsen er det stilt fem spørsmål om kommunens veivalg og videreføring av kommunereformen. Svarene på denne delen av undersøkelsen kan sammenfattes i følgende punkter:

- 70 prosent av rådmennene i de tre fylkene mener kommunereformen bør videreføres som nasjonal reform de neste fire årene. Fylkestallene tyder på bred enighet om dette i alle de tre fylkene.
- Et flertall på 61 prosent anser deltakelse i en ny og større kommune som langsiktig hovedløsning for egen kommune. En liten andel på 13 prosent ser for seg videreføring av dagens kommune, mens 20 prosent ser for seg sterkere interkommunalt samarbeid. I Sogn og Fjordane er det ingen av spurte som mener videreføring av dagens kommune vil være en god langsiktig løsning. 80 prosent av de spurte rådmennene i dette fylket ser for seg deltakelse i en ny og større kommune som langsiktig hovedløsning.
- På spørsmålet om framtidige rammebetingelser, svarer et klart flertall av rådmennene at det er viktig at den statlige styringen reduseres og at nye og større kommuner tilføres flere oppgaver innenfor samfunnsutvikling og tjenesteproduksjon. Det er også et klart flertall blant rådmennene som ser behov for tydeligere nasjonale inndelingsprinsipper og videreføring av positive økonomiske insentiver for sammenslutning.
- Når det gjelder framtidig prosess, svarer 46 prosent av rådmennene at de ser for seg en sentralt styrt prosess med statlig utvalg og kommunene som høringsinstanser. En andel på 24 svarer mer vekt på fylkesmannen som prosessleder og pådriver, mens 15 prosent ser for seg videreføring av lokale prosesser om lag som i forrige stortingsperiode.
- På spørsmål om når kommunereformen bør være avsluttet i eget fylke, svarer 15 prosent innen 2020, 30 prosent innen 2022, 35 prosent innen 2024 og 9 prosent senere. Tallene tilsier at to tredjedeler av rådmennene ser for seg at reformen bør være avsluttet innen 2022 eller 2024. Oppfatningen er ganske like mellom fylkene.

En viktig metodisk lærdom fra prosjektet er at særlig evalueringen av de mange statlige etatene bør forenkles og tilpasses bedre til hva rådmennene kan svare på uten nærmere undersøkelser i egen organisasjon.

For å forenkle gjennomføringen og sikre høyere svarprosent bør staten etter NIVIs oppfatning samordne og avtale én forvaltingsundersøkelse rettet mot kommunene ved rådmannen. Undersøkelsen bør antakelig eies av fylkesmannen og gjennomføres årlig i alle landets fylker. Undersøkelsen kan legges opp med noen landsdekkende indikatorer (nasjonal fastdel) og en fridel med aktuelle spørsmål tilpasset det enkelte fylke.

1 Om undersøkelsen

1.1 Bakgrunn og formål

Kommuneundersøkelsen på Vestlandet er gjennomført i samarbeid med fylkesmennene i Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland. Prosjektet ble initiert som del av et pågående nasjonalt prosjekt i Difi om utviklingstrekk og endringsbehov innenfor den regionale statsforvaltning.

Formålet med kommuneundersøkelsen har vært å kartlegge kommunenes faglige og administrative relasjoner til Fylkesmannen og den øvrige regionale statsforvaltning. Undersøkelsen inneholder en kartlegging av kommunenes syn på statens rolleutøvelse, med vekt på samordningsbehov og prioritering av tiltak for å forbedre den statlige forvaltningen. Synspunkter på kommunens veivalg og rammebetingelser i det videre arbeid med kommunereformen er tatt med som et sideordnet tema. Undersøkelsen er rettet mot rådmennene som målgruppe med bakgrunn i at det er kommunens faglige og administrative kontaktflater mot staten som er tema.

Undersøkelsen er gjennomført av NIVI Analyse som har hatt ansvar for prosjektledelse og rapportering. Respons Analyse i Bergen har bistått med dataregistrering og statistiske kjøring. Spørreskjemaet ble utviklet i nært samarbeid med kontaktpersoner i embetene. Disse har også bistått med informasjon om undersøkelsen overfor målgruppen.

Rapportering fra undersøkelsen skjer i denne sluttrapporten til Difi. Det er i tillegg utarbeidet en tabellrapport og figurer med hovedtall for det enkelte fylke.

1.2 Metodisk tilnærming og gjennomføring

Metodisk tilnærming og gjennomføring kan oppsummeres som følger:

Målgruppe: Rådmennene evt. annen administrativ toppleder i kommunene. Én respondent pr kommune. Bruttoutvalg på 85 kommuner i tre fylker (Hordaland, Sogn og Fjordane og Rogaland).

Metode for informasjonsinnhenting: Web-basert spørreskjema. Før utsendelse ble det gjennomført en pretest blant tre rådmenn med etterfølgende dialog om spørsmålsutforming og omfang på skjema. Det ble sendt ut forhåndsinformasjon om undersøkelsen til alle rådmennene.

Periode for datainnsamling: 8.september - 9.oktober 2017. Det ble gjennomført flere purringer via epost. Det ble også sendt ut anbefalinger om å svare fra kontaktpersonene hos fylkesmannen, i to av fylkene også via leder av i KS rådmannsutvalg.

Svarprosent: Nettoutvalg på 46 rådmenn. Samlet svarprosent på 54, som i utgangspunktet er bra i en så travel målgruppe. Svarprosent i Sogn og Fjordane er 58, i Hordaland er 52 og i Rogaland 54.

Representativitet: Nettoutvalget har god spredning på de tre fylkene. Nettoutvalget har også små skjevheter etter kommunestørrelse og kommunenes vedtak i kommunereformen (vedtatt sammenslått/ikke berørt av reformen). De to største kommunene Bergen og Stavanger har ikke besvart undersøkelsen.

1.3 Nærmere om måletema og spørsmål

Spørreskjemaet inneholder spørsmål innenfor følgende temaområder:

- *Vurdering av viktigste statsetater* for kommunens virksomhet og løpende oppgaveløsning, vurdert i en normal situasjon
- *Vurdering av tilgjengelighet til aktuelle etater og etatenes rolleutøvelse* på definerte områder jf. nærmere omtale av kriterier nedenfor. Det er bedt om vurdering av fem definerte fagavdelinger hos Fylkesmannen og 11 andre statlige etater – IMDI, UDI, Bufetat, Husbanken, Nav fylkesforvaltning, Helseforetak (HF), Politiet, NVE, Kystverket, Statens vegvesen og Arbeidstilsynet. Hos fylkesmannen er det bedt om vurdering av følgende avdelinger: Landbruk og mat, Helse, omsorg og sosial, Miljø og klima, Barnehage og opplæring, Plan og bygg.
- *Tilfredshet med fylkesmannens samordning*, herunder intern samordning mellom fagavdelinger, samordning av tilsyn fra andre statlige etater, samordning av pålegg og andre sanksjoner rettet mot kommunen og samordning/mekling ved innsigelse.
- *Forbedringsområder i den interne samordningen hos fylkesmannen*, herunder spørsmål om interne samordningsbehov kan knyttes til spesielle avdelinger eller fagområder
- *Kartlegging av kommunenes favorittetat* dvs. hvilke to statsetater som har den beste faglige dialogen mot kommunen, som andre etater kan lære av
- *Vurdering av endringsbehov i den regionale statsforvaltningen*, herunder hvilke endringer som er viktigst å prioritere i det videre reformarbeid
- *Spørsmål om kommunen opplever ulemper som følge av uhensiktsmessige statlige regiongrenser* eller lokalisering av statlige kontor
- *Spørsmål om veivalg og synspunkter på kommunereformen*, herunder om reformen bør videreføres, langsiktig hovedløsning for egen kommune, viktighet av ulike rammebetingelser, type prosess og tidspunkt for når reformen bør være gjennomført.

1.4 Kriterier for evaluering av statlige etater

I undersøkelsen er fylkesmannens fagavdelinger og utvalgte statsetater vurdert i forhold til følgende kriterier:

1. Tilgjengelighet ved behov for kontakt
2. Saksbehandlingstid
3. Relevant fagkompetanse for kommunen
4. Sørvisinnstilling overfor kommunen
5. Evne til å prioritere saker og gjøremål som er viktig for kommunen
6. Respekt for kommunens synspunkt og vedtak
7. Kostnadsbevissthet og bidrag til effektiv ressursbruk
8. Etatens kunnskaper om kommunen

De fire første av disse kriteriene ble også brukt i Difis kommuneundersøkelse fra 2010¹ og senere brukerundersøkelser i regi av noen av fylkesmennene. Disse dekker helt vanlige aspekter som det er naturlig å spørre om i brukerundersøkelser av offentlige organer. De fire siste

---

¹ Difi Rapport 2010:11 Fylkesmannen 2010 – en undersøkelse av kommunenes erfaring med og oppfatning av Fylkesmannen.

kriteriene ble tatt inn som del av arbeidet med spørreskjemaet. Disse er ment å fange opp andre antatt viktige kjennetegn ved relasjonen mellom kommunene og staten. Det gjelder kommunens inntrykk av etatenes prioriteringseffektivitet, deres respekt for kommunens vedtak, kostnadsbevissthet og etatenes bidrag til effektiv ressursbruk, samt inntrykk av de statlige etatenes kunnskapsnivå om kommunen.

1.5 Erfaringer fra gjennomføringen

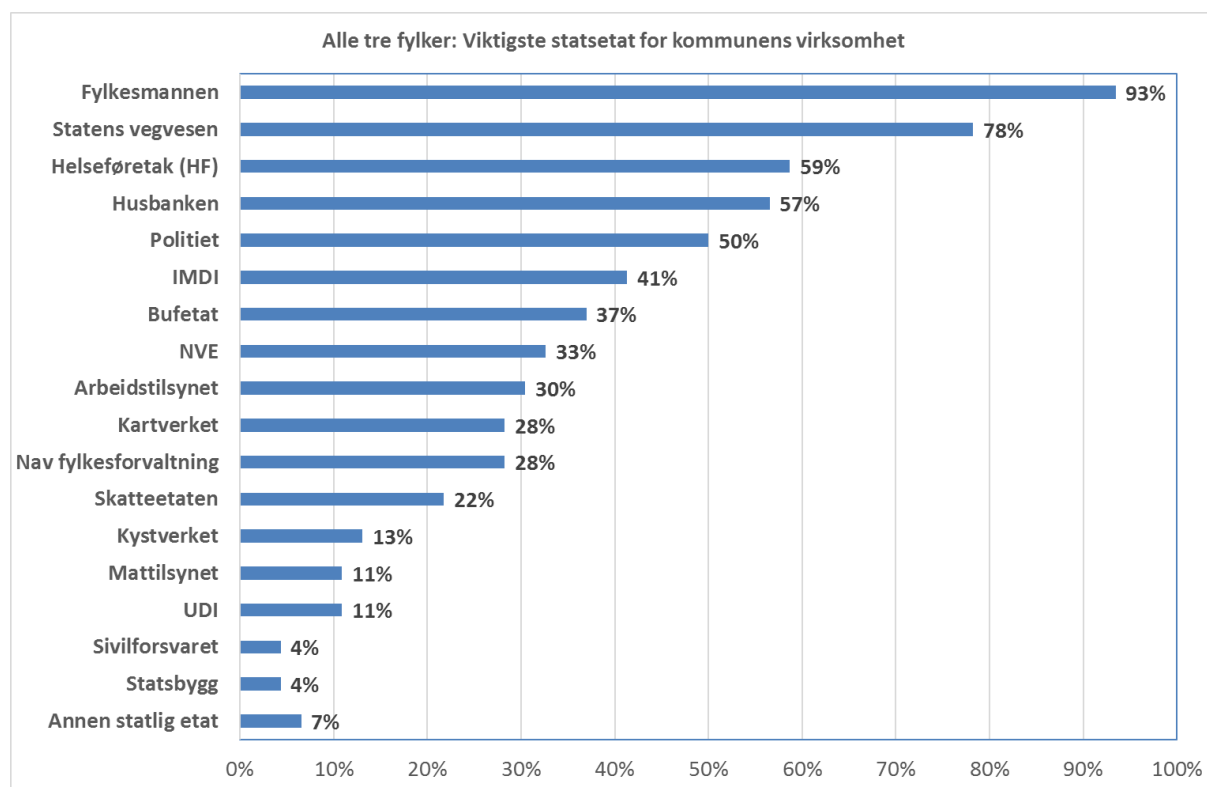
Undersøkelsen har karakter av en pilotundersøkelse med utprøving av metodikk, aktuelle måletekster og omfang av spørsmål som det er faller naturlig at rådmenn kan svare på. Fra gjennomføringen er det høstet tre viktige erfaringer:

- Undersøkelsen oppfattes som relevant og viktig av kommunene, men må forenkles og tilpasses målgruppens kjennskap og kunnskap om den enkelte statsetat
- Undersøkelsen inneholder i hovedsak relevante og gode evalueringskriterier for vurdering av fylkesmannens ulike fagavdelinger (8 evalueringskriterier), men bør forenkles når det gjelder evaluering av andre statsetater. Synspunkter fra kommunene tilsier at spørreskjemaet bør forenkles og kortes ned til måling av hovedinntrykk av faglig dialog med den enkelte etat, ikke kriterievis kartlegging som for fylkesmannen.
- For å forenkle gjennomføringen og sikre høyere svarprosent bør staten samordne og avtale én forvaltingsundersøkelse rettet mot kommunene ved rådmannen. Undersøkelsen bør antakelig eies av fylkesmannen og gjennomføres årlig i alle landets fylker. Undersøkelsen kan legges opp med noen landsdekkende indikatorer (nasjonal fastdel) og en fridel med aktuelle spørsmål tilpasset det enkelte fylke.

2 Vurderinger av den regionale statsforvaltning

2.1 Viktigste statsetater for kommunene

Følgende spørsmål ble stilt: *Kva statlege etatar vurderer du som dei viktigaste for kommunen si verksemd og løpande oppgåveløysing, vurdert i ein normal situasjon.* I spørsmålet fulgte en liste med 19 statlige etater og det var mulig å svare Annen etat i åpen svarkategori.

Figur 2.1 Vurdering av viktigste statsetater for kommunens virksomhet. Alle tre fylker. Flere svar mulig. Prosent. N=46.

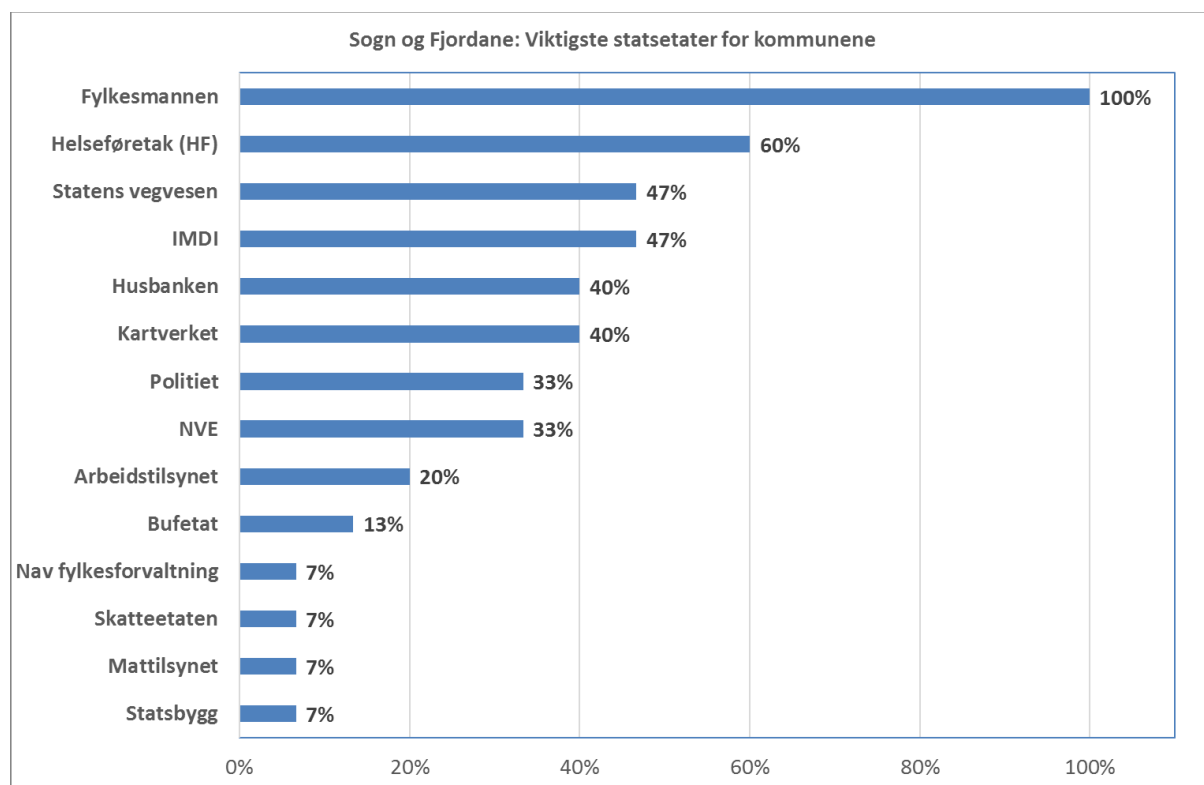
Svarene tilsier at kommunene vurderer Fylkesmannen som sin viktigste statlige etat. Av alle spurte nevner 93 prosent at Fylkesmannen er blant kommunens viktigste statsetater og det er også et stort flertall som peker på Statens vegvesen (73 prosent). I en gruppe 2 peker 50-60 prosent på Helseforetak (HF), Husbanken og Politiet. I en gruppe 3 peker 20-40 prosent på IMDI, Bufetat, NVE, Arbeidstilsynet, Kartverket, Nav og Skatteetaten. En gruppe 4 med etater som er nevnt av under 20 prosent inngår Kystverket, Mattilsynet, UDI, Sivilforsvaret og Statsbygg. I åpen svarkategori nevnes Forsvaret og KMD og én informant mener det er umulig å rangere «de viktigste» statsetatene fordi det kommer an på saken. Ingen av de spurte oppgir etater som Tolletaten, Fiskeridirektoratet eller Heimevernet.

At så godt som samtlige nevner Fylkesmannen er lite overraskende i lys av fylkesmannens mange formelle oppgaver overfor kommunene. At så mange peker på Statens vegvesen har antakelig sammenheng med at mange kommuner er sterkt berørt av ny veiutbygging. Helseforetak har antakelig blitt en viktigere etat for kommunene etter samhandlingsreformen hvor det stilles krav til samhandling og avtaler på både faglig, administrativt og politisk nivå. Det er grunn til å merke seg at Helseforetak (HF), Husbanken, IMDI, Bufetat og Nav fylkesforvaltning alle inngår blant sentrale kommuneorienterte statsteter, mens få peker på UDI som en sentral og viktig etat for kommunen. Blant beredskapsetatene framstår Fylkesmannen, Politiet og NVE blant de mest sentrale, mens få peker på f.eks. Mattilsynet. Når det gjelder

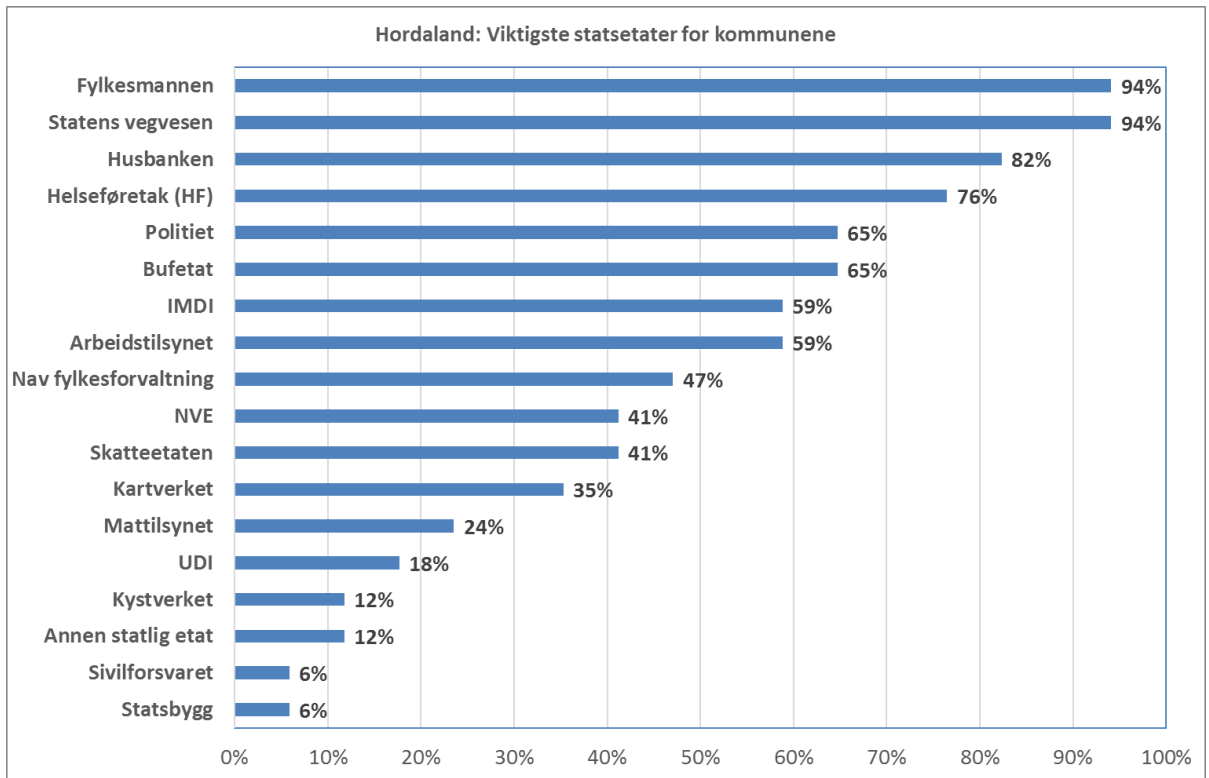

beredskapsetater, skal det understrekes at spørsmålet dreier seg om viktigste statsetater i en normalsituasjon. Alle deler av staten kan antakelig være viktig for kommunen, under spesielle hendelser eller situasjoner. Men det er altså ikke det det er spurt om.

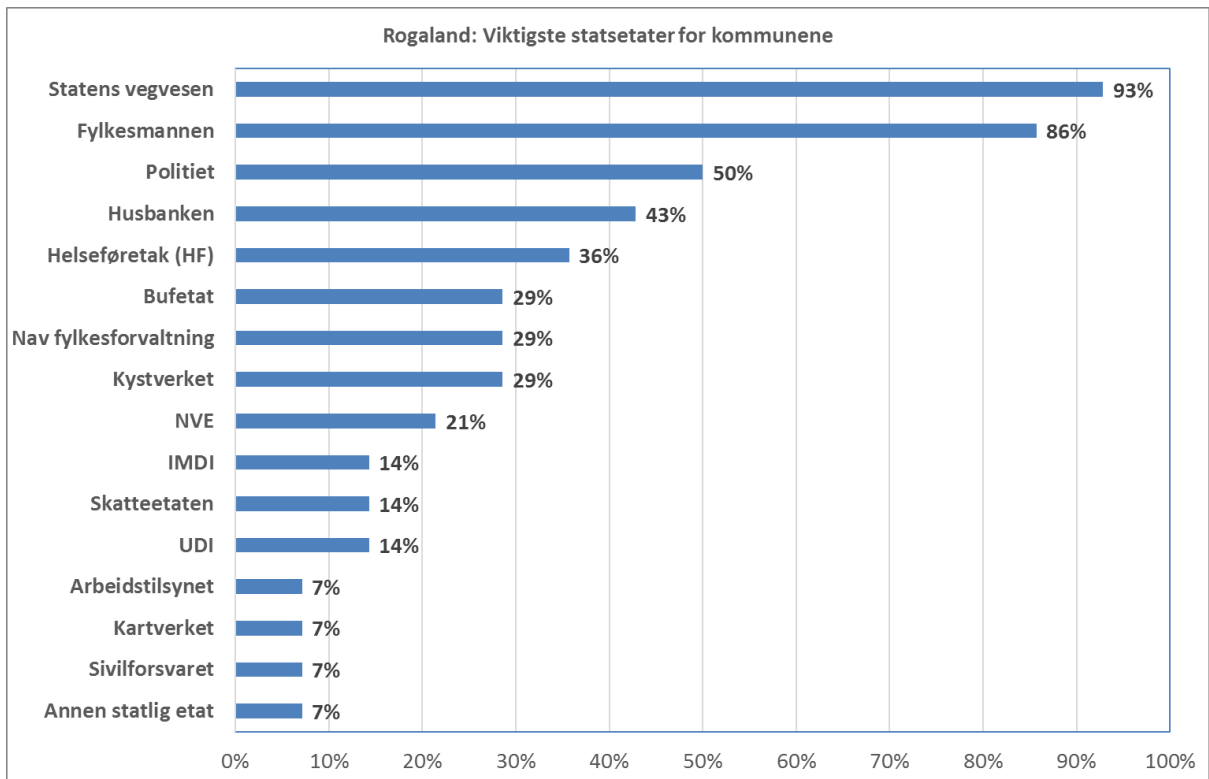
Hvem som vurderes som kommunenes viktigste statsetater viser seg å være avhengig av hvilket fylke vi snakker om. De fylkesfordelte tallene framgår av figurene nedenfor.

Figur 2.2 Vurdering av viktigste statsetater for kommunens virksomhet. Sogn og Fjordane. Flere svar mulig. Prosent. N=15.

Figur 2.3 Vurdering av viktigste statsetater for kommunens virksomhet. Hordaland. Flere svar mulig. Prosent. N=17.

Figur 2.4 Vurdering av viktigste statsetater for kommunens virksomhet. Rogaland. Flere svar mulig. Prosent. N=14.

2.2 Vurdering av tilgjengelighet og etatenes rolleutøvelse

Følgende spørsmål ble stilt som grunnlag for en kriterievis evaluering av fem fagavdelinger hos fylkesmannen og 11 andre statsetater: *Kor nøgd eller misnøgd er du med følgende statsetatar på dei ulike områder nemnt under? Svar ut frå dagens praksis og organisering. Sett evt. kryss for «ikkje relevant» for statsetatar som kommunen har lite kontakt med.*

Hovedtallene inkludert fordeling på de tre fylkene framgår av figurene i vedlegg 1. Svarene tyder på at rådmennene ikke har hatt nevneverdige problem med å evaluere fylkesmannens fagavdelinger. Det gjelder med et visst unntak for fylkesmannens landbruksavdeling, der svarene tyder på at kjennskapen varierer betydelig mellom fylkene, med størst usikkerhet i Hordaland og motsatt, ingen usikkerhet i Rogaland.

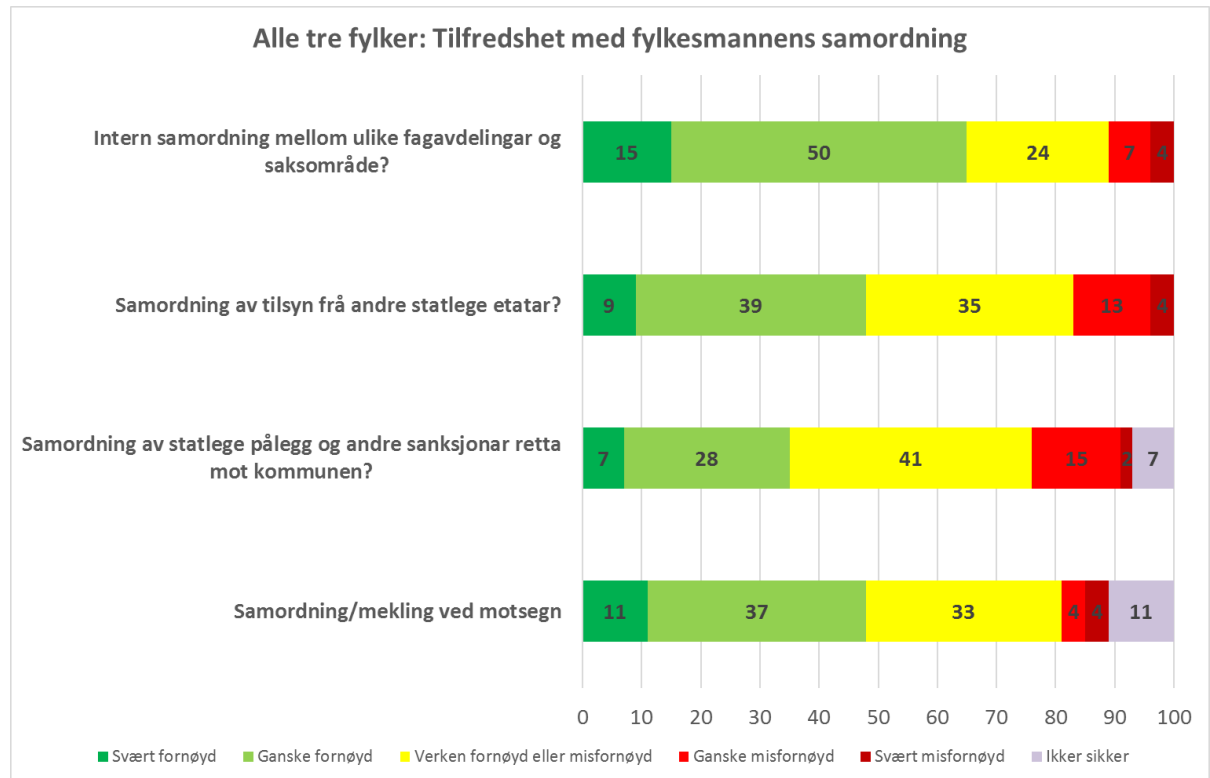
Svarene tyder også på at rådmennene har hatt grunnlag for å evaluere følgende etater: IMDI, Husbanken, Nav fylkesforvaltning, Helseforetak, Politiet, NVE og Vegvesenet. For disse etatene er det en begrenset andel som har svart «ikke relevant» eller «ikke sikker». For de øvrige etatene det er spurt ligger andelen ikke relevant/usikre betydelig høyere, opp mot 50 prosent (Kystverket).

Den komparative evalueringen som er gjennomført vurderes å gi nyttig og ny informasjon om kommunenes forhold til staten, til tross for litt ulik svaradferd. Evalueringen av fylkesmannens fagavdelinger og de 11 andre etatene kan oppsummeres i følgende hovedpunkter:

- Et overordnet inntrykk er at staten har en klar overvekt av fornøyde brukere blant kommunene, vurdert ut fra rådmennenes faglige tilbakemeldinger. Det gjelder i særlig grad fylkesmannens fagavdelinger, men også viktige kommuneorienterte etater som IMDI, Husbanken, Helseforetak, Politiet, NVE og Vegvesenet. Særlig Husbanken, Politiet og Vegvesenet får gode tilbakemeldinger på flere av de aktuelle kriteriene, som tilgjengelighet, sørvisinnstilling og relevant fagkompetanse for kommunen. Tilbakemeldingene er ikke like positive for Bufetat, Nav fylkesforvaltning og Arbeidstilsynet. Tallene for Kystverket og UDI preges av mye usikkerhet og at brukerrelasjonen vurderes som lite relevant.
- Vurder ut fra totaltallene for alle tre fylkene får alle fylkesmannens fagavdelinger gjennomgående gode tilbakemeldinger på sentrale vurderingskriterier som tilgjengelighet, relevant fagkompetanse, kunnskaper om kommunen og sørvisinnstilling. Andelen fornøyde kommuner ligger opp mot 70 prosent på disse kriteriene. Andelen misfornøyde kommuner varierer fra maksimalt vel 10 prosent for avdelingene for landbruk, helse og opplæring til maksimalt 26-27 prosent misfornøyde for avdelingene for miljøvern og plan/bygg. Kommunene er gjennomgående minst fornøyd med saksbehandlingstid og respekt for kommunens avgjørelser, hvilket dels kan tyde på at fylkesmannens kapasitet er presset, dels at det i noen saker ligger i fylkesmannens oppgave å overprøve kommunale vedtak. Tilbakemeldingene fra rådmennene tyder også på at fagavdelingenes evne til å prioritere viktige saker og bidrag til effektiv ressursbruk er en utfordring. Overdreven statlig styring og kontroll med kommunene kan være en forklaring på kritiske tilbakemeldinger om prioriteringseffektivitet og bidrag til kostnadseffektivitet, jf. svar på spørsmål om reformbehov i den regionale statsforvaltning i kap.2.7 nedenfor.
- Svarene fordelt på den enkelte fylkesmann tyder på betydelige variasjoner i vurderingen av fagavdelingene mellom fylkene. I alle tre fylker finnes eksempler på fagavdelinger med særlig gode tilbakemeldinger. Det gjelder f.eks. landbruksavdelingen og miljøvern-avdelingen hos Fylkesmannen i Rogaland, avdelingen for helse- og sosialavdelingen i Hordaland og utdanningsavdelingen i Sogn og Fjordane, jf. fylkesfordelte tall i figurvedlegget.

2.3 Fylkesmannens samordningsroller

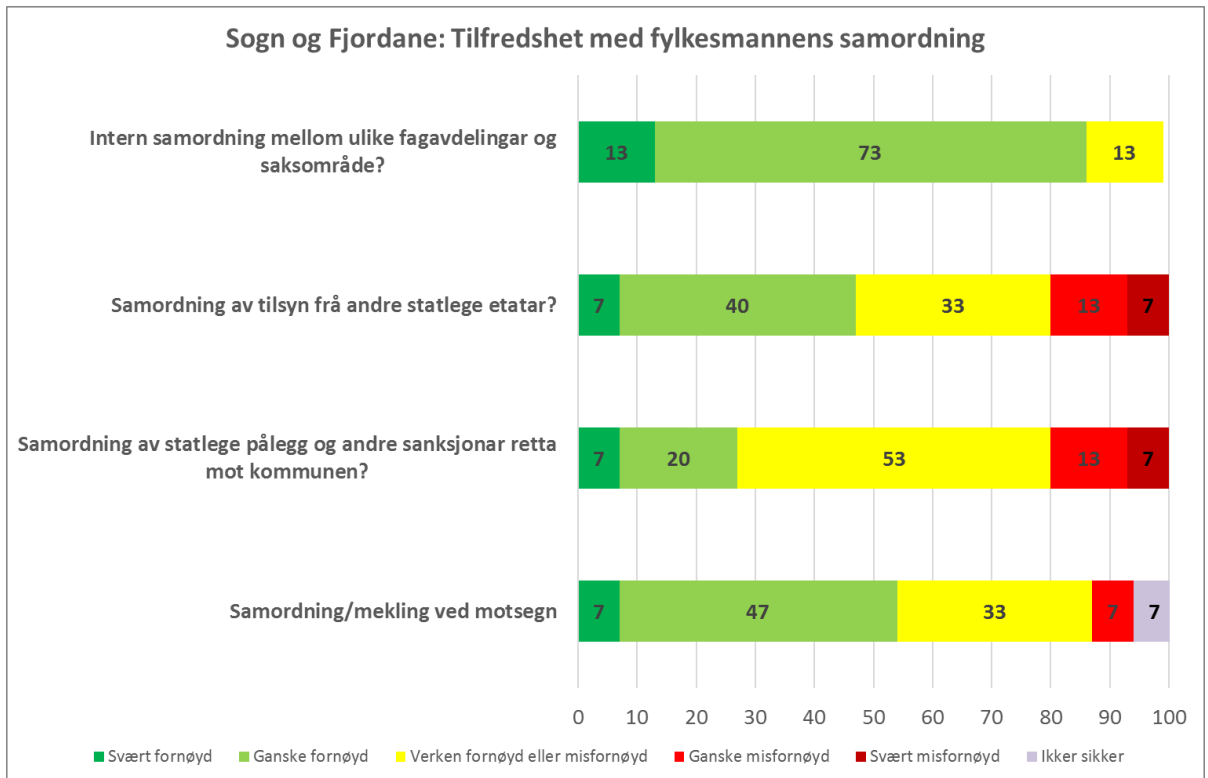
I undersøkelsen ble kommunene bedt om å vurdere fylkesmannens samordningsroller på fire konkrete områder, hhv. intern samordning mellom fagavdelinger, samordning av tilsyn fra andre statstetater, samordning av pålegg og sanksjoner mot kommunen og samordning/ mekling ved innsigelser.

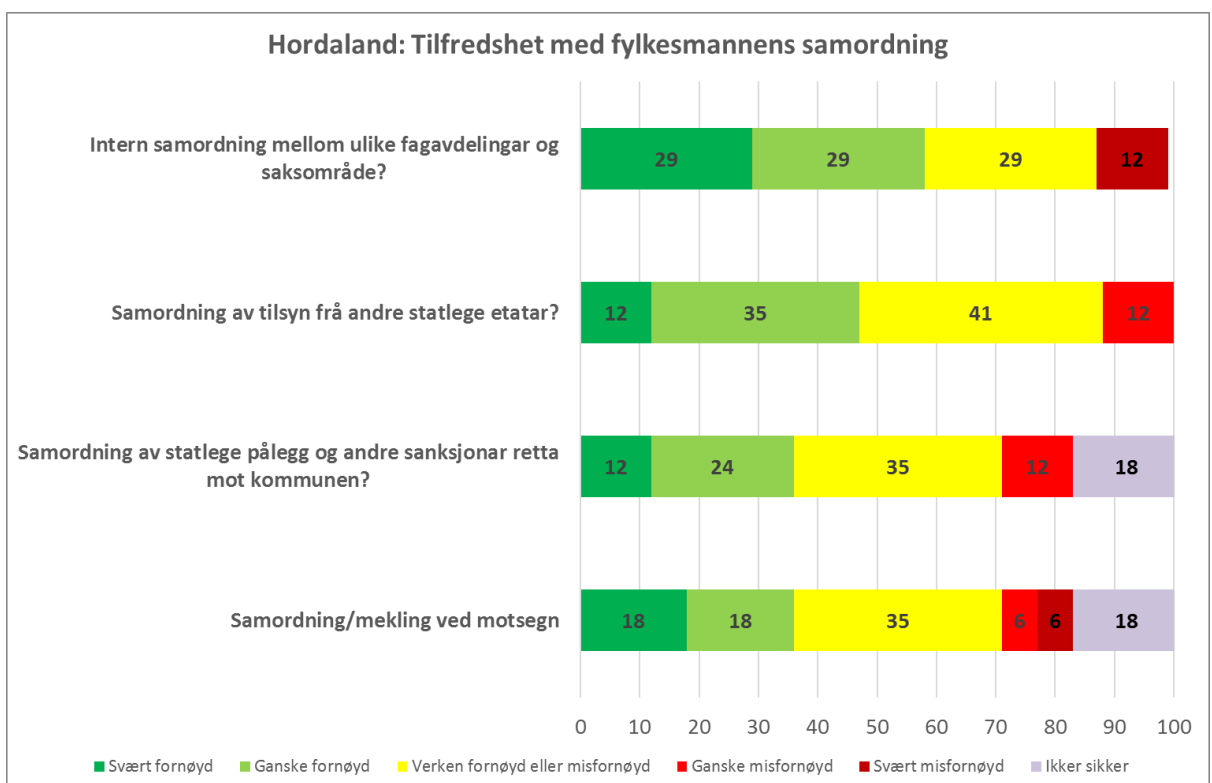
Figur 2.5 Vurdering av fylkesmannens samordningsroller. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Også her får fylkesmennene overvekt av positive tilbakemeldinger. Andelen som uttrykker at de er fornøyd varierer fra 35 til 65 prosent, mens andelen misfornøyde varierer mellom 8 og 17 prosent.

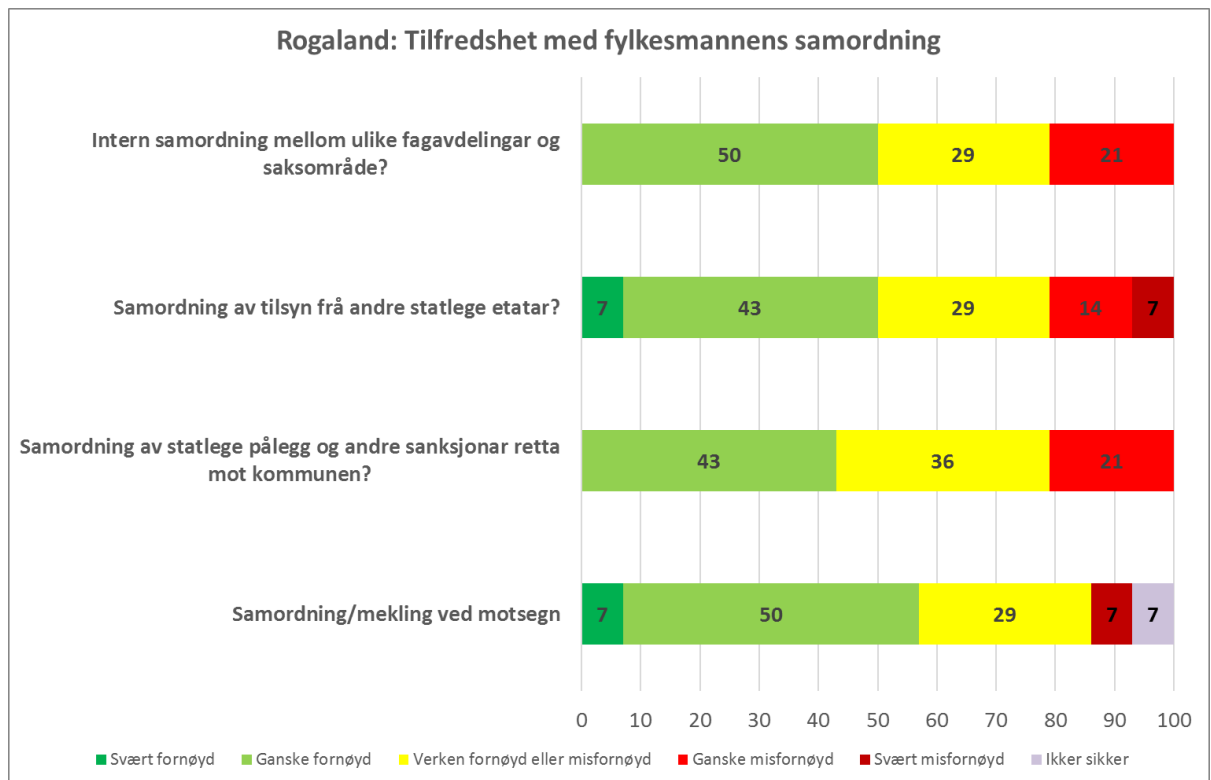
Tallene for den enkelte fylkesmann er litt ulike for de ulike rollene jf. figurene nedenfor. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane får best tilbakemeldinger på intern samordning mellom fagavdelinger og samordning av innsigelser. Fylkesmannen i Rogaland får også flere gode tilbakemeldinger, mens tallene for Fylkesmannen i Hordaland preges av litt færre fornøyde kommuner, men samtidig lite direkte misnøye med fylkesmannens rolleutøvelse.

Figur 2.6 Vurdering av fylkesmannens samordningsroller. Sogn og Fjordane. Prosent. N=15.

Figur 2.7 Vurdering av fylkesmannens samordningsroller. Hordaland. Prosent. N=17.

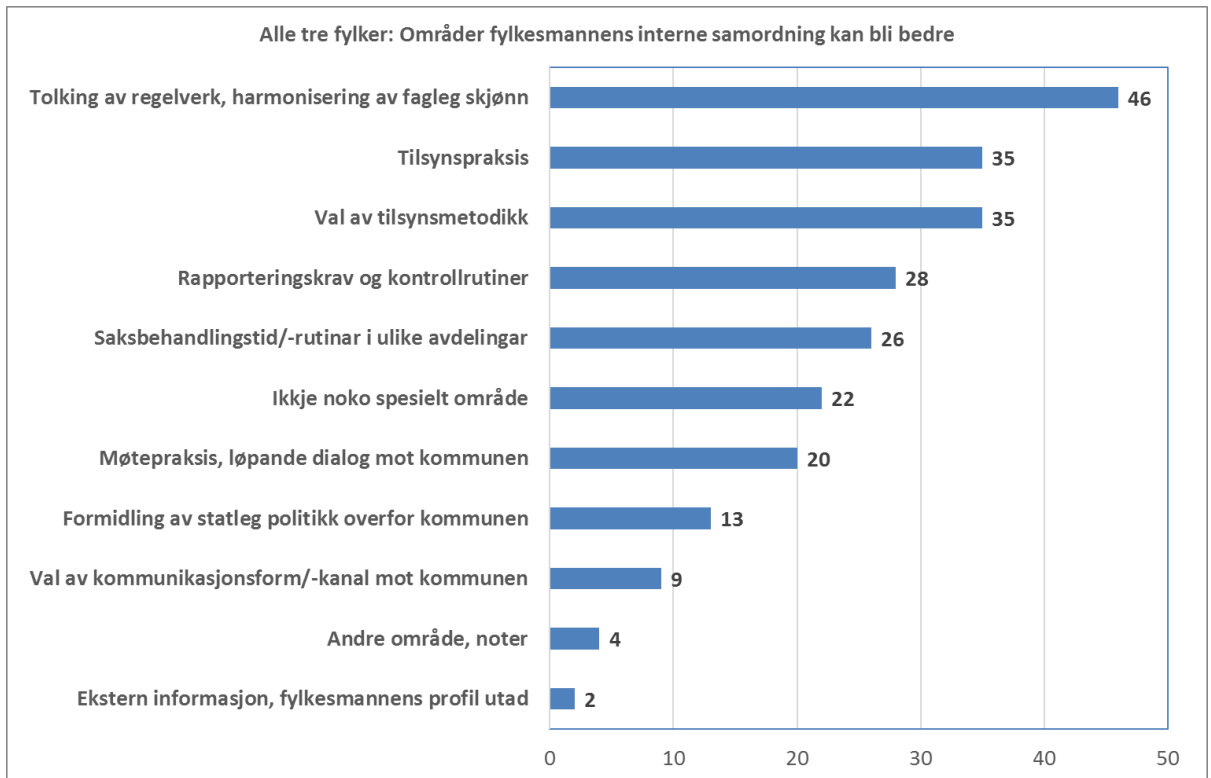

Figur 2.8 Vurdering av fylkesmannens samordningsroller. Rogaland. Prosent. N=14.

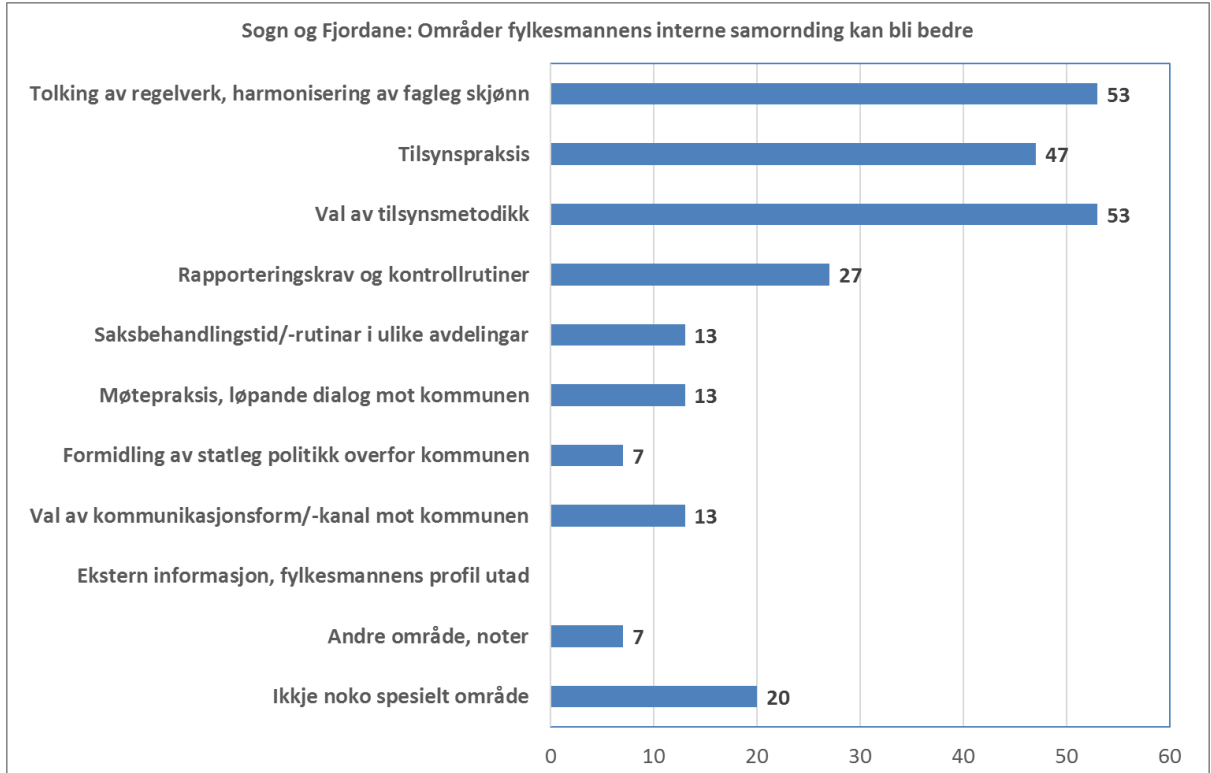
2.4 Forbedringsråder i fylkesmannens interne samordning

På spørsmål om på hvilke områder fylkesmannens interne samordning kan bli bedre, svarer nær halvparten tolkning av regelverk og harmonisering av faglig skjønn. Vel en tredjedel svarer samordning av tilsynspraksis og like mange peker på behov for bedre samordning av valg av tilsynsmetodikk. En betydelig andel av kommunene peker også på rom for forbedring når det gjelder saksbehandlingstid og samordning av rapporteringskrav og kontrollrutiner.

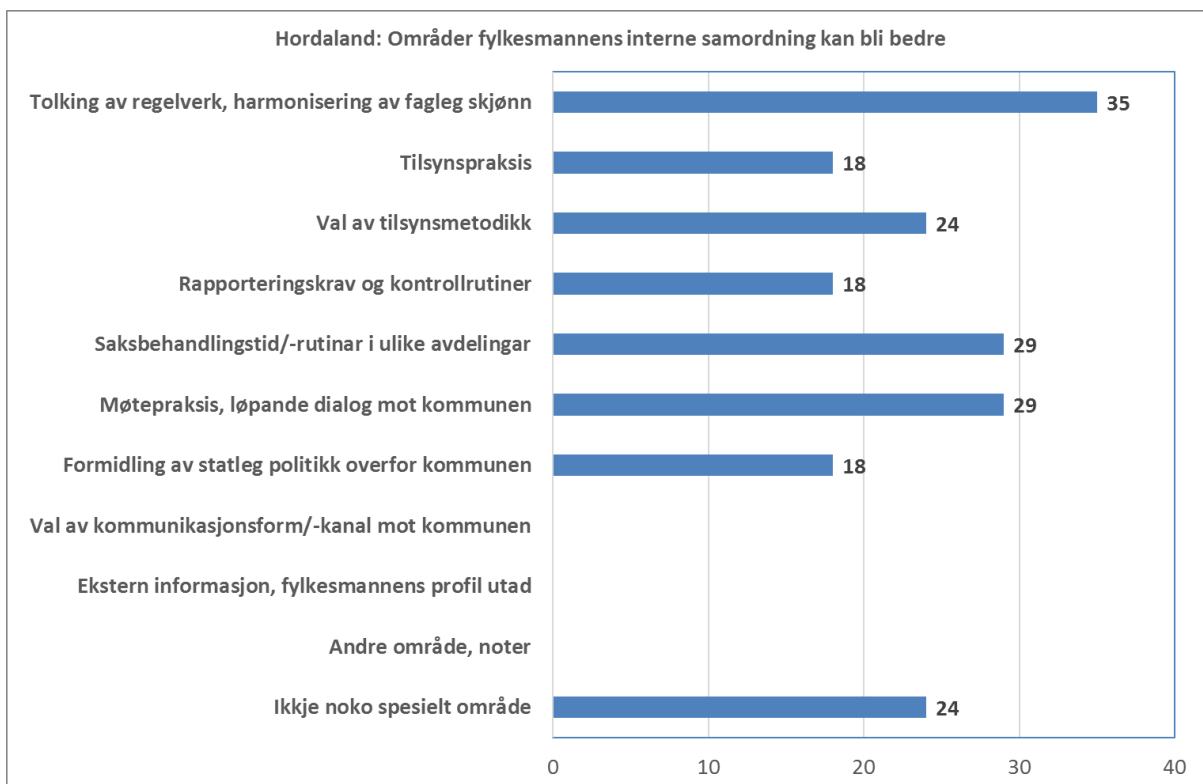
I fylkesfordelte tallene er det betydelige variasjoner i tilbakemeldingene. For Fylkesmannen i Sogn og Fjordane er det bedre samordning av tilsynspraksis/metodikk og tolkning av regelverk/harmonisering av faglig skjønn som framstår som de viktigste forbedringsområdene. I Hordaland pekes det også på tolkning av regelverk/harmonisering av skjønn, i tillegg kommer samordning av saksbehandlingstid og saksbehandlingsrutiner, samt møtepraksis og dialog mot kommunene. I Rogaland pekes det også på tolkning av regelverk/harmonisering av skjønn med tillegg av bedre samordning av tilsynspraksis og rapportering/kontrollrutiner.

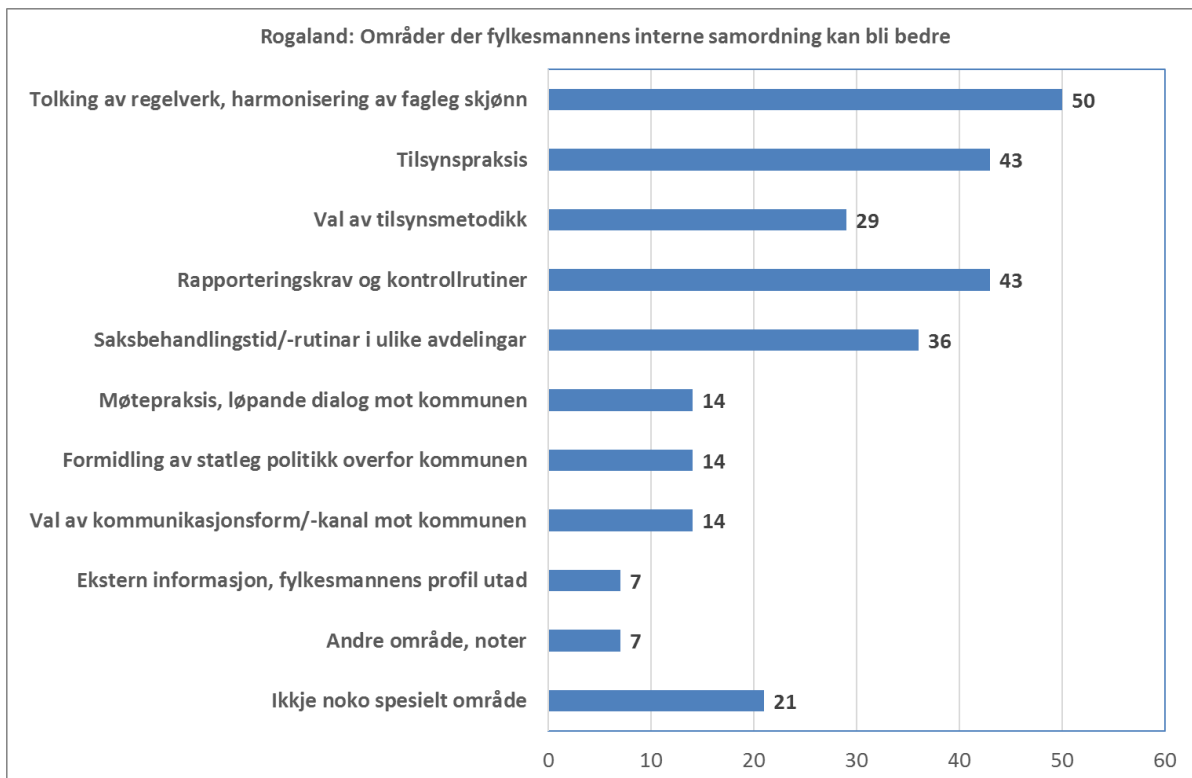
Figur 2.9 Vurdering av forbedringsområder i fylkesmannens interne samordning. Alle tre fylker. Flere svar mulig. Prosent. N=46.

Figur 2.10 Vurdering av forbedringsområder i fylkesmannens interne samordning. Sogn og Fjordane. Flere svar mulig. Prosent. N=15.

Figur 2.11 Vurdering av forbedringsområder i fylkesmannens interne samordning. Hordaland. Flere svar mulig. Prosent. N=17.

Figur 2.12 Vurdering av forbedringsområder i fylkesmannens interne samordning. Rogaland. Flere svar mulig. Prosent. N=14.

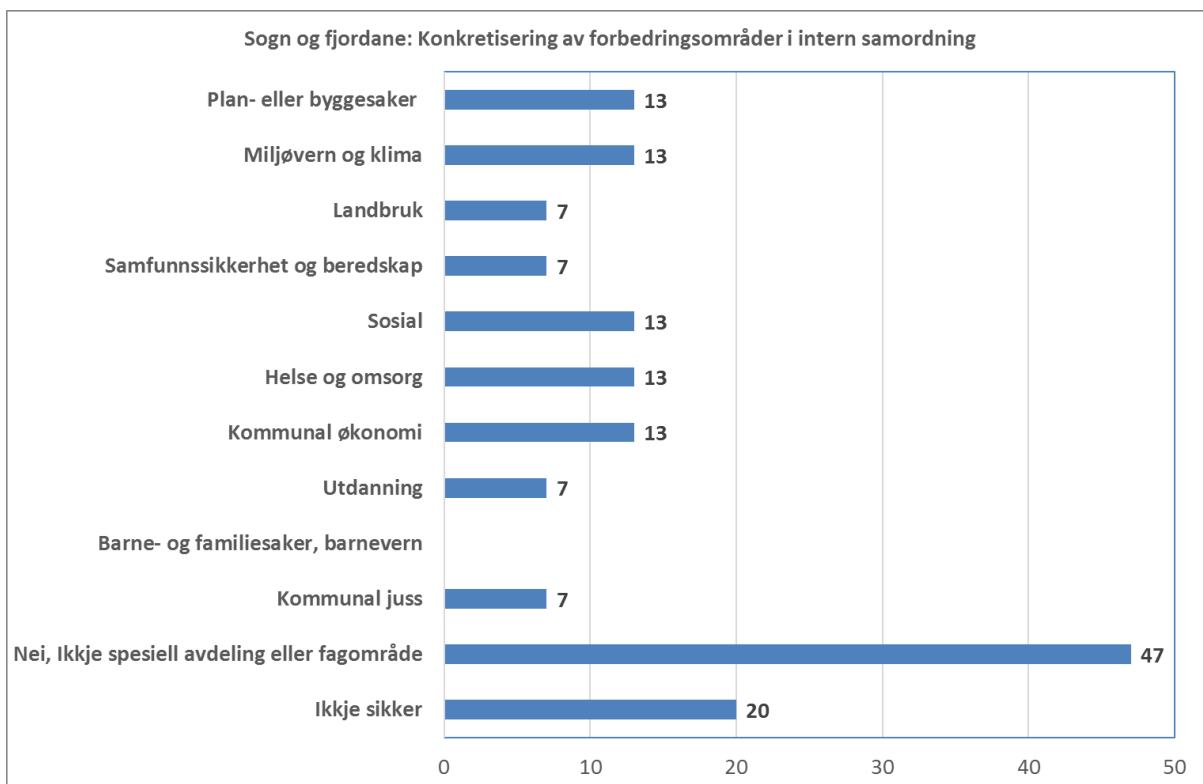

2.5 Forbedringsområder knyttet til avdelinger og fagområder

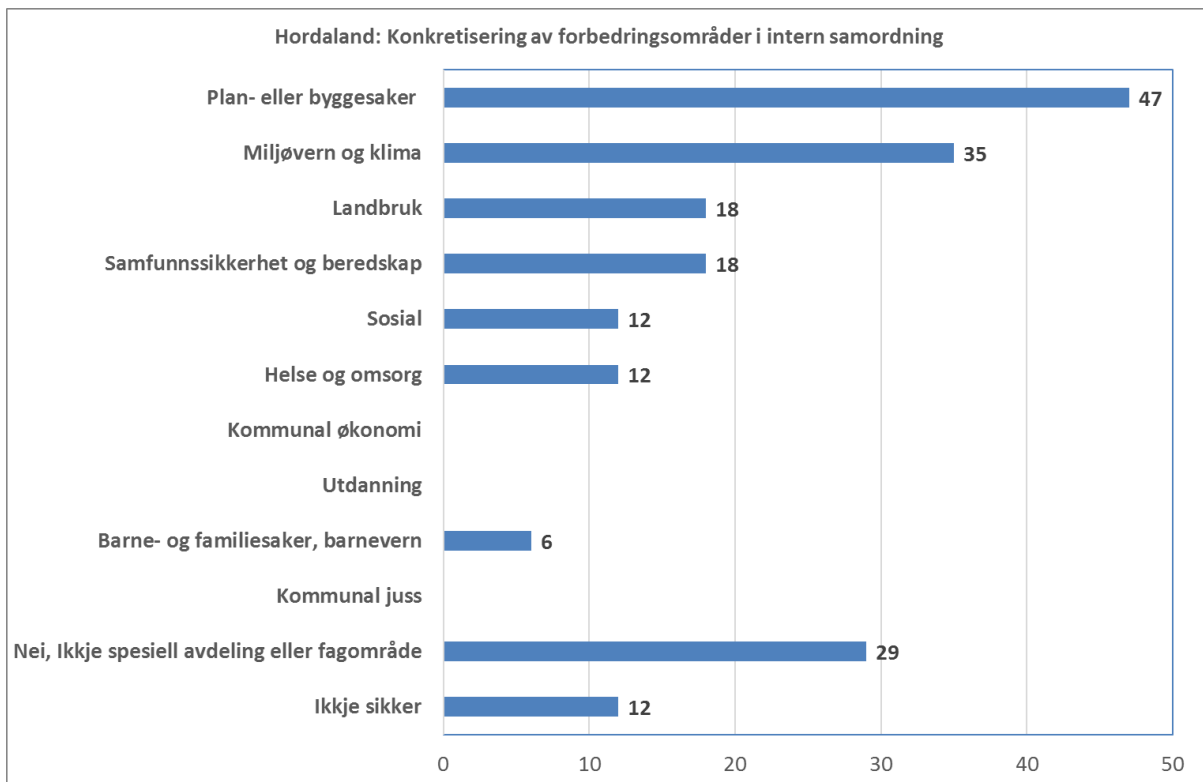
For ytterligere konkretisering av forbedringsråder, ble det stilt spørsmål om eventuelle interne samordningsbehov kan knyttes til spesielle avdelinger eller fagområder hos Fylkesmannen. Nær halvparten av de spurte avkrefter at så er tilfelle, mens rundt en fjerdedel peker på at samordningsbehovet knytter seg til hhv. planavdelingen og miljøvernavdelingen. De fylkesfordelte tallene tilsier at utfordringer knyttet til planavdelingen og miljøvernavdelingen gjelder Fylkesmannen i Hordaland, ikke de to andre embetene.

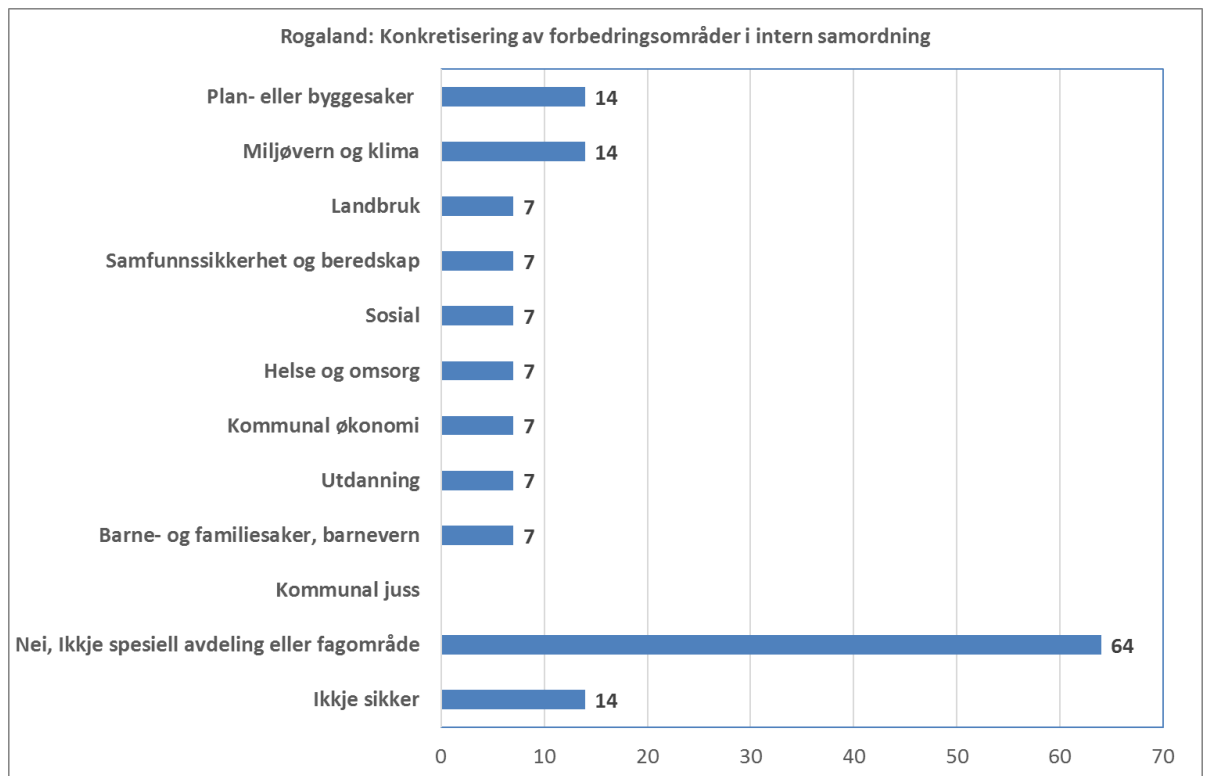
Figur 2.13 Ytterligere konkretisering av forbedringsområder i fylkesmannens interne samordning. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Figur 2.14 Ytterligere konkretisering av forbedringsområder i fylkesmannens interne samordning. Sogn og Fjordane. Prosent. N=15.

Figur 2.15 Ytterligere konkretisering av forbedringsområder i fylkesmannens interne samordning. Hordaland. Prosent. N=17.

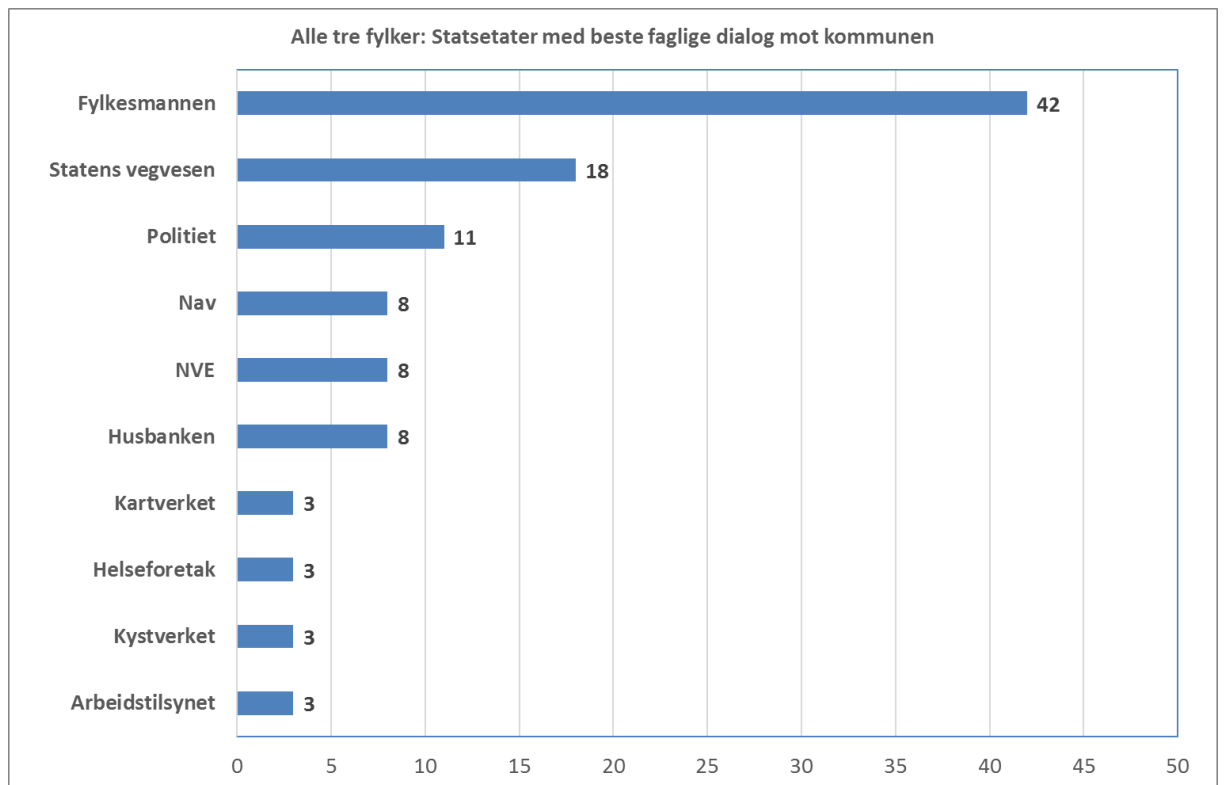
Figur 2.16 Ytterligere konkretisering av forbedringsområder i fylkesmannens interne samordning. Rogaland. Prosent. N=14.

2.6 Kommunenes favorittetat

Alle informanter ble stilt følgende spørsmål: *Kva to statsetatar har etter ditt syn den beste faglege dialogen mot kommunen, dersom du skal framheve etatar med en særlig god praksis som andre kan lære av? Noter namn på etatar og grunngi kort kvifor.* Det bemerkes at begrepet kommunens favorittetat her defineres som den etat som vurderes å ha den beste faglige dialog mot kommunen med overføringsverdi til andre.

På spørsmålet er det avgitt til sammen 38 svar, hvorav 22 rådmenn har pekt på kun én etat mens 16 har oppgitt to etater.

Svarene tyder på at kommunenes faglige favorittetat først og fremst er fylkesmannen. Dernest er det Statens vegvesen som framheves og noen peker også på Politiet, Nav, NVE, Husbanken, Kartverket, Helseforetak, Kystverket og Arbeidstilsynet. Svarene tilsier at beste praksis knyttes til 10 forskjellige statlige etater, hvorav klart flest kommuner mener det er fylkesmannen som står for den beste faglige dialogen mot kommunen. Tallmaterialet vurderes å være for lite til at det er grunnlag for å skille mellom fylkene.

Figur 2.17 Kommunens favorittetat med beste faglige dialog mot kommunen. Alle tre fylker. To svar mulig. Prosent. N=38.

Som begrunnelser for å framheve fylkesmannen som beste statlige etat nevnes følgende:

- Svært tilgjengelige og lett å ta kontakt
- Relevant og viktig kompetanse, bl.a. konkretisert til juridisk avdeling, kommuneøkonomikompetansen og dialogbasert tilnærming i opplæringsavdelingen
- God kunnskap om kommunen
- En nær og trygg samarbeidspartner
- Konstruktiv samhandlingspart som gir god hjelp til kommunen
- God dialog og ryddig oppfølging fra ledernivået hos fylkesmannen

For andre etater gis det følgende begrunnelser:

- At Statens vegvesen er tett på og kjenner kommunens prioriteringer, at etaten følger godt opp etter en avtalt prosjektmodell og at etaten er godt forberedte til møter på ledelsesnivå
- For politiet og Nav blir det pekt på at begge disse etatene har regelmessige møter/partnerskapsmøter med kommunen, f.eks. 2 ganger pr år (Nav)
- Om politiet blir det også sagt at kommunen har svært gode erfaringer med samarbeidet
- Om Kystverket sies det at etaten er brukerorientert i sin tilnærming til sakene

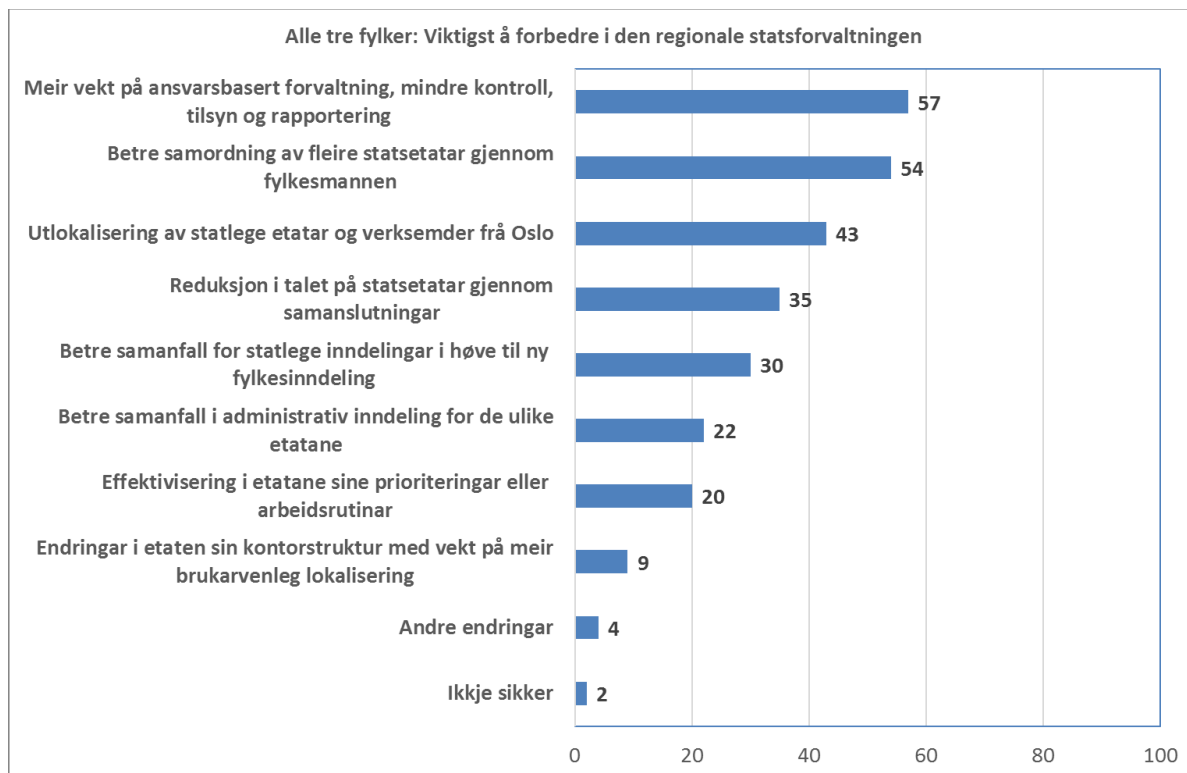
2.7 Viktigste endringsbehov i regional statsforvaltning

For å kartlegge reformbehov i hele den regionale statsforvaltningen ble det stilt følgende spørsmål: *Kva endringar er viktigast å prioritere i det vidare arbeidet med å betre den regionale statsforvaltninga? Sett evt. fleire kryss.*

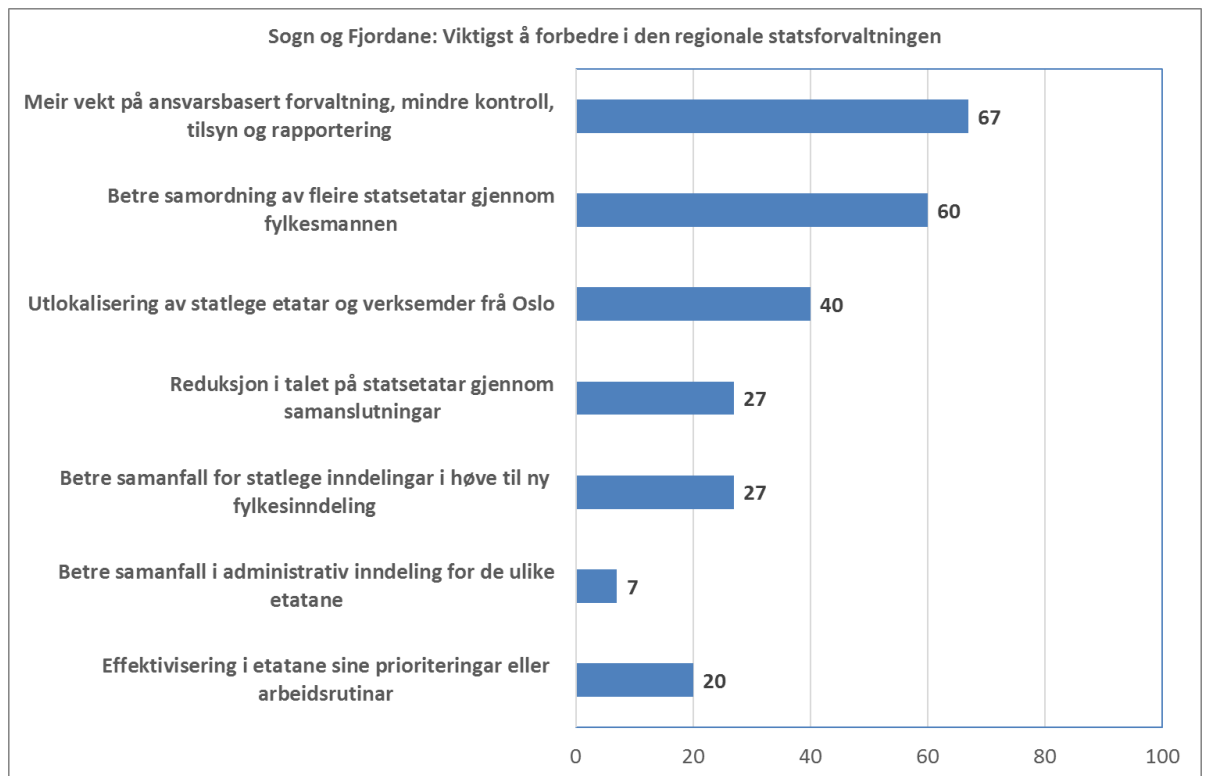
På spørsmålet svarer 43 prosent utlokalisering av statlige virksomheter fra Oslo. Ser vi bort fra denne typen fordelingsmessig endring i statens lokalisering, peker fem forbedringsområder seg ut i følgende rekkefølge: For det første mer vekt på ansvarsbasert forvaltning med mindre kontroll, tilsyn og rapportering. For det andre bedre samordning av flere statsetater gjennom

fylkesmannen. For det tredje reduksjon i antall statsetater gjennom sammenslutninger. For det fjerde bedre sammenfall i administrative inndelinger. For det femte effektivisering i etatenes prioriteringer og arbeidsrutiner.

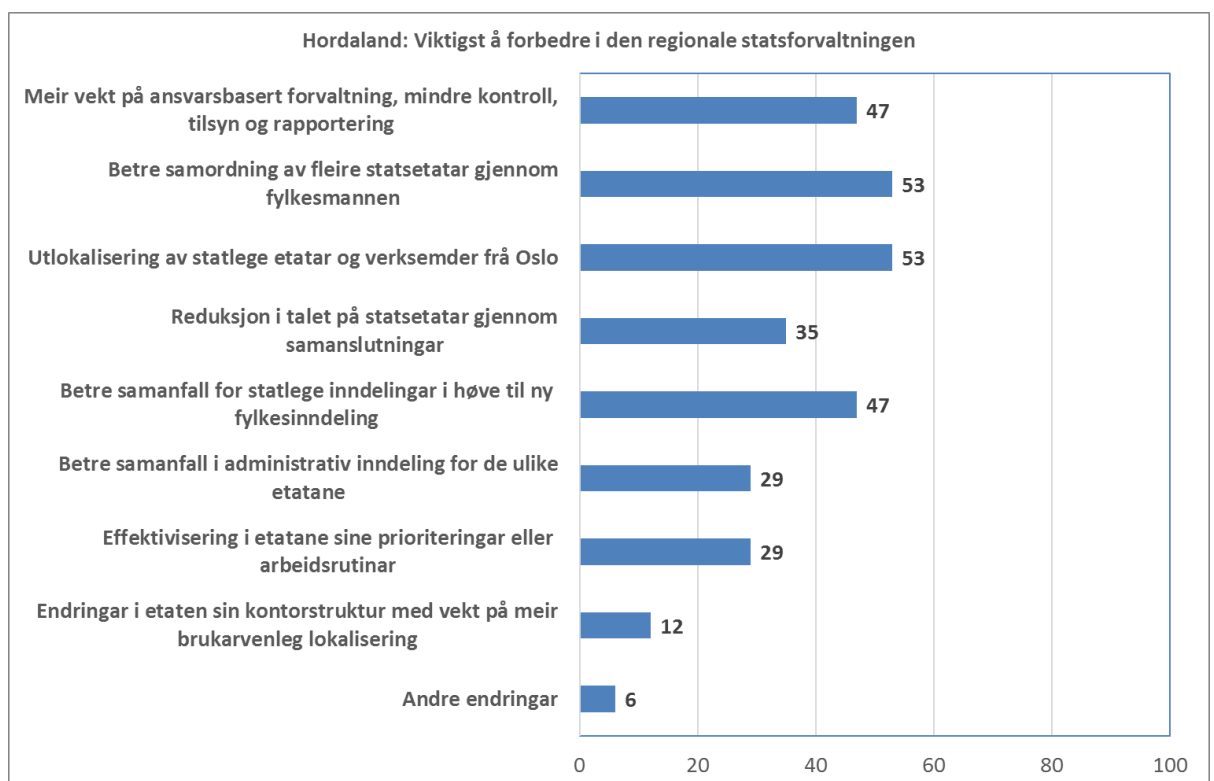
Mer vekt på ansvarsbasert forvaltning og bedre samordning av statens virksomhet gjennom fylkesmannen er gjennomgående høyest prioritert i alle de tre fylkene.

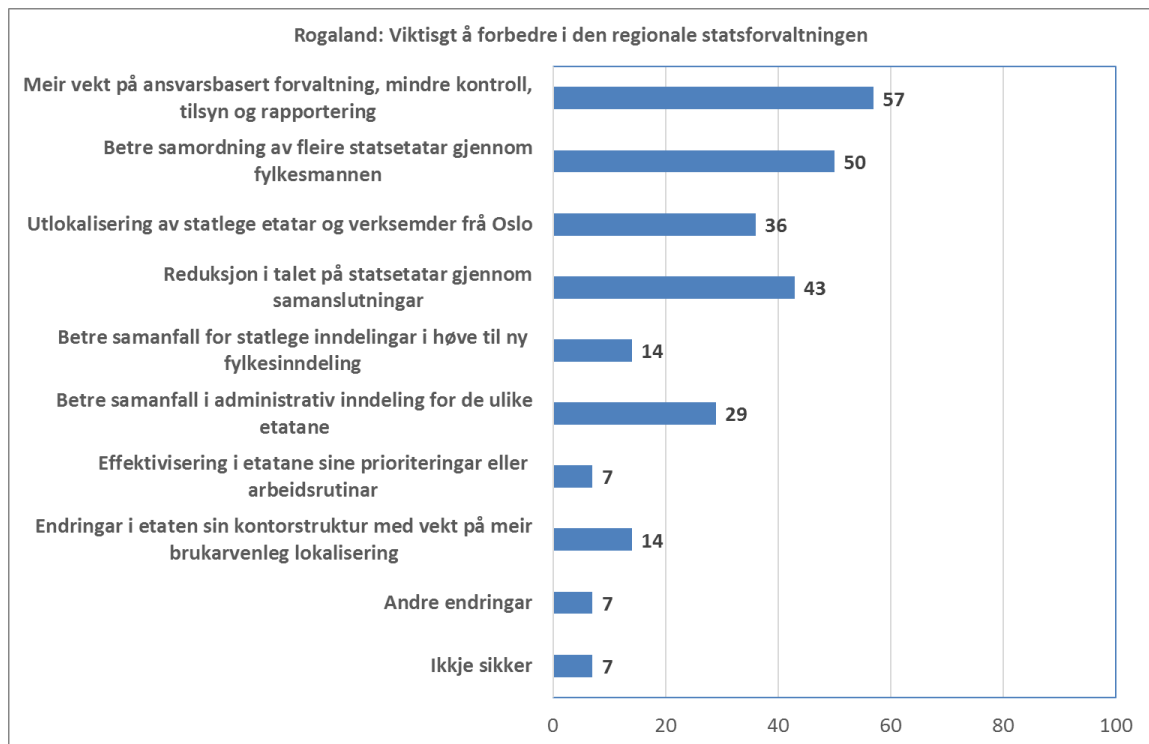
Figur 2.18 Viktigst å prioritere i det vidare arbeidet med å forbedre den regionale statsforvaltningen. Flere svar mulig. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Figur 2.19 Viktigst å prioritere i det vidare arbeidet med å forbedre den regionale statsforvaltningen. Flere svar mulig. Sogn Fjordane. Prosent. N=15.

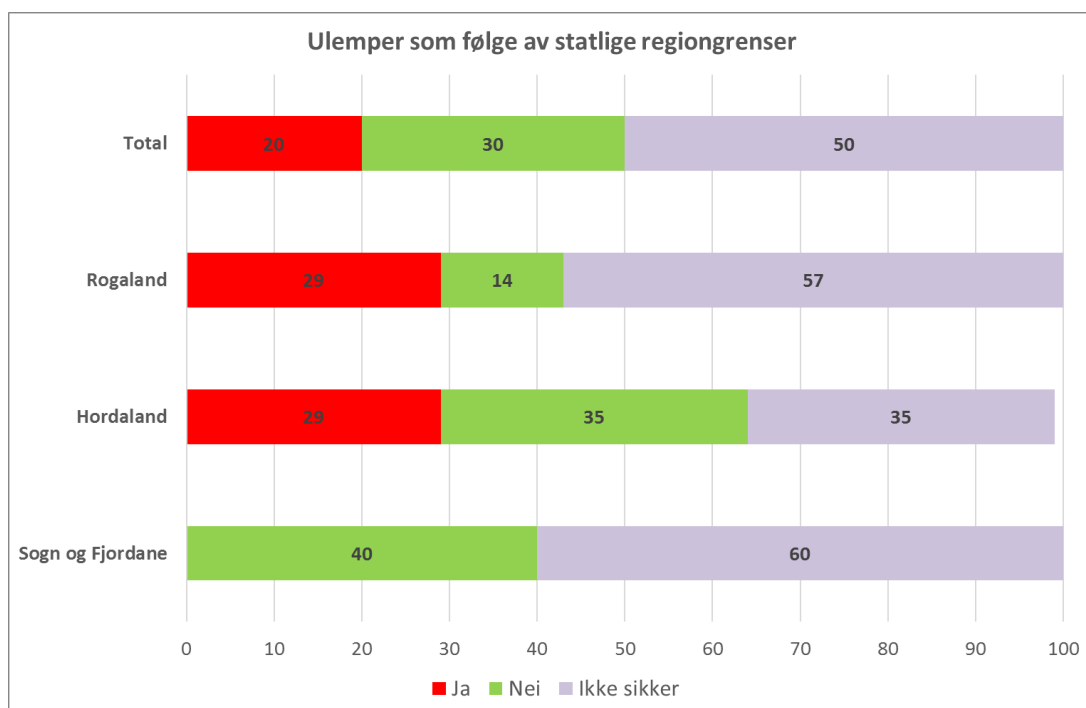
Figur 2.20 Viktigst å prioritere i det vidare arbeidet med å forbedre den regionale statsforvaltningen. Flere svar mulig. Hordaland. Prosent. N=17.

Figur 2.21 Viktigst å prioritere i det videre arbeidet med å forbedre den regionale statsforvaltningen. Flere svar mulig. Rogaland. Prosent. N=14.

2.8 Statlige regiongrenser og lokalisering av statlige kontor

Følgende spørsmål ble stilt: *Opplever kommunen ulemper som følge av lite føremålstenlege regiongrenser for statlege verksemdar? Noter i så fall namn på aktuelle etatar som bør vurdere sin administrative inndeling og gi gjerne en kort grunngjeving.*

Figur 2.22 Svar på spørsmål om kommunen opplever ulemper som følge av lite formålstjenlige regiongrenser for statlig virksomhet. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

En andel på 20 prosent av kommunene bekrefter at de opplever ulemper som følge av lite formålstjenlige regiongrenser for staten. I Hordaland og Rogaland svarer 29 prosent av kommunene bekreftende, mens ingen av kommunene svarer bekreftende i Sogn og Fjordane. Som begrunnelser pekes det på svakheter ved dagens grenser for politiet, 110 brann og andre beredskapssetater. Det blir sagt at Vegvesenet blir borte i Leikanger for kommuner utenfor Sogn og Fjordane og at NVE har en for stor region på Vestlandet.

Det kan nevnes at Sør-Vest politidistrikt foruten Rogaland også dekker den sørlige delen av Sunnhordland, med tillegg av Sirdal kommune i Vest-Agder. Vest politidistrikt dekker resten av Hordaland med tillegg av Sogn og Fjordane.

Region vest i Statens vegvesen dekker alle de tre fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane, med hovedkontor lokalisert til Leikanger.

For NVE går regiongrensen mellom Rogaland og Hordaland. Rogaland tilhører NVEs Region sør med hovedkontor i Tønsberg, sammen med fylkene Buskerud, Vestfold, Telemark Aust-Agder og Vest-Agder. Hordaland og Sogn og Fjordane inngår i NVEs Region vest som også dekker det meste av Møre og Romsdal opp til Sunndalsfjorden på Nordmøre. Hovedkontoret for NVEs Region vest ligger i Førde.

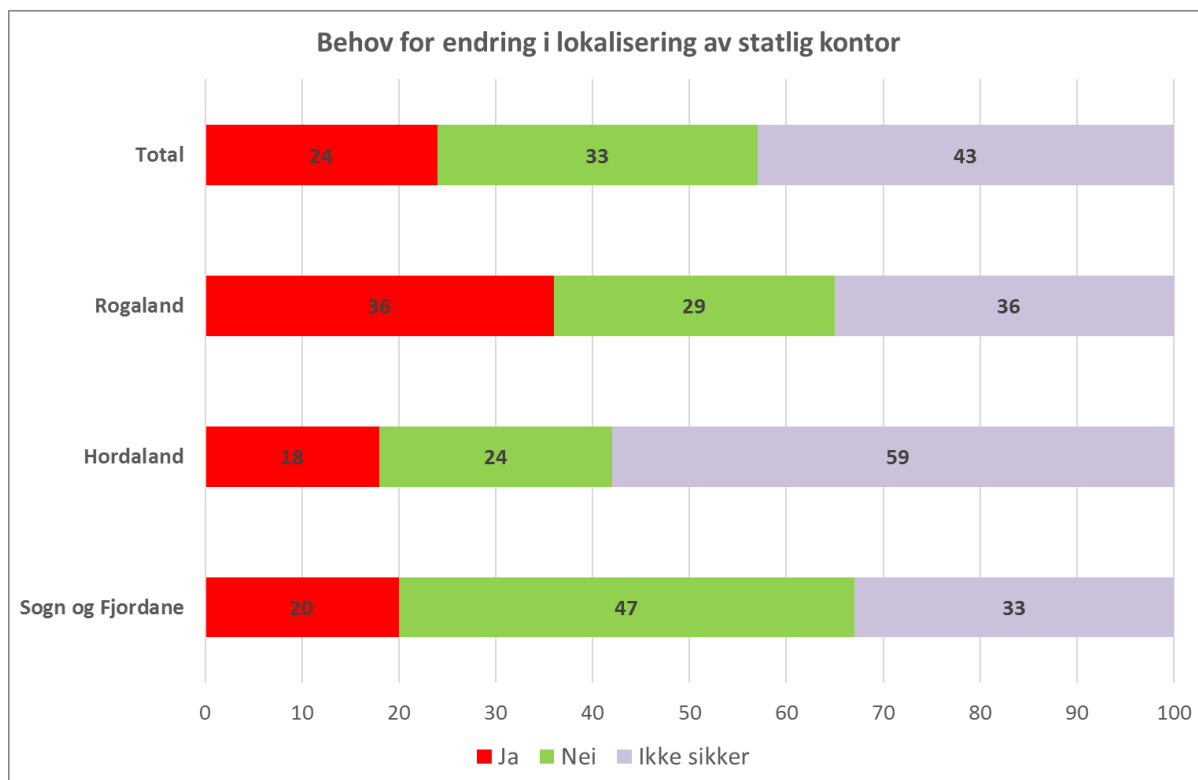
Det blir for øvrig understreket at alle viktige etater for kommunene bør ha felles grenser, sammenfallende med fylket.

Det ble videre stilt følgende spørsmål: *Ser du behov for endringar i lokaliseringa av statlege kontor for å sikre god tilgjengelegheit for kommunen? Noter i så fall namn på etatar som bør vurdere sin kontorstruktur inndeling og gi gjerne en kort grunngjeving.*

En andel på 24 prosent av kommunene svarer bekreftende, varierende fra 18-20 prosent i Hordaland og Sogn og Fjordane til 36 prosent i Rogaland. I åpen svarkategori gis det følgende begrunnelser:

- Det blir understreket som viktig med god tilgjengelighet til fylkesmannen
- Det blir sagt at politiet og Nav må være tilgjengelige lokalt og at helseforetak må være tilgjengelig i regionen
- Noen mener lokaliseringen av Statens vegvesen er en ulempe
- Det blir sagt at Vegvesenet, politiet og de andre bør følge standard regioninndeling (fylke)
- Det blir sagt at Landbruksdirektoratet bør legges ut der matproduksjonen skjer
- Det uttrykkes frykt for å bli utkant i en ny region

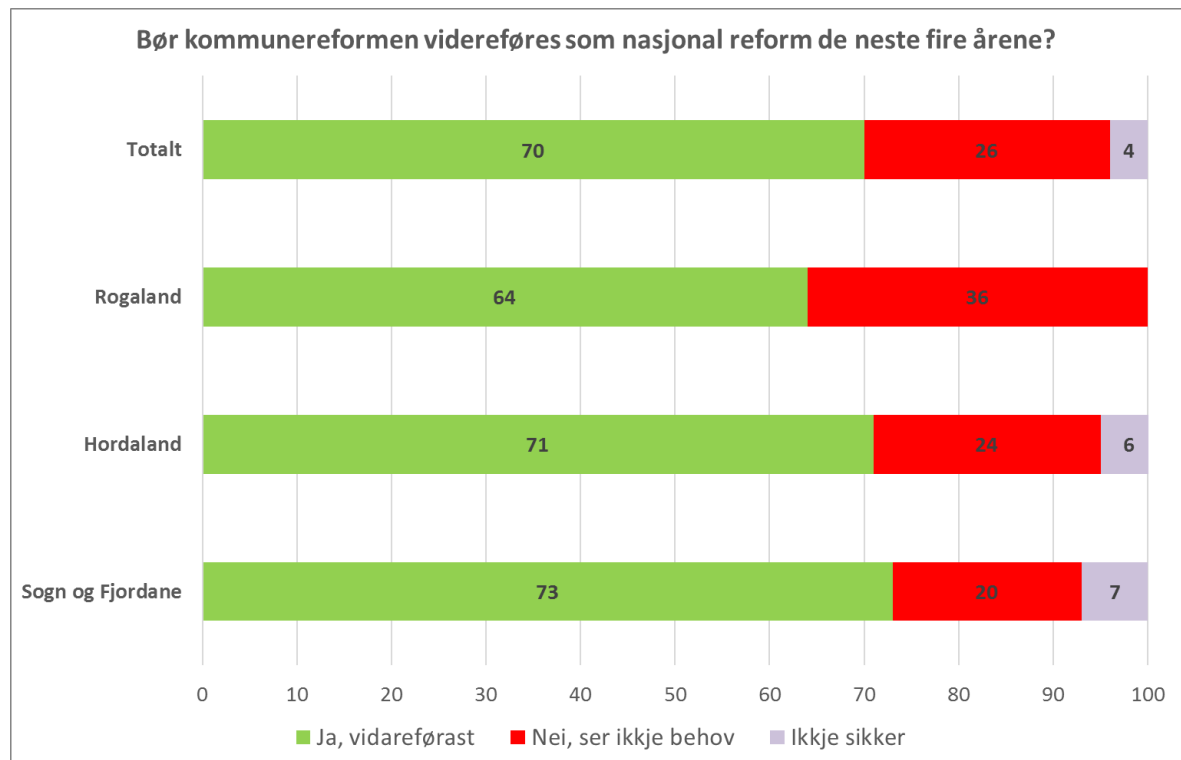
Figur 2.23 Svar på spørsmål om kommunen ser behov for endringer i lokaliseringen av statlige kontor for å sikre god tilgjengelighet for kommunen. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

3 Synspunkter på kommunereformen

I undersøkelsen ble det stilt fem spørsmål om veivalg og videreføring av kommunereformen. Svarene på denne delen av undersøkelsen er sammenfattet nedenfor.

3.1 Bør kommunereformen videreføres som nasjonal reform?

Følgende spørsmål ble stilt: *Bør kommunereforma etter ditt syn vidareførast som nasjonal reform de neste fire årene, eller ser du ikkje behov for det?*

Figur 3.1 Svar på spørsmål om kommunereformen bør videreføres som nasjonal reform de neste fire årene. Prosent. N=46.

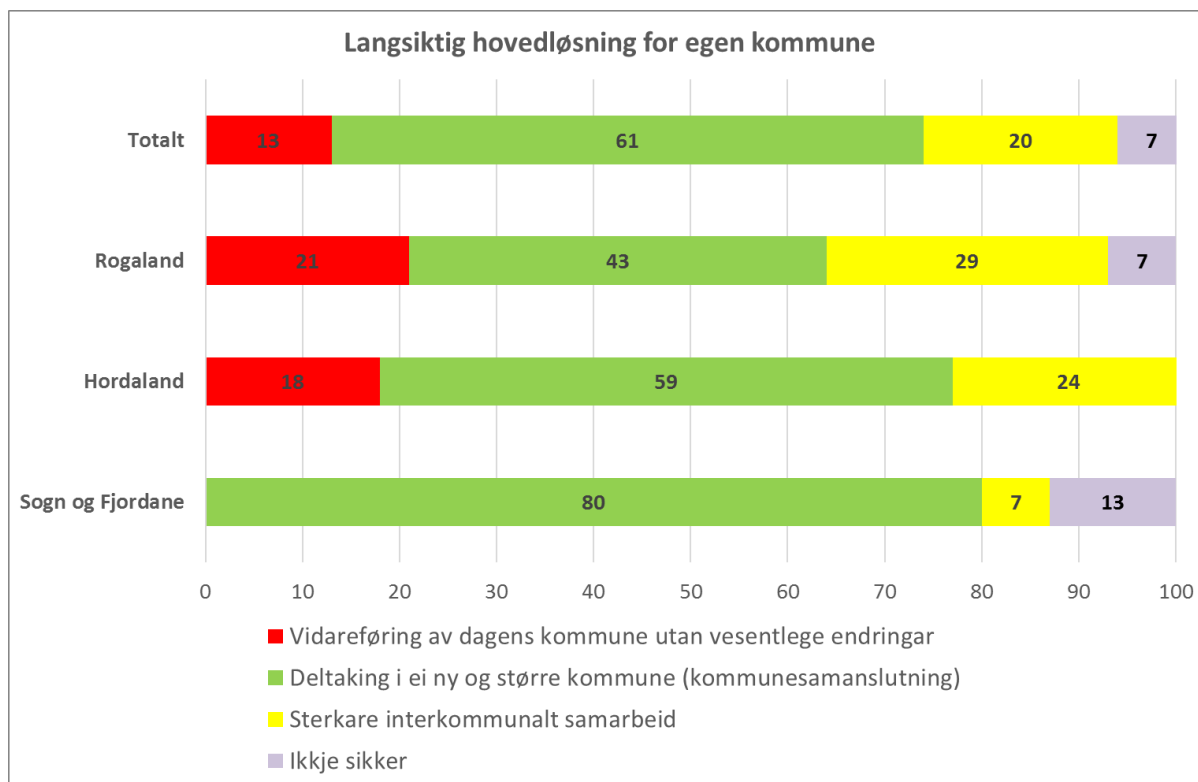
70 prosent av rådmennene i de tre fylkene mener kommunereformen bør videreføres som nasjonal reform de neste fire årene. Fylkestallene tyder på bred enighet om dette i alle de tre fylkene.

Blant kommuner som allerede er berørt av reformen dvs. som inngår i vedtatt sammenslutning, svarer 94 prosent bekreftende på spørsmålet (6 prosent nei). Blant kommuner som ikke er berørt, svarer 55 prosent av rådmennene bekreftende, 38 prosent nei og 7 prosent usikker.

3.2 Langsiktig hovedløsning for egen kommune

Følgende spørsmål ble stilt: *Av fylgjande, kva langsiktig hovudløysing ser du for deg for eiga kommune? Sett eit kryss*

- 1: Vidareføring av dagens kommune utan vesentlege endringar
- 2: Deltaking i ei ny og større kommune (kommunesamanslutning)
- 3: Sterkare interkommunalt samarbeid
- 4: Avlastning frå staten og/eller folkevalt region for særleg kompetansekreivjande oppgåver
- 5: Anna hovudløysing
- 6: Ikkje sikker

Figur 3.2 Svar på spørsmål om hvilken langsiktig hovedløsning rådmannen ser for seg for egen kommune. Prosent. N=46.

Et flertall på 61 prosent anser deltakelse i en ny og større kommune som langsiktig hovedløsning for egen kommune. En liten andel på 13 prosent ser for seg videreføring av dagens kommune, mens 20 prosent ser for seg sterkere interkommunalt samarbeid.

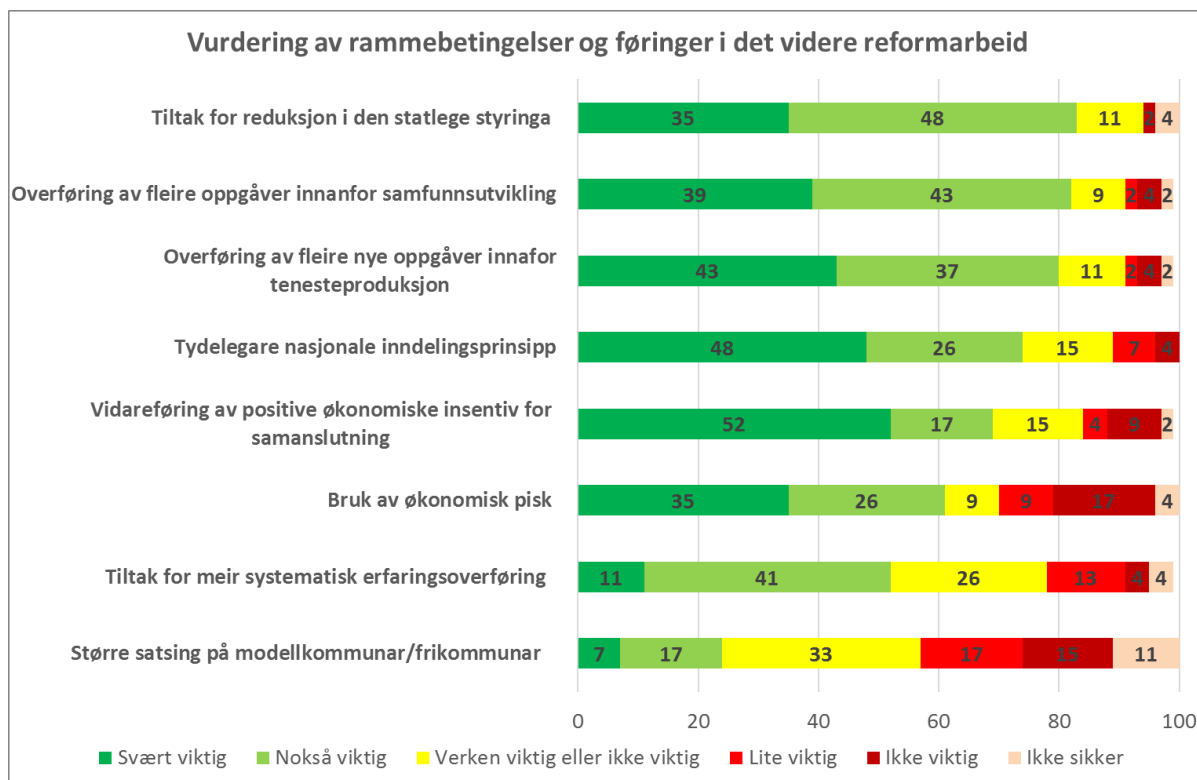
I Sogn og Fjordane er det ingen av spurte som mener videreføring av dagens kommune vil være en god langsiktig løsning. 80 prosent av de spurte rådmennene i dette fylket ser for seg deltakelse i en ny og større kommune som langsiktig hovedløsning. Svarene kan ha sammenheng med at alle fylkets største kommuner er involvert i sammenslutninger (rundt hhv. Førde, Flora, Sogndal og Eid).

Blant svar fra 29 kommuner som foreløpig ikke er berørt av sammenslutninger, er tallene som følger (alle tre fylkene): 21 prosent peker på videreføring av dagens kommune, 41 prosent sammenslutning og 28 prosent sterkere interkommunalt samarbeid, 7 prosent usikre.

3.3 Viktighet av ulike rammebetingelser

Følgende spørsmål ble stilt: *Vurder viktigheita av ulike rammevilkår og mulige føringar i det vidare reformarbeidet*

- Videreføring av positive økonomiske insentiv for samanslutning som eingongstilskot, reformstøtte og inndelingstilskot*
- Bruk av økonomisk pisk for å tvinge fram fleire samanslutningar*
- Tydelegare nasjonale inndelingsprinsipp inkl. tidsfrist for gjennomføring*
- Tiltak for meir systematisk erfaringsoverføring mellom kommunane*
- Større satsing på modellkommunar og frikommunar for å dyrke fram nye løysingar*
- Overføring av fleire oppgåver innanfor samfunnsutvikling til nye og større kommunar*
- Overføring av fleire nye oppgåver innafor tenesteproduksjon til nye og større kommunar*
- Tiltak for reduksjon i den statlege styringa av nye og større kommunar*

Figur 3.3 Vurdering av viktighet av rammebetingelser og føringer i det vidare reformarbeid. Prosent. N=46

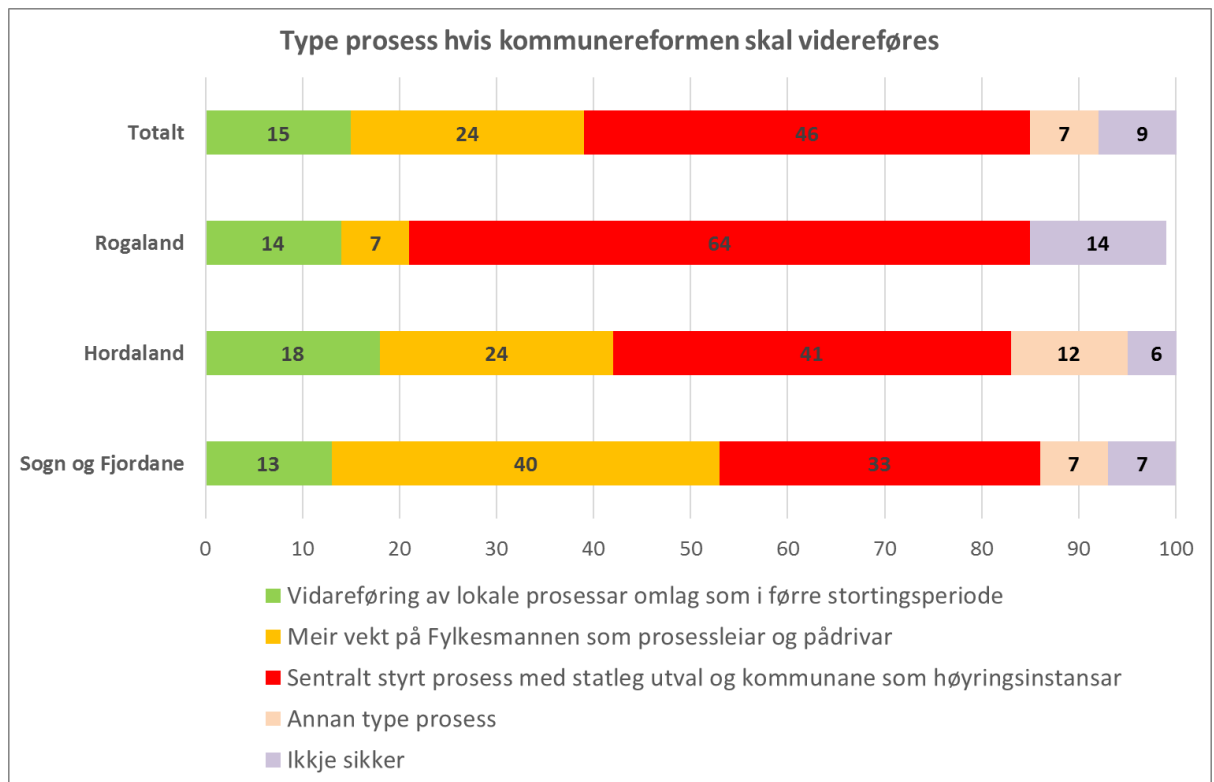
På spørsmålet om framtidige rammebetingelser, svarer et klart flertall av rådmennene at det er viktig at den statlige styringen reduseres og at nye og større kommuner tilføres flere oppgaver innenfor samfunnsutvikling og tjenesteproduksjon. Det er også et klart flertall blant rådmennene som ser behov for tydeligere nasjonale inndelingsprinsipper og videreføring av positive økonomiske insentiver for sammenslutning.

Bruk av økonomisk pisk og tiltak for mer systematisk erfaringsoverføring vurderes som litt mindre viktige virkemidler i det vidare reformarbeid. Det samme gjelder en evt. større satsing på modellkommuner og frikommuner, som 1 av 4 kommuner anser som viktig.

3.4 Prosessen vidare

Følgende spørsmål ble stilt: *Kva type prosess ser du for deg, dersom kommunereforma skal vidareførast? SETT EITT KRYSS*

- 1: Vidareføring av lokale prosessar omlag som i førre stortingsperiode
- 2: Meir vekt på Fylkesmannen som prosessleiar og pådrivar innafør nasjonalt vedtekne prinsipp
- 3: Sentralt styrt prosess med statleg utval og kommunane som høyringsinstansar
- 4: Annan type prosess, konkretiser _____
- 5: Ikkje sikker

Figur 3.4 Vurdering av prosessalternativer ved videreføring av kommunereformen. Prosent. N=46

Når det gjelder framtidig prosess, svarer 46 prosent av rådmennene at de ser for seg en sentralt styrt prosess med statlig utvalg og kommunene som høyringsinstansar. En andel på 24 svarer mer vekt på fylkesmannen som prosessleiar og pådrivar, mens 15 prosent ser for seg vidareføring av lokale prosessar omlag som i førre stortingsperiode.

I svarene fra rådmenn i Sogn og Fjordane er det omtrent like mange som ser for seg sterkere koordinering fra Fylkesmannen (41 prosent) som ønsker en sentralstyrt prosess (33 prosent).

Blant rådmenn i Hordaland er det størst tilslutning til sentralstyrt prosess (41 prosent) og blant rådmenn i Rogaland er det et klart flertall på 64 prosent som ønsker en sentralstyrt prosess. Vektleggingen av en mer sentralstyrt prosess i Rogaland kan henge sammen med fortsatt komplekse inndelingsforhold rundt Stavanger og Sandnes, samt at store deler av fylket for øvrig ikke er berørt av sammenslutninger.

Tallene for de uberørte kommunene er som følger: 46 prosent ønsker sentralstyrt prosess, 24 prosent mer vekt på fylkesmannen og 15 prosent lokale prosessar som i førre periode.

3.5 Når bør kommunereformen være avsluttet?

Følgende spørsmål ble stilt: *Når bør kommunereforma etter ditt syn vere avslutta i ditt fylke?*

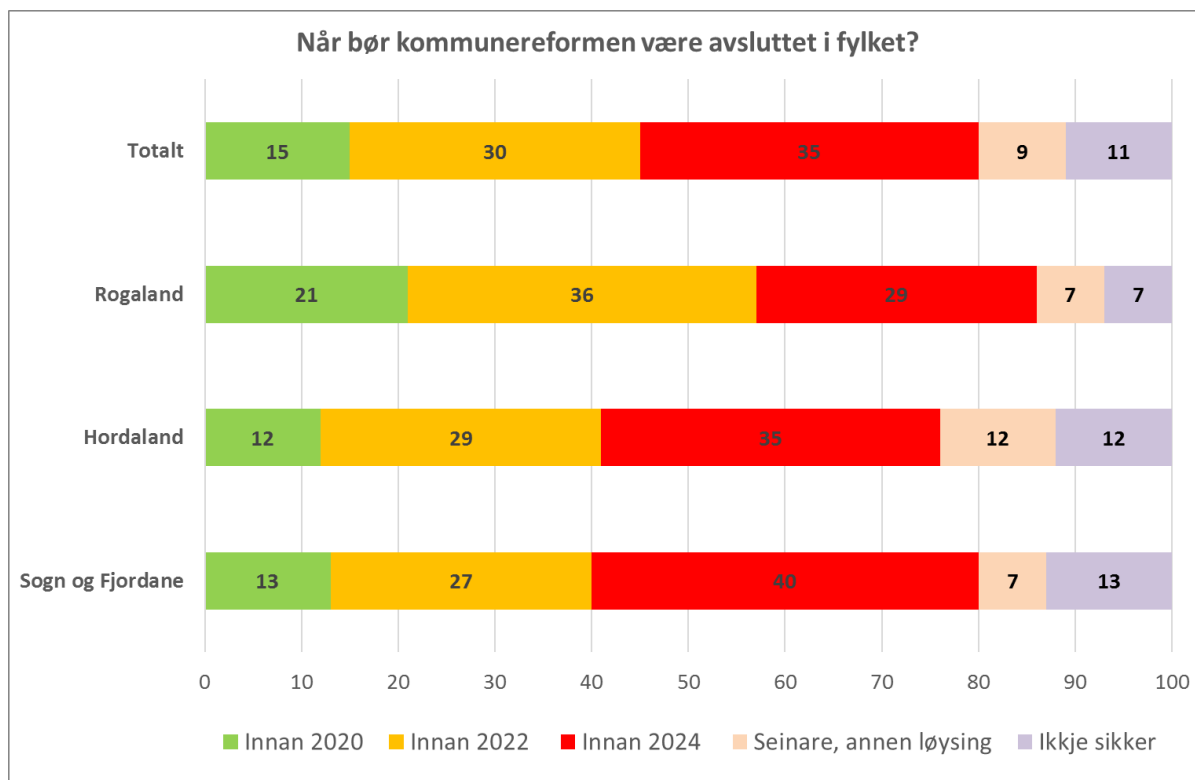
1: Innan 2020

2: Innan 2022 dvs. i løpet av denne stortingsperiode (2017-2021)

3: Innan 2024 dvs. i løpet av neste kommunestyreperiode (2019-2023)

4: Seinare, annen løysing

5: Ikkje sikker

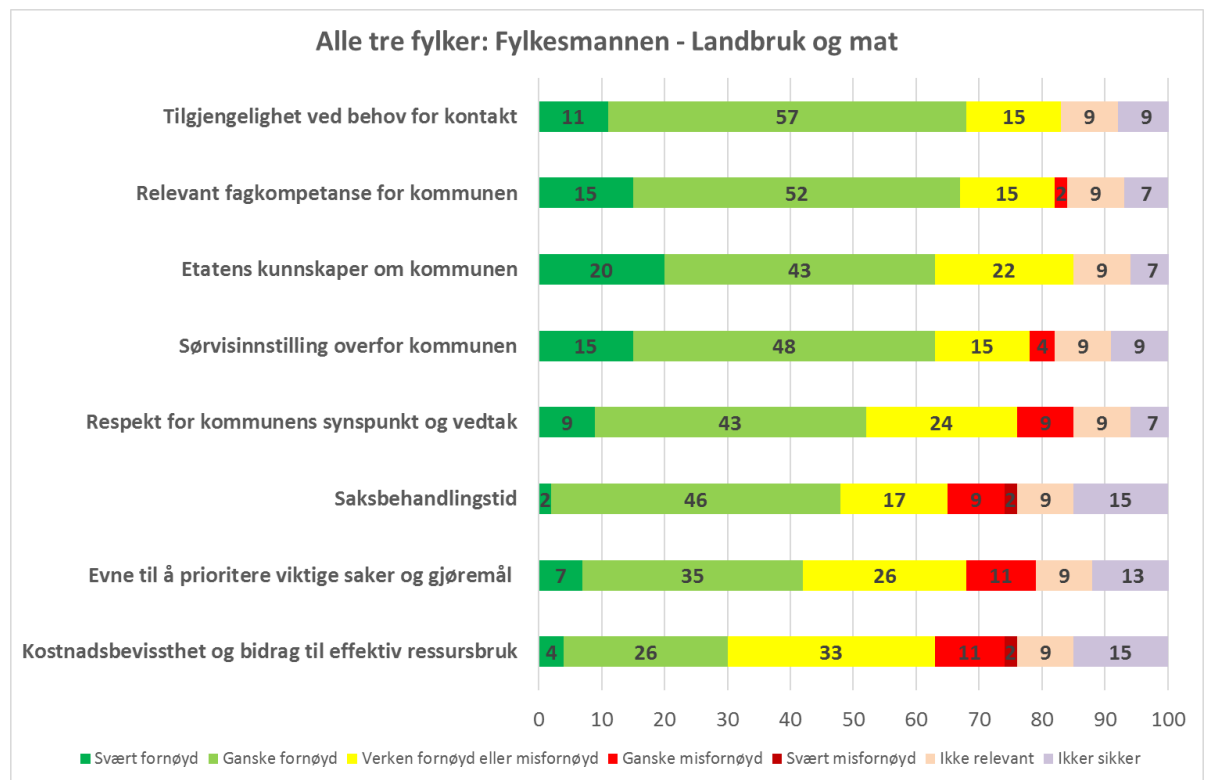

Figur 3.5 Vurdering av tidspunkt for når kommunereformen bør være avsluttet i eget fylke. Prosent. N=46

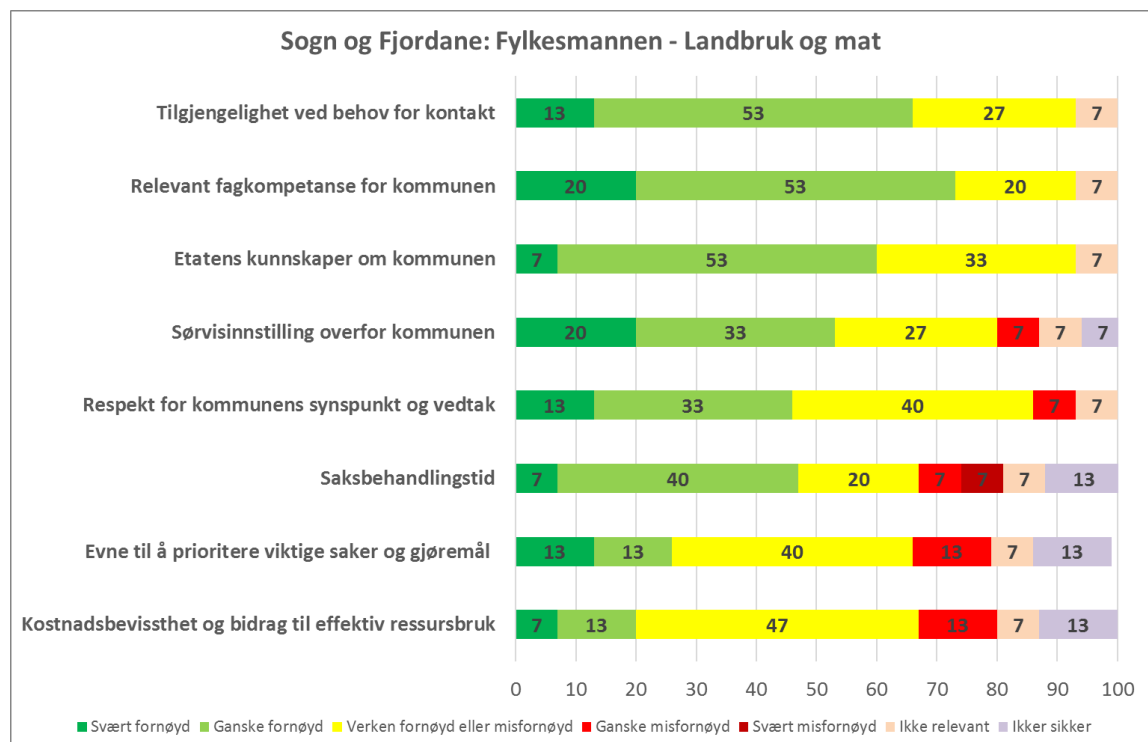
På spørsmål om når kommunereformen bør være avsluttet i eget fylke, svarer 15 prosent innen 2020, 30 prosent innen 2022, 35 prosent innen 2024 og 9 prosent senere. Tallene tilsier at to tredjedeler av rådmennene ser for seg at reformen bør være avsluttet innen 2022 eller 2024. Oppfatningen er ganske like mellom fylkene.

Vedlegg 1: Kommunenes evaluering av Fylkesmannen og andre statsetater. Hovedtall fra rådmannsundersøkelse på Vestlandet.

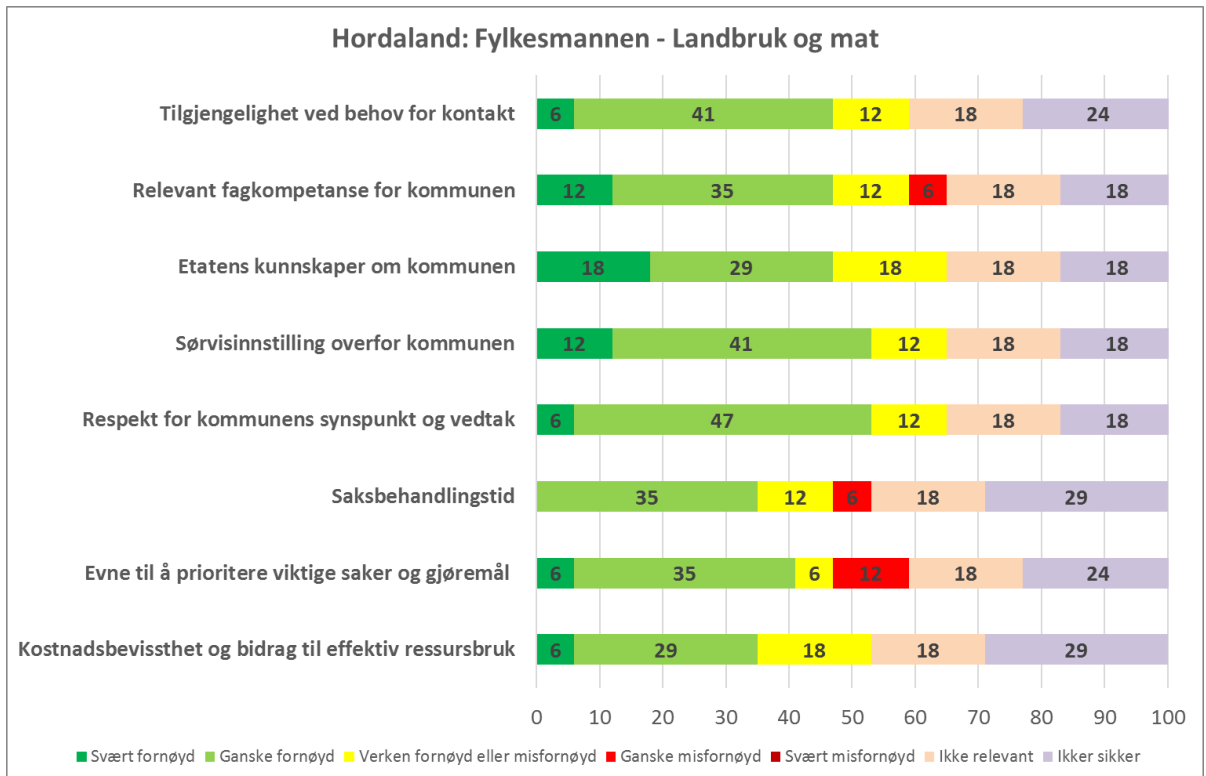
Fylkesmannen – Landbruk og mat

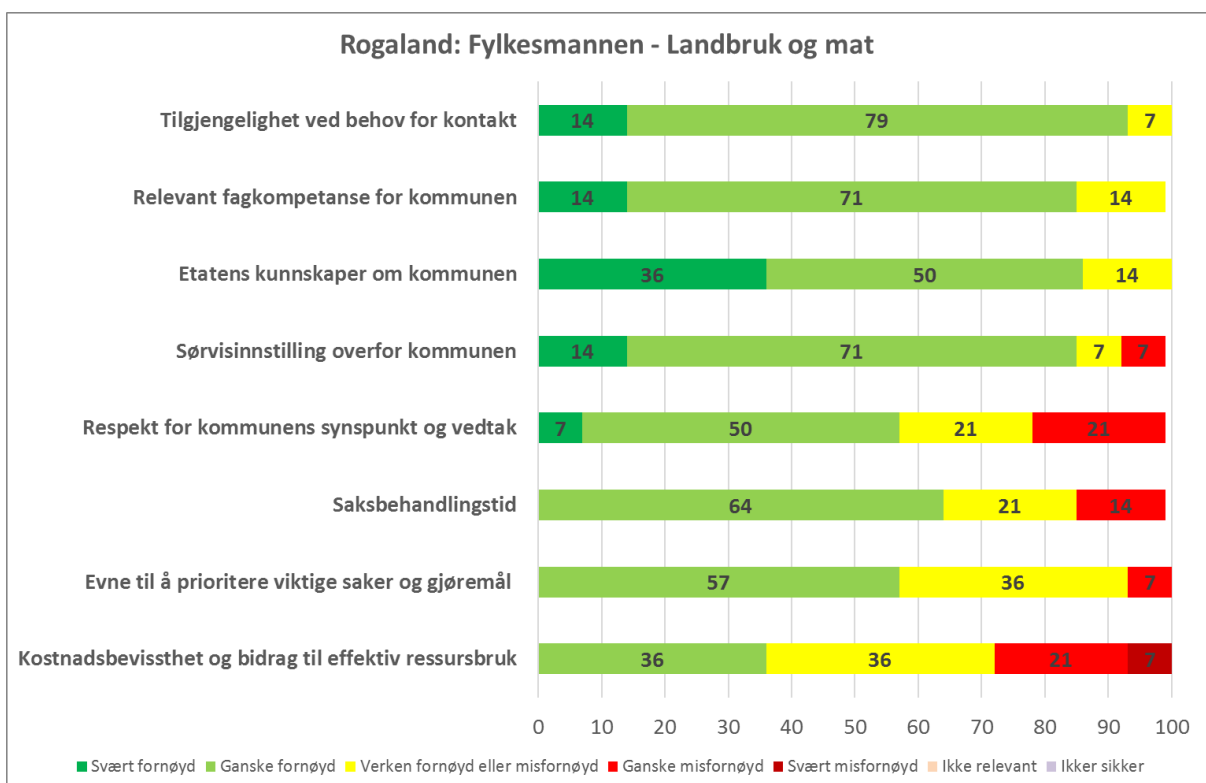
Figur 1. Kriterievis vurdering av fylkesmannens landbruksavdeling. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Figur 2. Kriterievis vurdering av fylkesmannens landbruksavdeling. Sogn og Fjordane. Prosent. N=15.

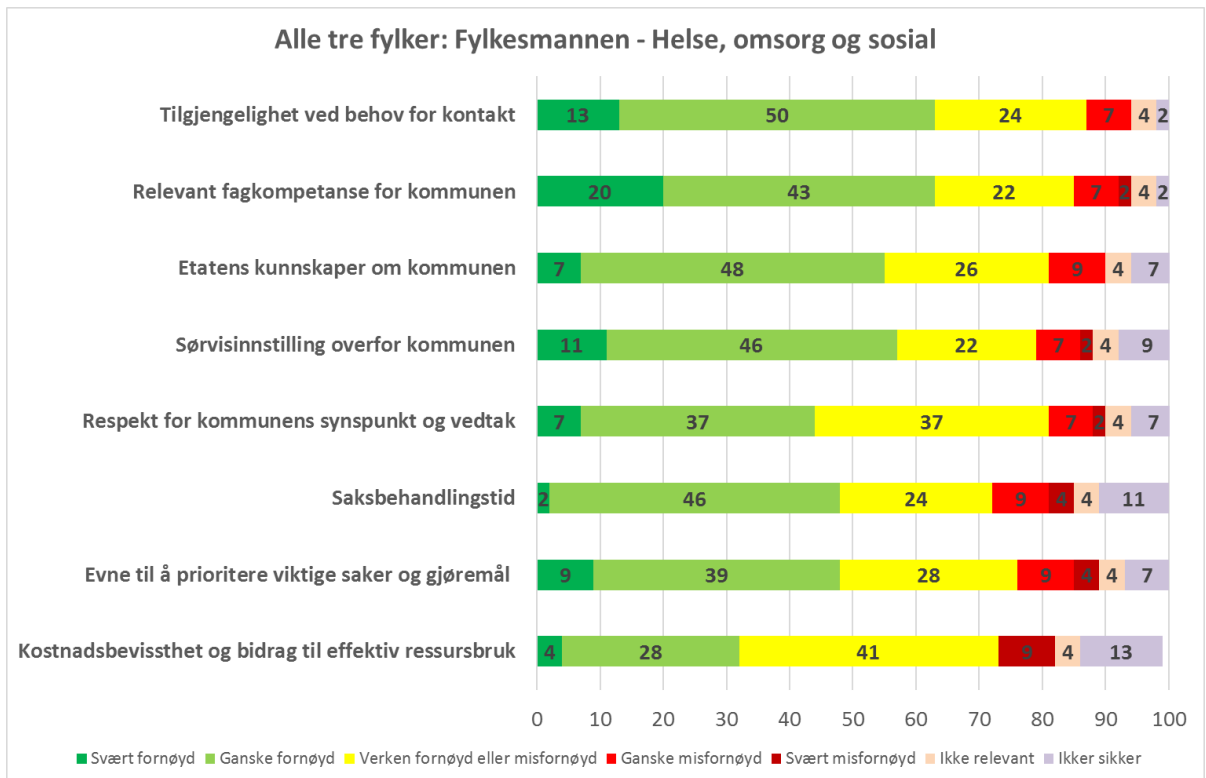
Figur 3. Kriterievis vurdering av fylkesmannens landbruksavdeling. Hordaland. Prosent. N=17.

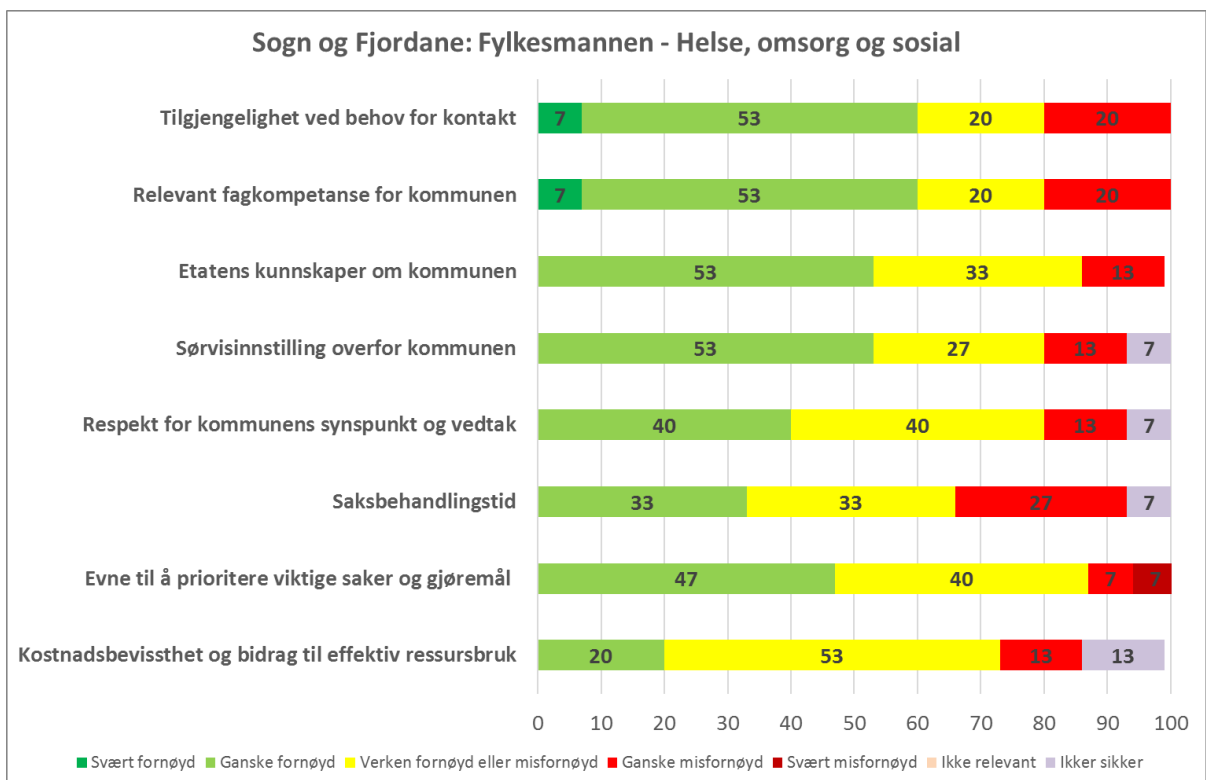
Figur 4. Kriterievis vurdering av fylkesmannens landbruksavdeling. Rogaland. Prosent. N=14.

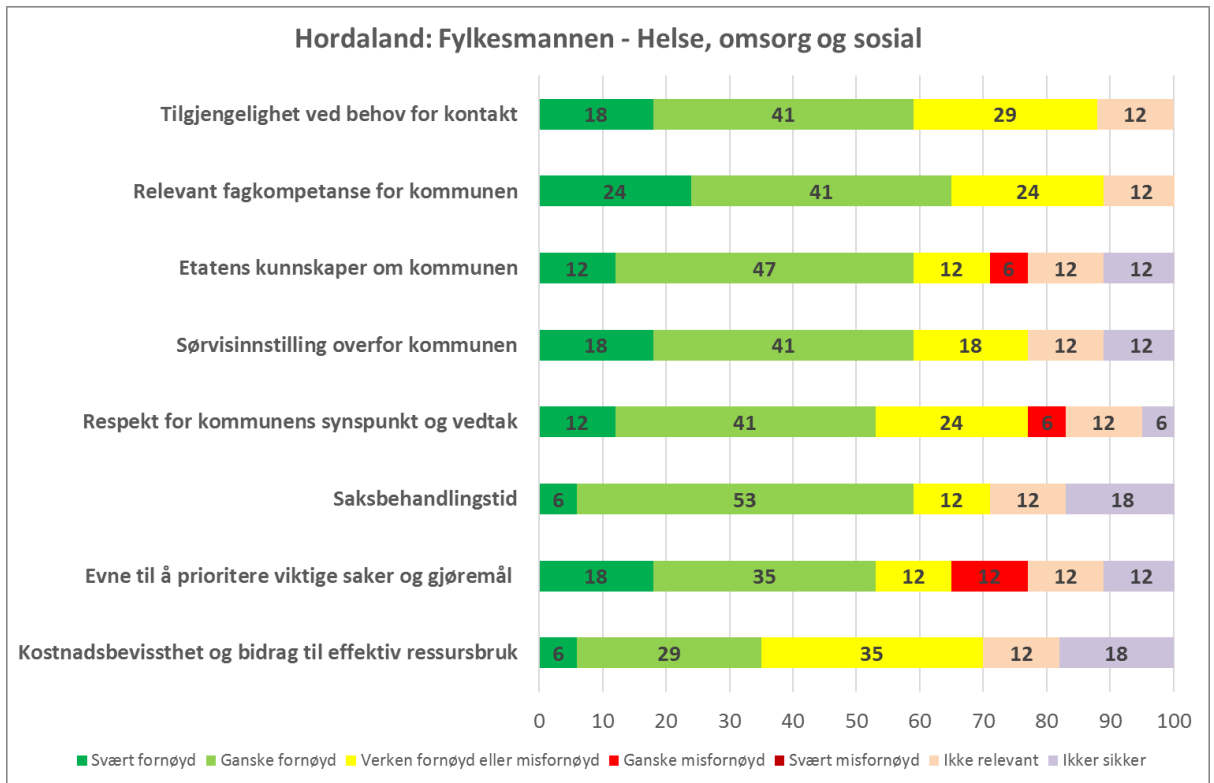
Fylkesmannen - Helse, omsorg og sosial

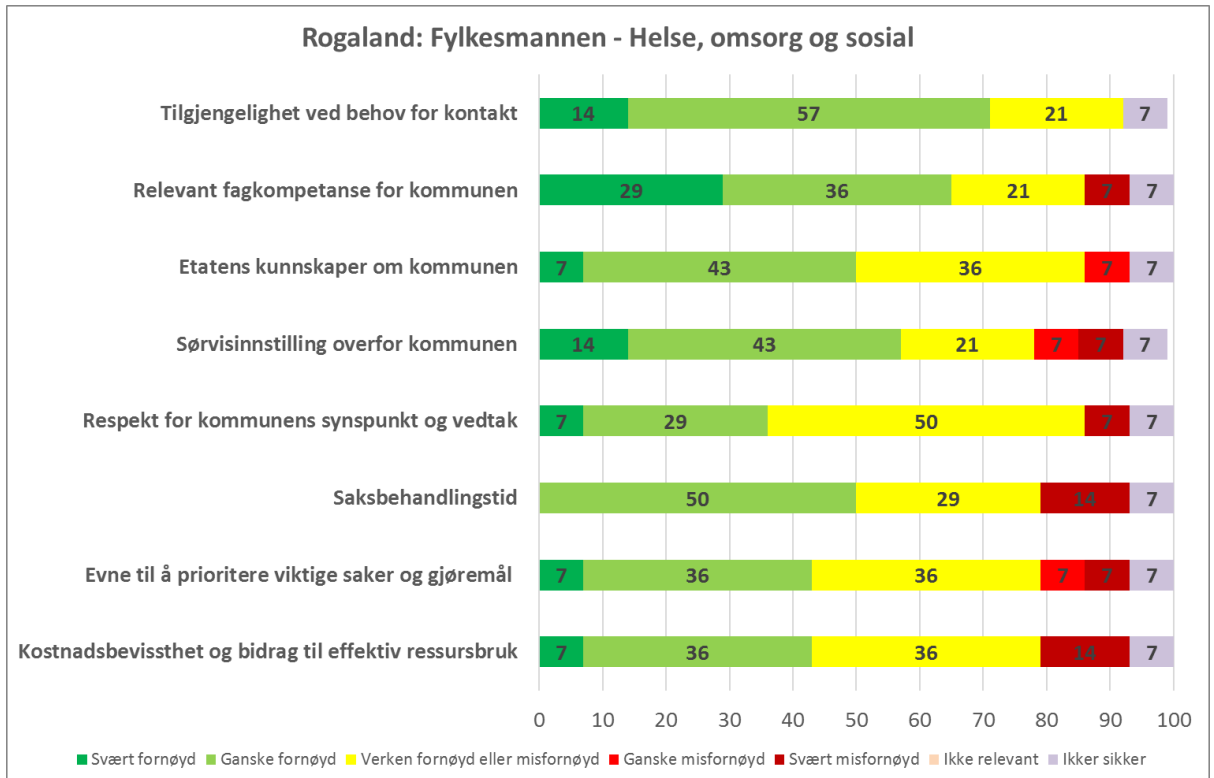
Figur 5. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for helse, omsorg og sosial. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Figur 6. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for helse, omsorg og sosial. Sogn og Fjordane. Prosent. N=15.

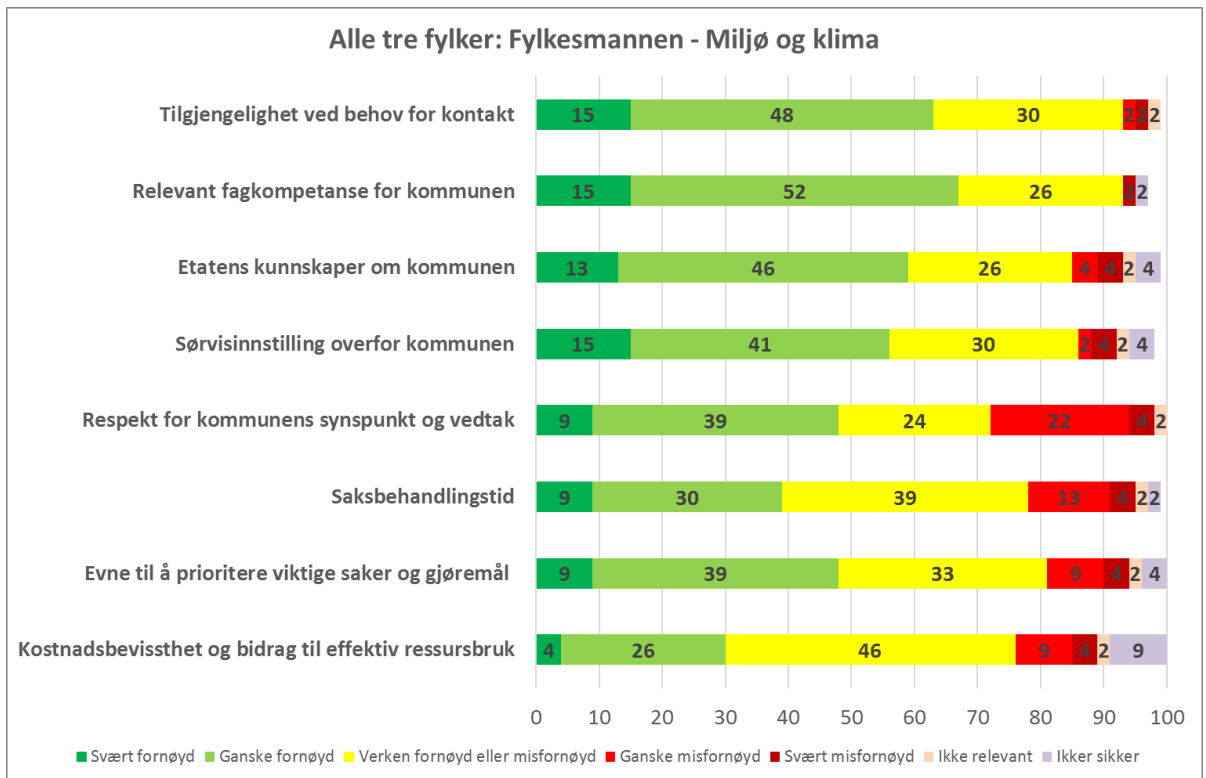

Figur 7. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for helse, omsorg og sosial. Hordaland. Prosent. N=17.

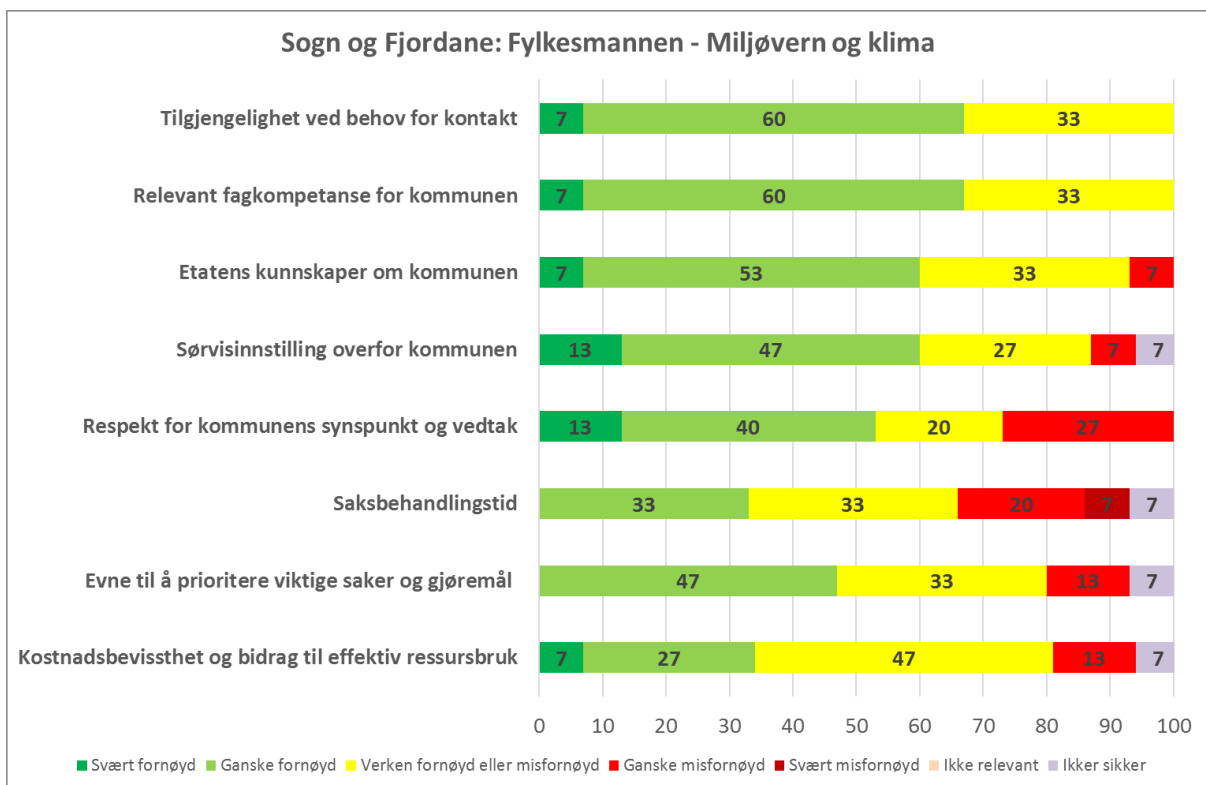

Figur 8. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for helse, omsorg og sosial. Rogaland. Prosent. N=14.

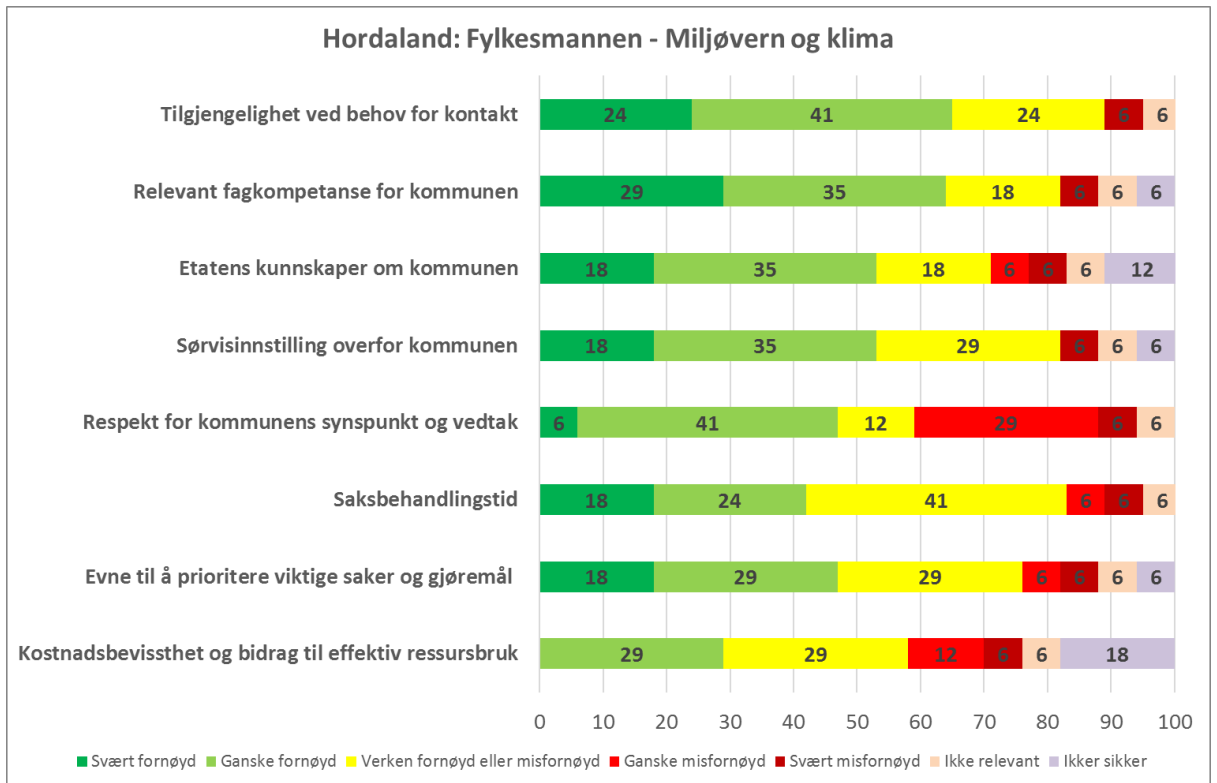
Miljø og klima

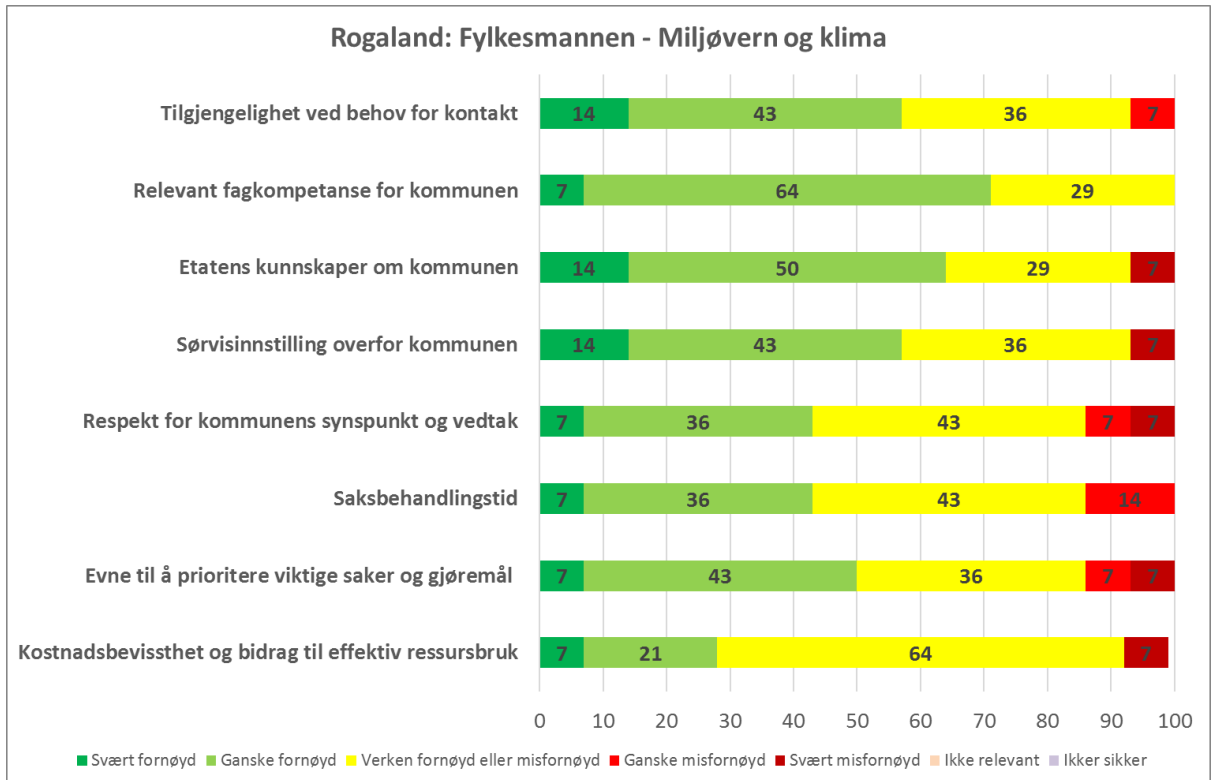
Figur 9. Kriterievis vurdering av fylkesmannens miljøvernavdeling. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Figur 10. Kriterievis vurdering av fylkesmannens miljøvernavdeling. Sogn og Fjordane. Prosent. N=15.

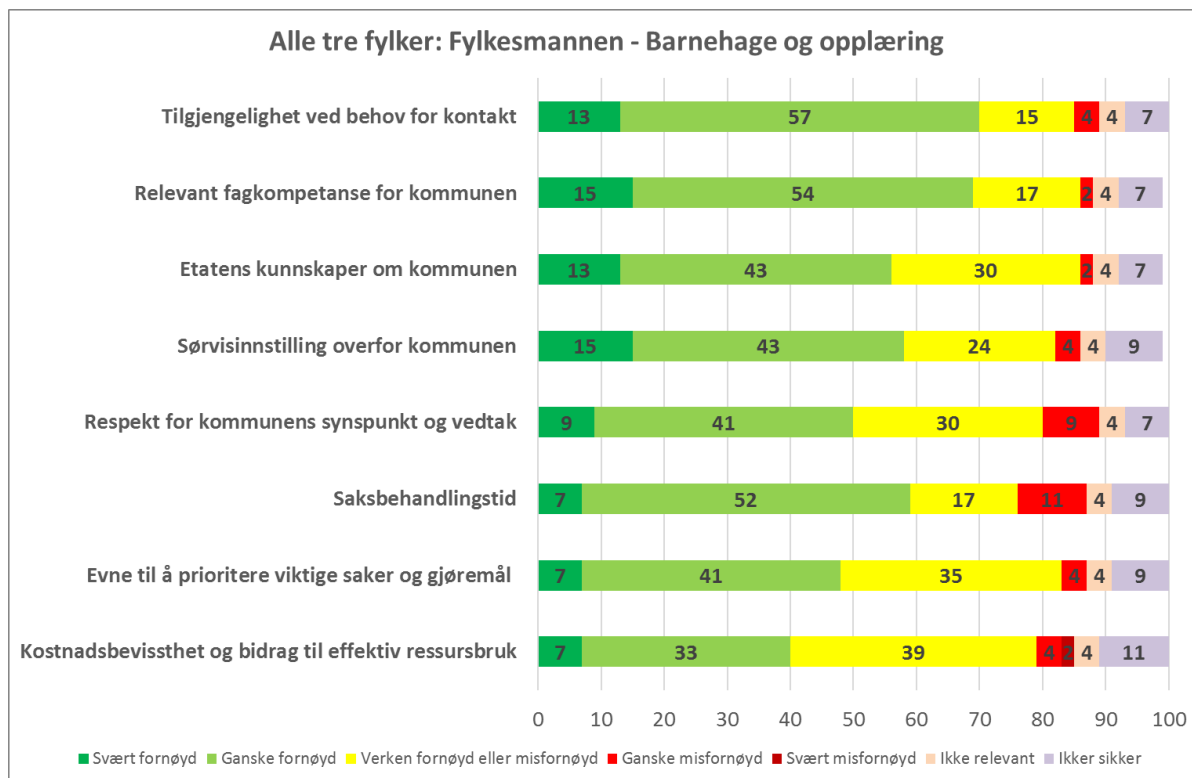

Figur 11. Kriterievis vurdering av fylkesmannens miljøvernavdeling. Hordaland. Prosent. N=17.

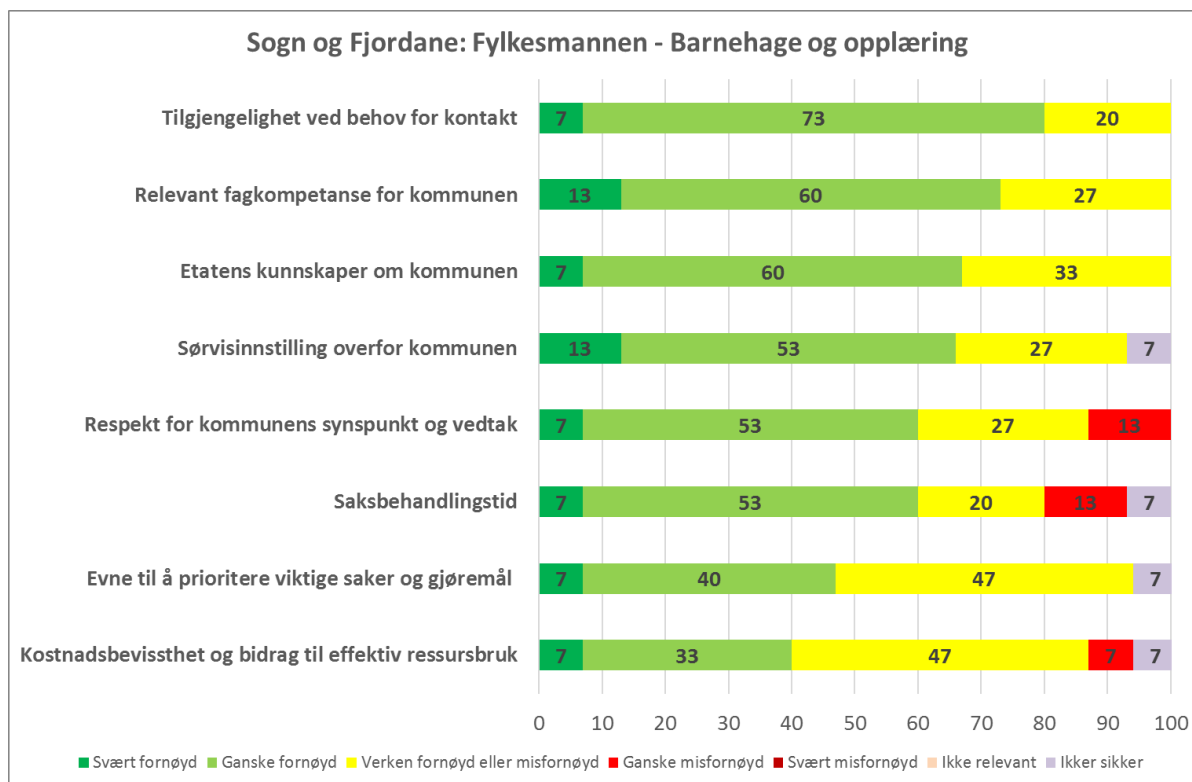

Figur 12. Kriterievis vurdering av fylkesmannens miljøvernavdeling. Rogaland. Prosent. N=14.

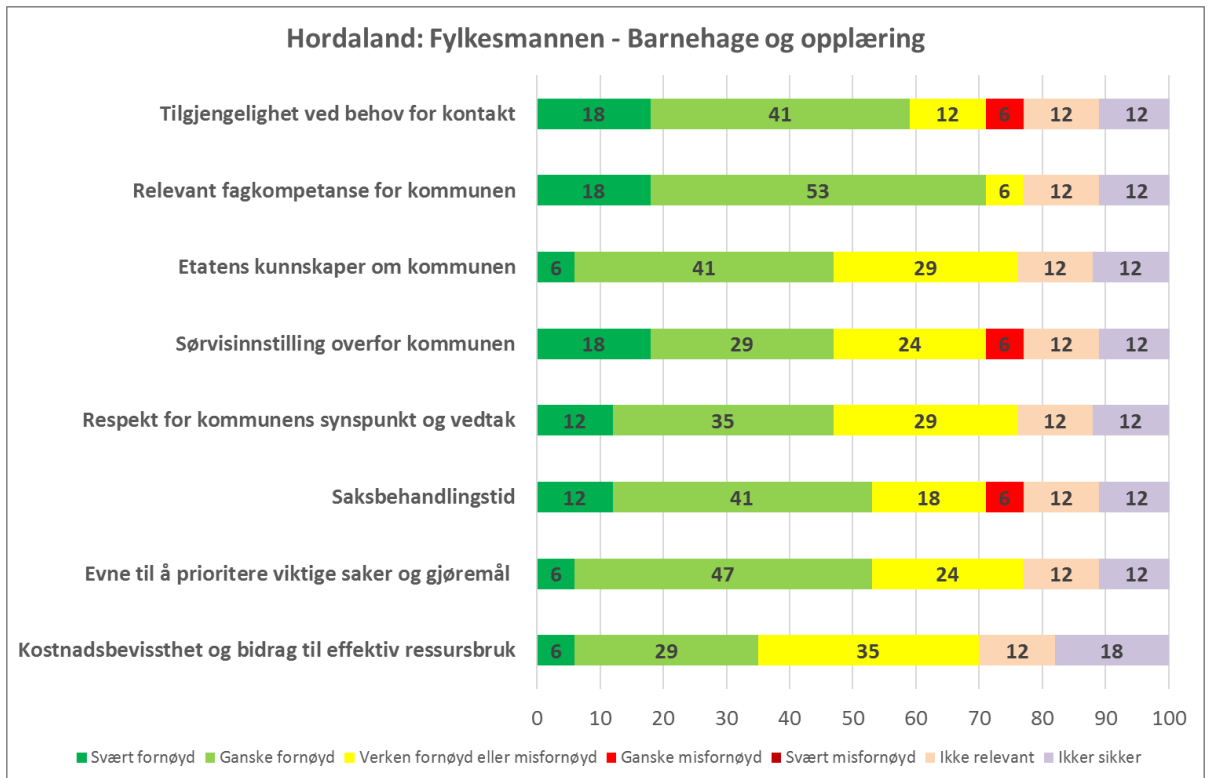
Barnehage og opplæring

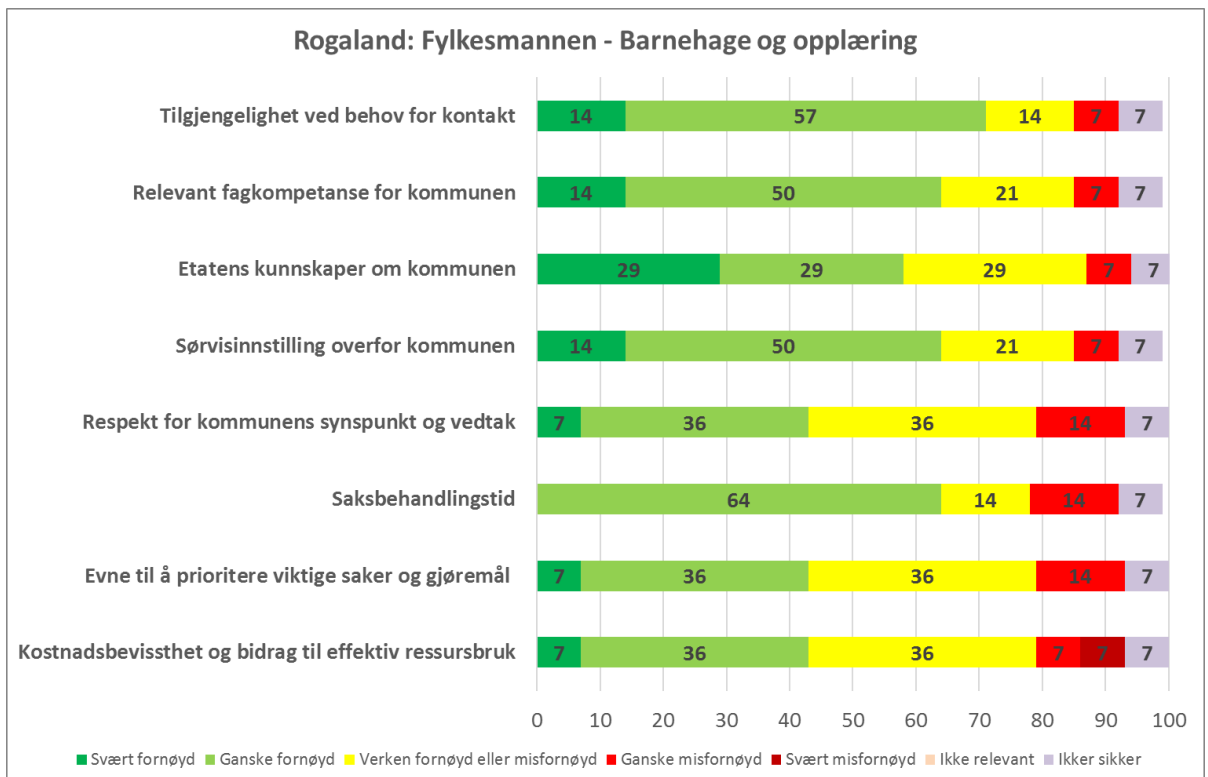
Figur 13. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for barnehage og opplæring. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Figur 14. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for barnehage og opplæring. Sogn og Fjordane. Prosent. N=15.

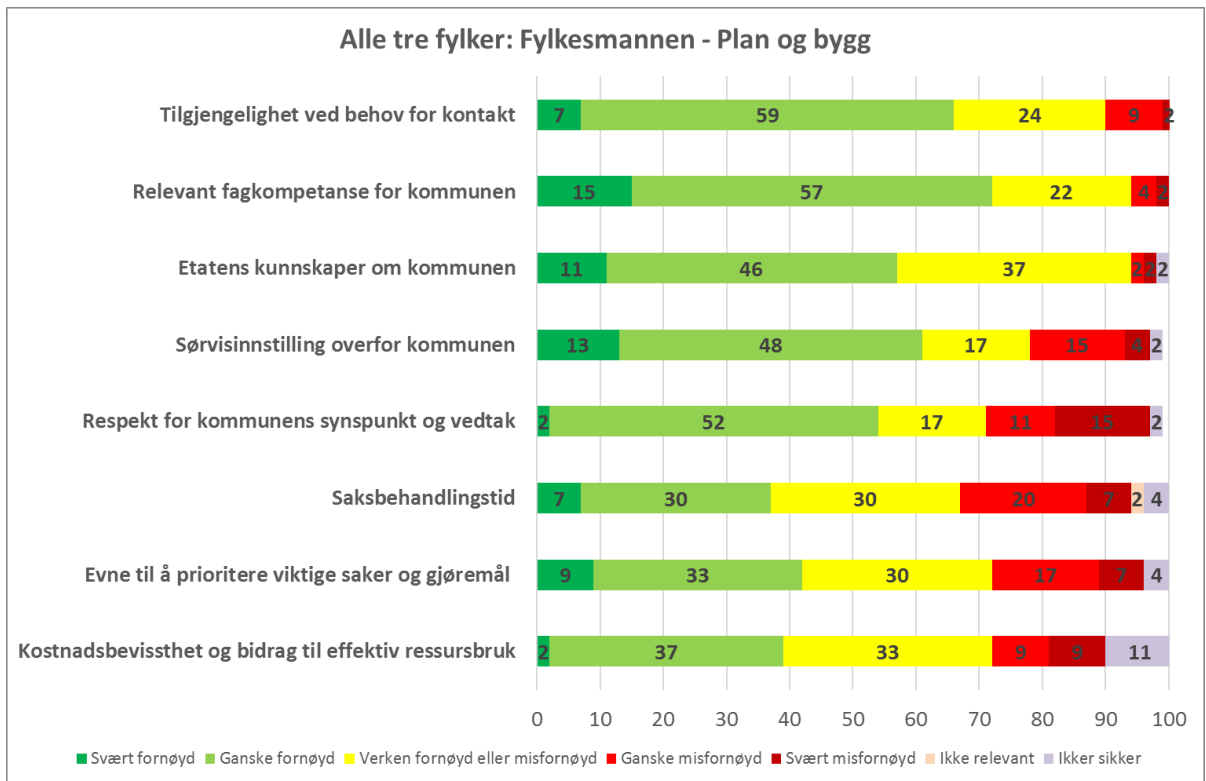

Figur 15. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for barnehage og opplæring. Hordaland. Prosent. N=17.

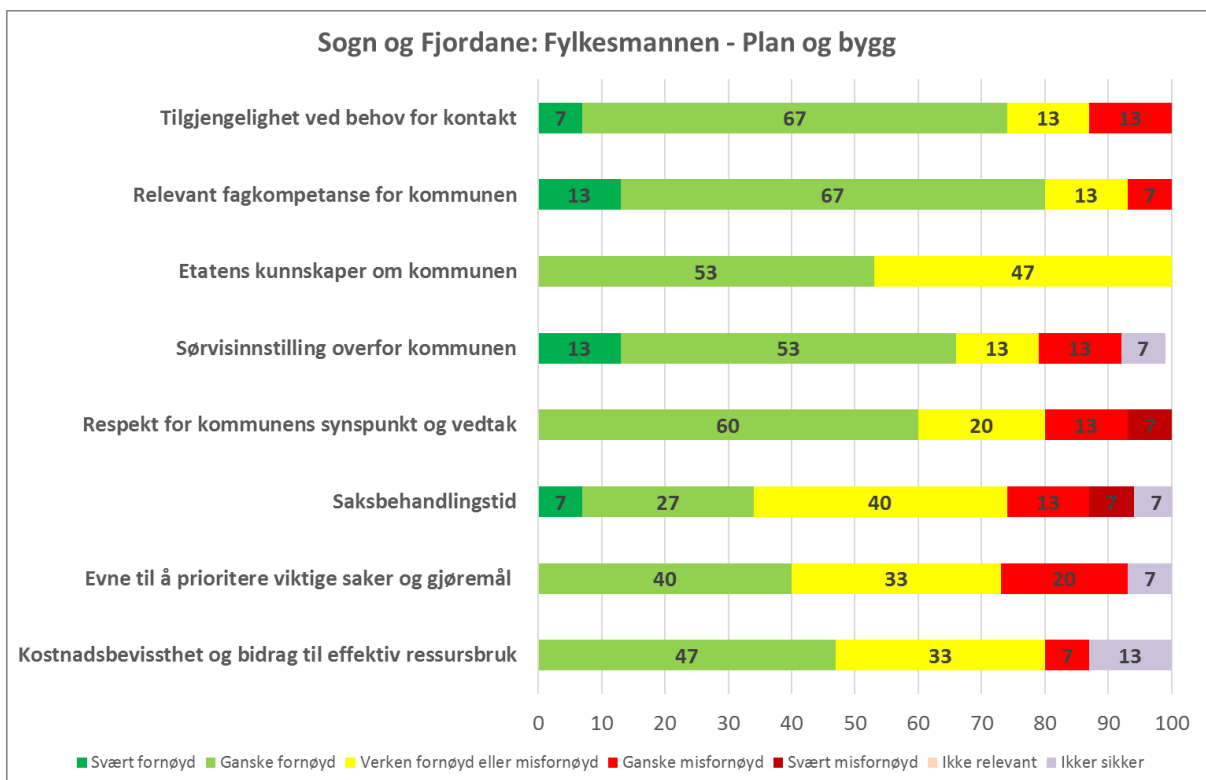

Figur 16. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for barnehage og opplæring. Rogaland. Prosent. N=14.

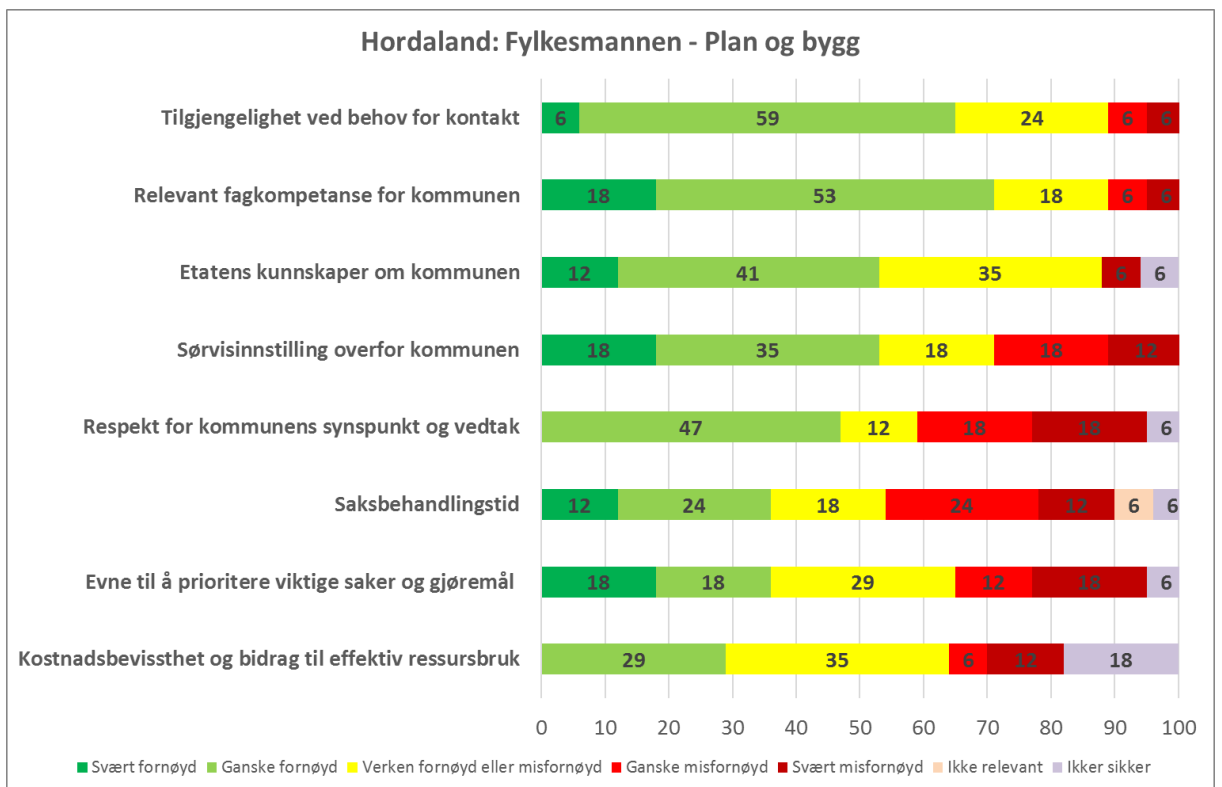
Plan og bygg

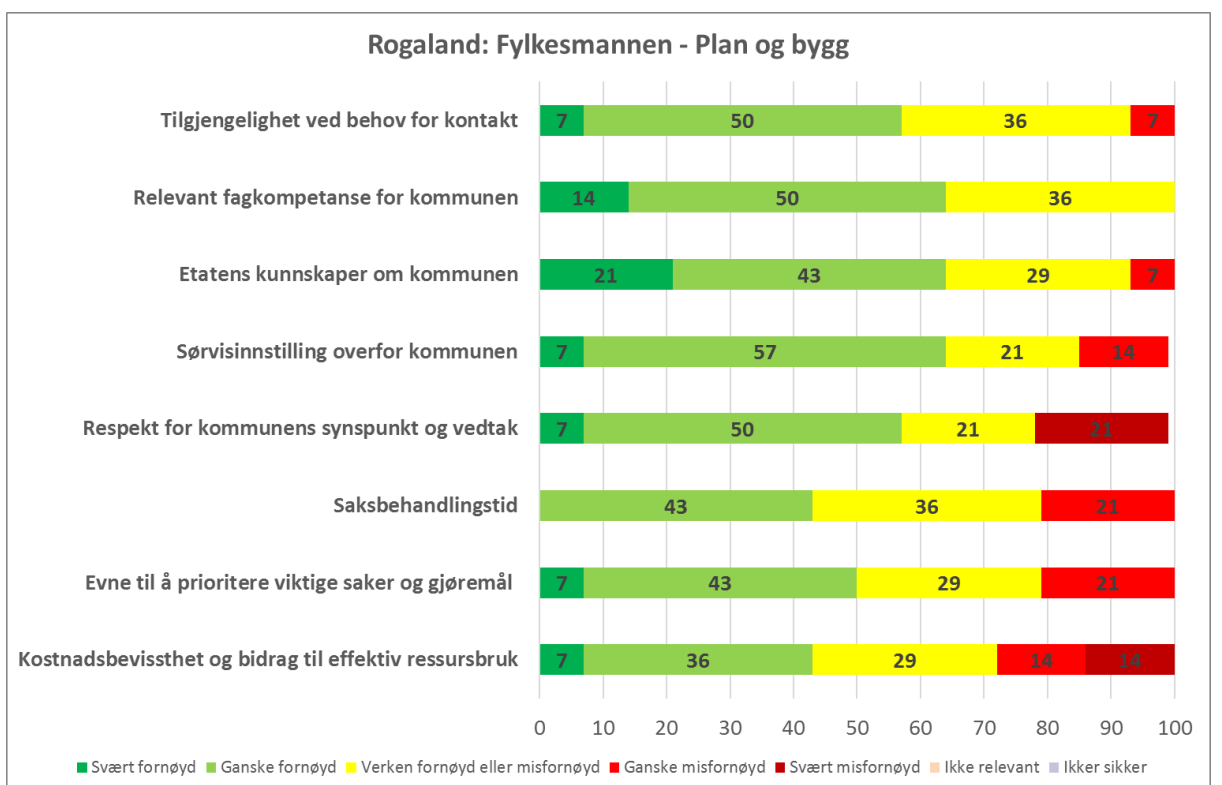
Figur 17. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for plan og bygg. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Figur 18. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for plan og bygg. Sogn og Fjordane. Prosent. N=15.

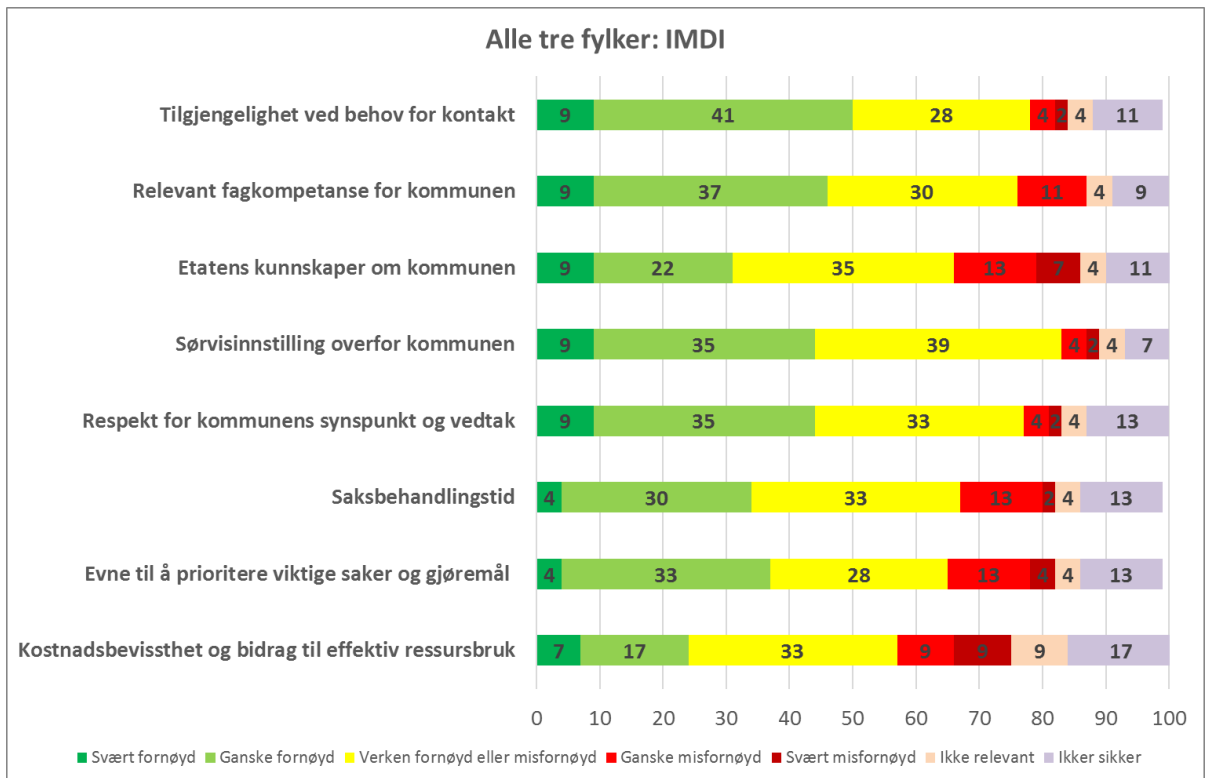
Figur 19. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for plan og bygg. Hordaland. Prosent. N=17.

Figur 20. Kriterievis vurdering av fylkesmannens avdeling for plan og bygg. Rogaland. Prosent. N=14.

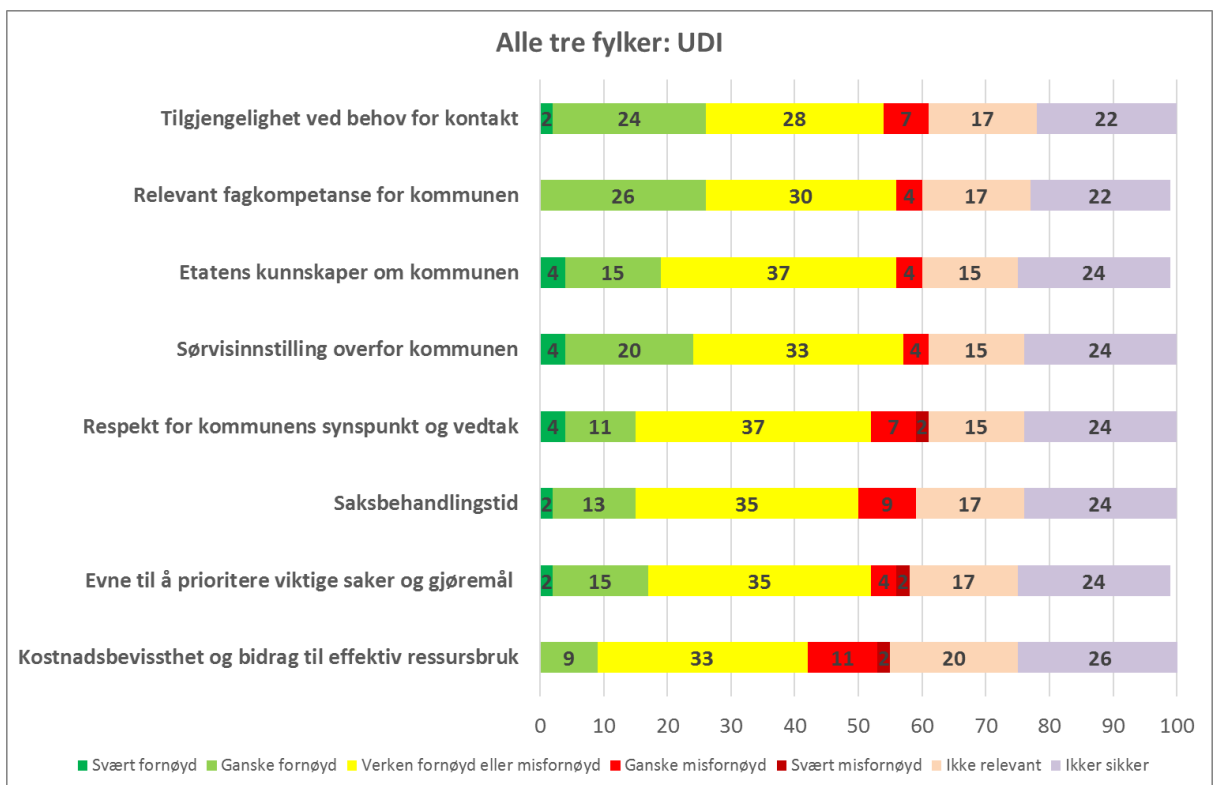

IMDI

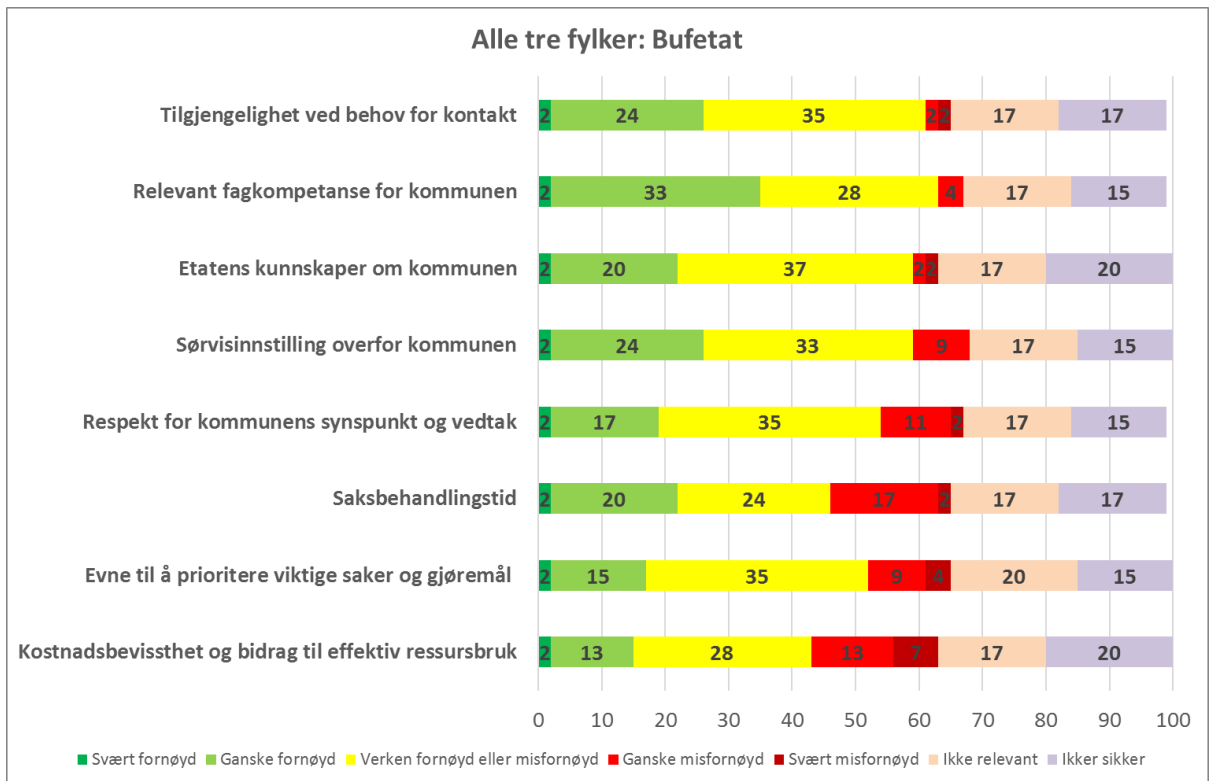
Figur 21. Kriterievis vurdering av IMDI. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

UDI

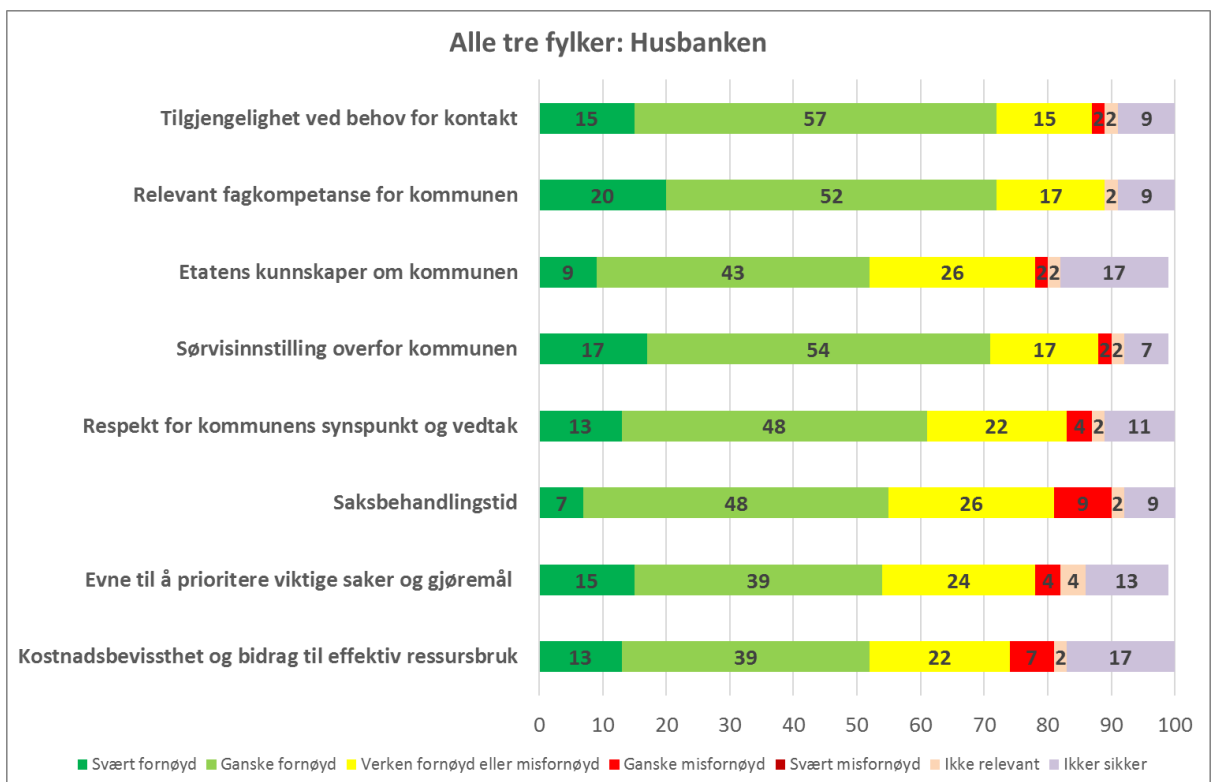
Figur 22. Kriterievis vurdering av UDI. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Bufetat

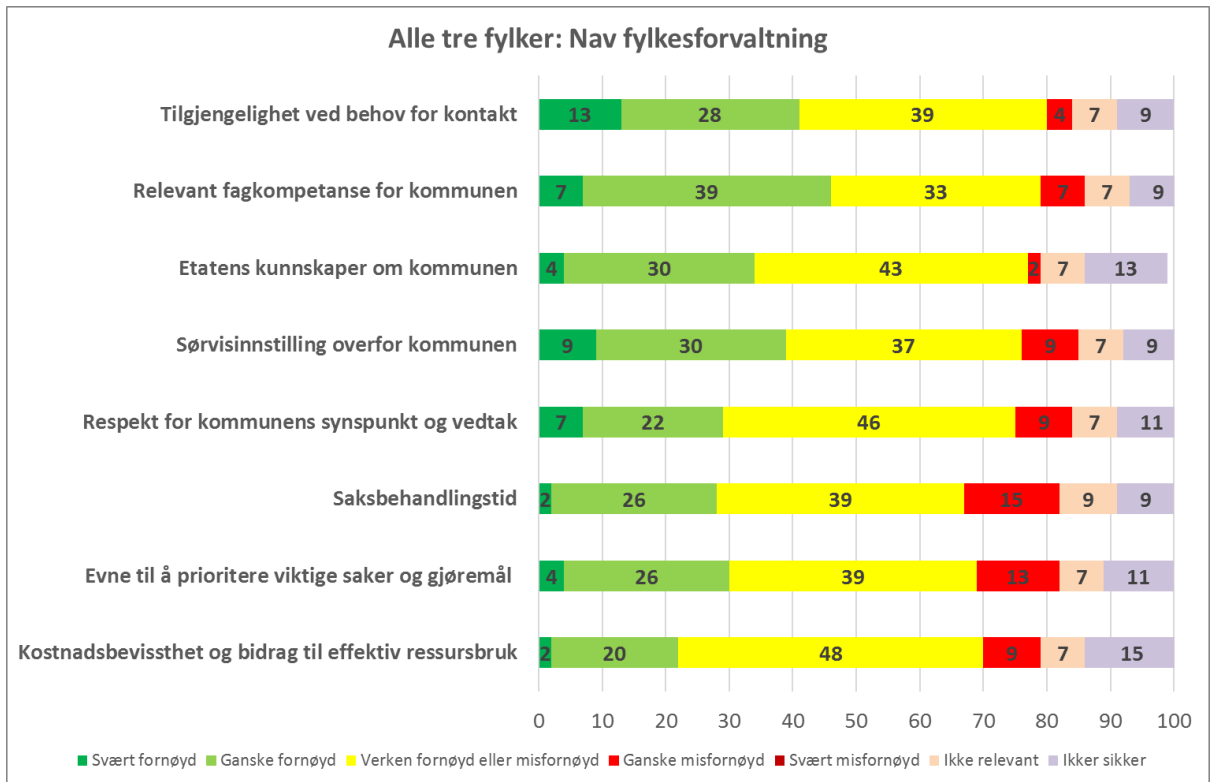
Figur 23. Kriterievis vurdering av Bufetat. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Husbanken

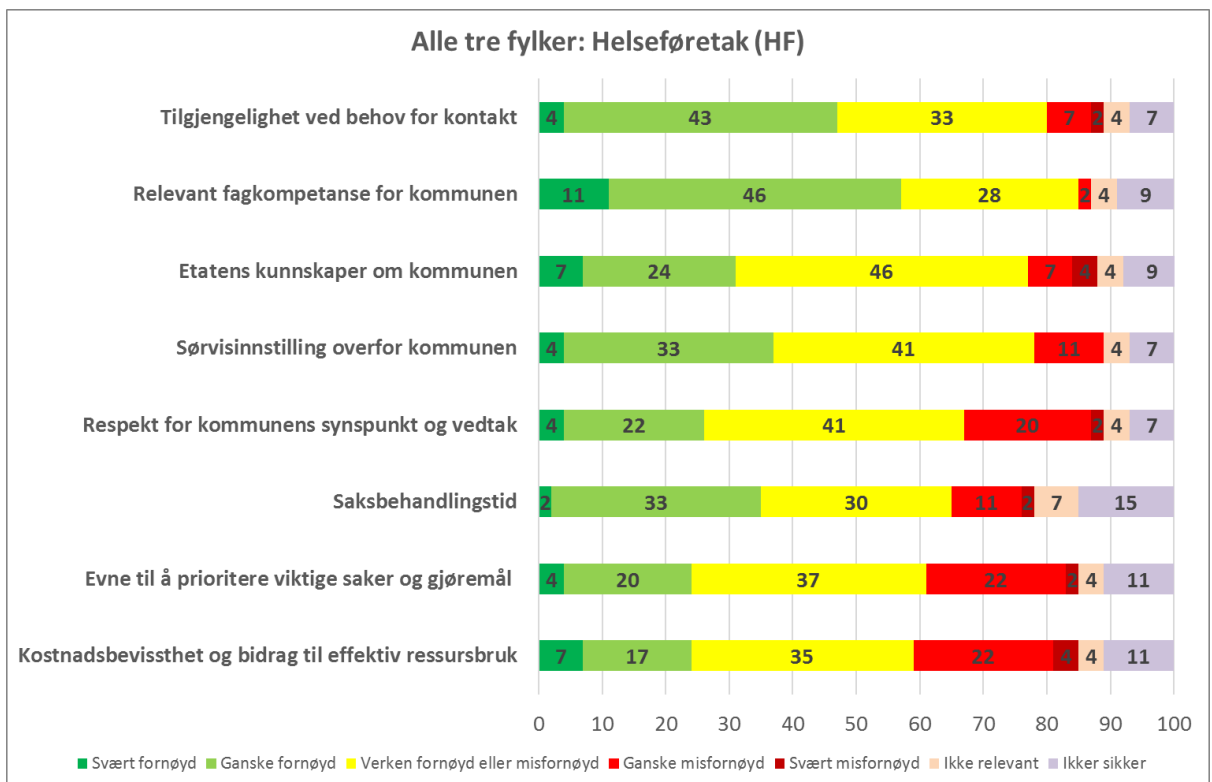
Figur 24. Kriterievis vurdering av Husbanken. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Nav fylkesforvaltning

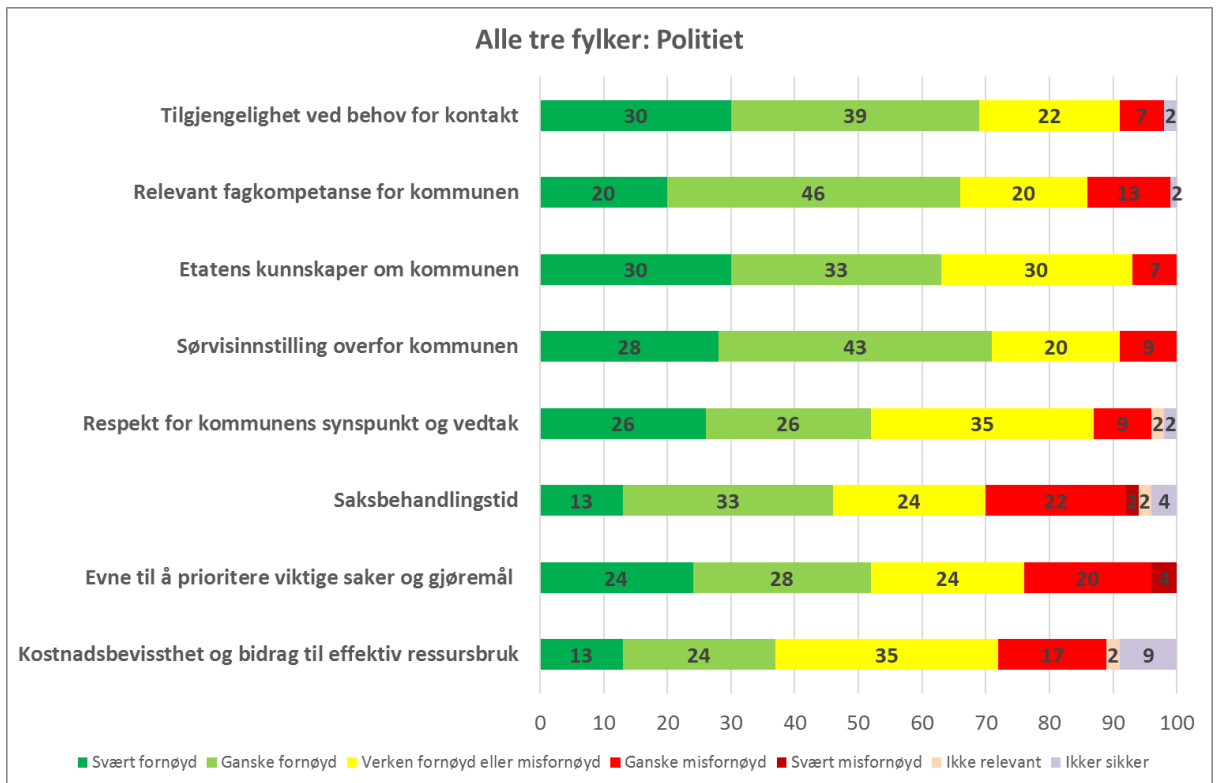
Figur 25. Kriterievis vurdering av Nav fylkesforvaltning. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Helseforetak (HF)

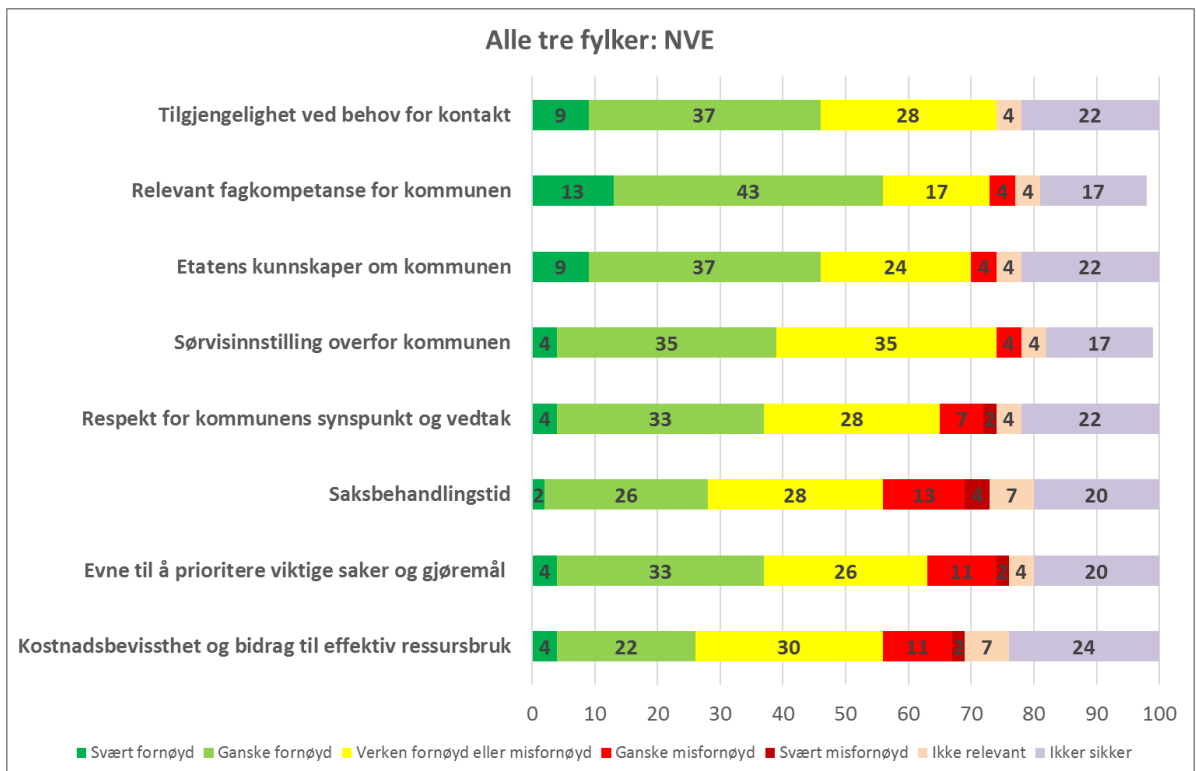
Figur 26. Kriterievis vurdering av Helseforetak (HF). Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Politiet

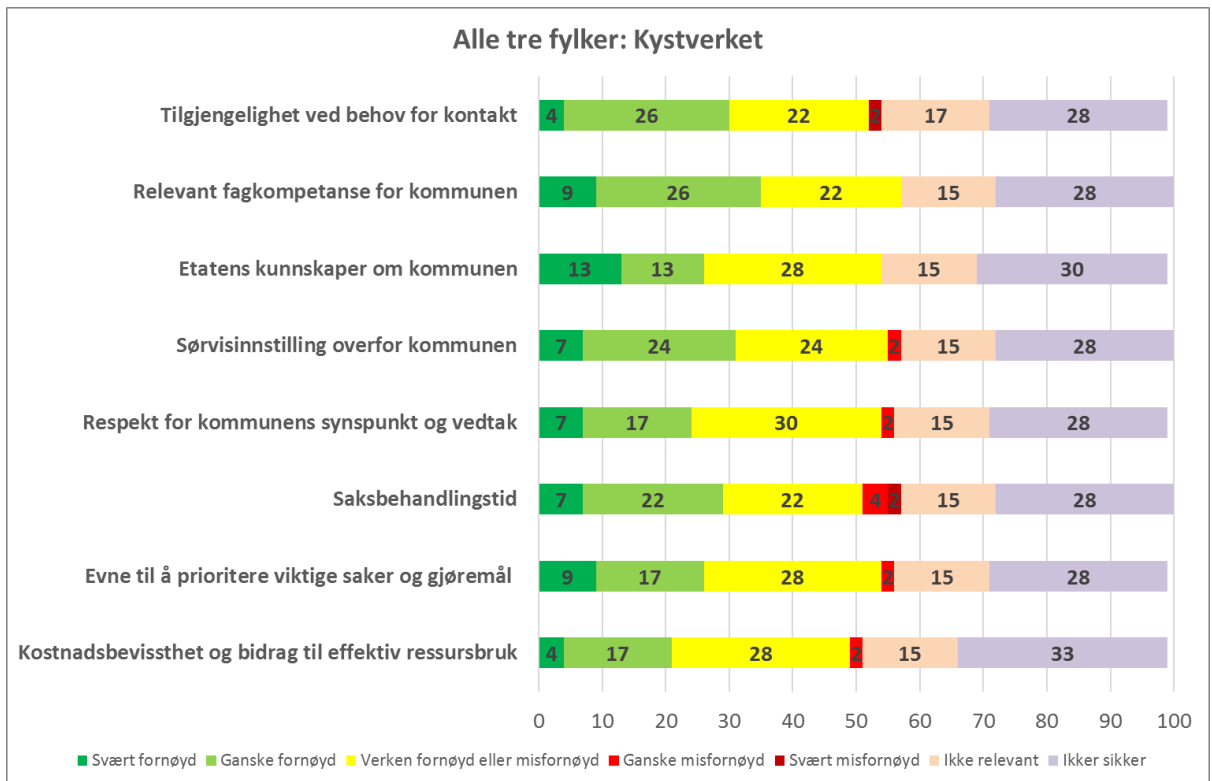
Figur 27. Kriterievis vurdering av Politiet. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

NVE

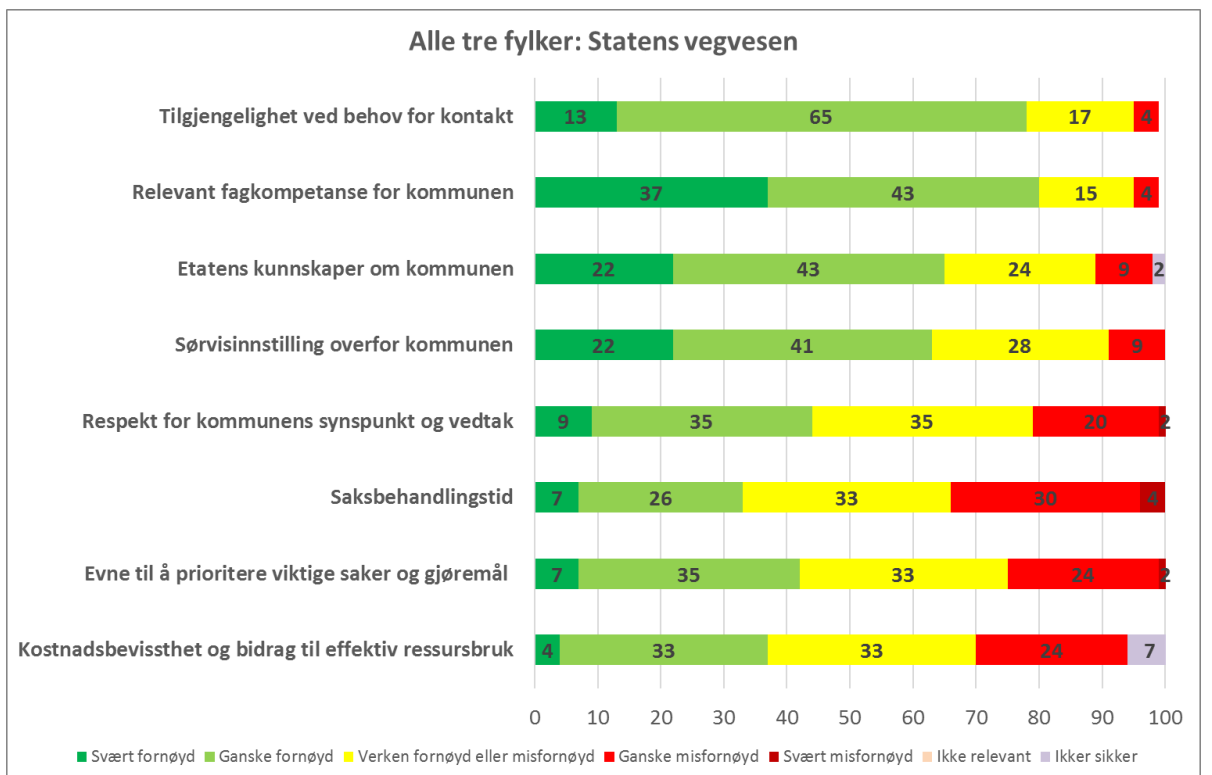
Figur 28. Kriterievis vurdering av NVE. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Kystverket

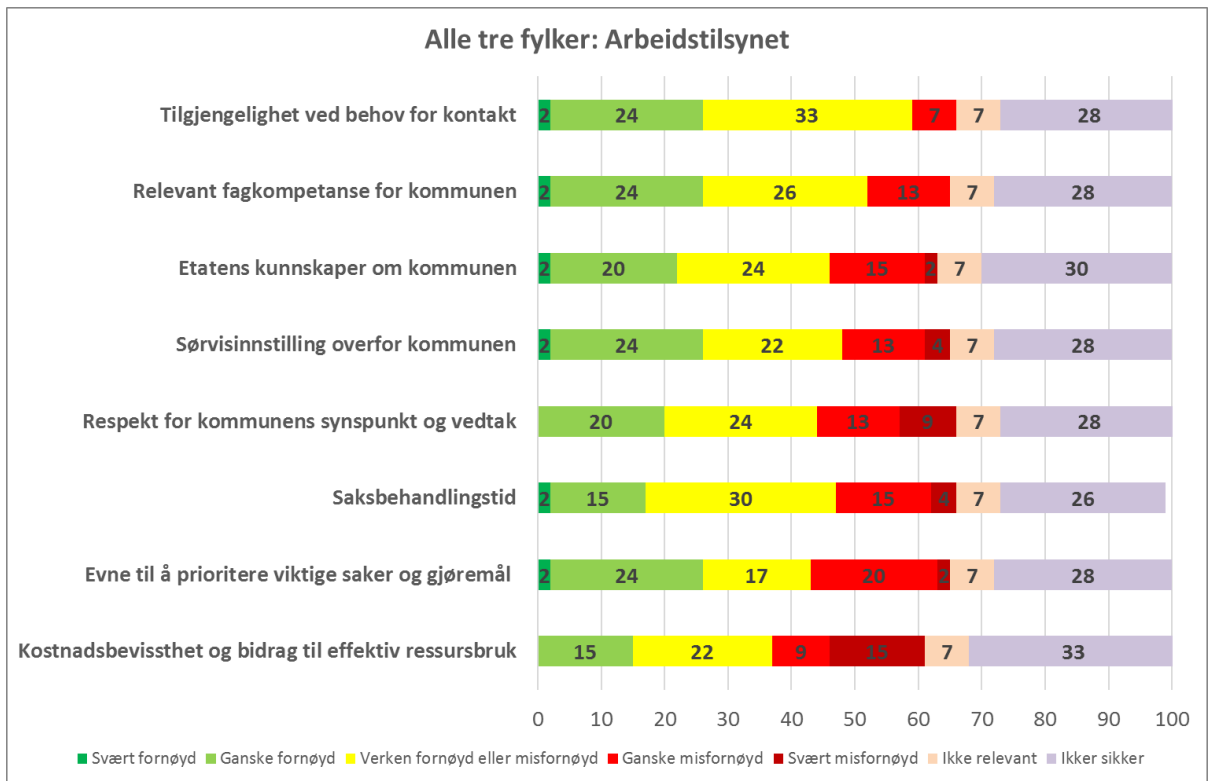
Figur 29. Kriterievis vurdering av Kystverket. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Statens vegvesen

Figur 30. Kriterievis vurdering av Statens vegvesen. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Arbeidstilsynet

Figur 31. Kriterievis vurdering av Arbeidstilsynet. Alle tre fylker. Prosent. N=46.

Vedlegg 2: Spørreskjema for kommuneundersøkelsen på Vestlandet

NIVI 18.september 2017

RÅDMANNUNDERSØKING OM DEN REGIONALE STATSFORVALTNINGA I HORDALAND, SOGN OG FJORDANE OG ROGALAND

Viktigaste statsetatar for kommunen

1. Kva statlege etatar vurderer du som dei viktigaste for kommunen si verksemd og løpande oppgåveløysing, vurdert i ein normal situasjon? Skriv evt. ned namn på annan etat i open svarkategori.

Fylkesmannen inkl. inkl. avdelingar for miljø, landbruk, helse og sosial, utdanning m.m.

IMDI

UDI

Bufetat

Husbanken

Nav fylkesforvaltning

Helseforetak (HF)

Politiet

Sivilforsvaret

Heimevernet

Mattilsynet

NVE

Kystverket

Fiskeridirektoratet

Statens vegvesen

Kartverket

Statsbygg

Skatteetaten

Arbeidstilsynet

Annan statleg etat, noter namn _____

Tilgjengelegheit og etatane si rolleutøving

2. Kor nøgd eller misnøgd er du med fylgjande statsetatar på dei ulike områder nemnt under? Svar ut frå dagens praksis og organisering. Sett evt. kryss for «ikkje relevant» for statsetatar som kommunen har lite kontakt med.

Skala: Svært nøgd Ganske nøgd Korkje nøgd eller misnøgd Ganske misnøgd Svært misnøgd Ikkje relevant Ikkje sikker

- a) Tilgjengelegheit ved behov for kontakt
- b) Saksbehandlingstid
- c) Relevant fagkompetanse for kommunen
- d) Sørvisinnstilling overfor kommunen
- e) Evne til å prioritere saker og gjeremål som er viktige for kommunen
- f) Respekt for kommunens synspunkt og vedtak
- g) Kostnadsbevissthet og bidrag til effektiv ressursbruk
- h) Etatens kunnskapar om kommunen

Etater

Fylkesmannen – Landbruk og mat
Fylkesmannen – Helse, omsorg og sosial
Fylkesmannen – Miljø og klima
Fylkesmannen – Barnehage og opplæring
Fylkesmannen – Plan og bygg
IMDI
UDI
Bufetat
Husbanken
Nav fylkesforvaltning
Helseforetak (HF)
Politiet
NVE
Kystverket
Statens vegvesen
Arbeidstilsynet

Fylkesmannen si samordning

3. Kor nøgd eller misnøgd er du samla sett med Fylkesmannen si samordning på følgjande område

Skala: Svært nøgd Ganske nøgd Korkje nøgd eller misnøgd Ganske misnøgd Svært misnøgd Ikkje sikker

a) Intern samordning mellom ulike fagavdelingar og saksområde?

b) Samordning av tilsyn frå andre statlege etatar?

c) Samordning av statlege pålegg og andre sanksjonar retta mot kommunen?

d) Samordning/mekling ved motsegn

4. På kva område kan den interne samordninga hos Fylkesmannen evt. bli betre? Sett evt. flere kryss.

1: Val av tilsynsmetodikk

2: Tilsynspraksis

2: Rapporteringskrav og kontrollrutiner

3: Tolking av regelverk, harmonisering av fagleg skjønn

4: Formidling av statleg politikk overfor kommunen

5: Val av kommunikasjonsform/-kanal mot kommunen

6: Saksbehandlingstid/-rutinar i ulike avdelingar

7: Møtepraksis, løpande dialog mot kommunen

8: Ekstern informasjon, fylkesmannens profil utad

9: Andre område, noter _____

10: Ikkje noko spesielt område

5. Kan eventuelle interne samordningsbehov knytast til spesielle avdelingar eller fagområde hos Fylkesmannen? Sett evt. fleire kryss.

1: Nei, Ikkje spesiell avdeling eller fagområde

2: Plan- eller byggesaker

3: Landbruk

4: Miljøvern og klima

5: Samfunnsikkerhet og beredskap

- 6: Barne- og familiesaker, barnevern
- 7: Kommunal juss
- 8: Kommunal økonomi
- 9: Helse og omsorg
- 10: Sosial
- 11: Utdanning
- 12: Anna område/avdelingar ___ NOTER
- 13: Ikkje sikker

Vurdering av beste praksis

6. Kva to statsetatar har etter ditt syn den beste faglege dialogen mot kommunen, dersom du skal framheve etatar med en særlig god praksis som andre kan lære av? Noter namn på etatar og grunngi kort kvifor.

- 1: Namn på etat og kort grunngjeving _____
- 2: Namn på etat og kort grunngjeving _____
- 3: Ingen spesielle

Vurdering av endringsbehov

7. Kva endringar er viktigast å prioritere i det vidare arbeidet med å betre den regionale statsforvaltninga? Sett evt. fleire kryss.

- 1: Reduksjon i talet på statsetatar gjennom samanslutningar
- 2: Betre samordning av fleire statsetatar gjennom fylkesmannen
- 3: Effektivisering i etatane sine prioriteringar eller arbeidsrutinar
- 4: Meir vekt på ansvarsbasert forvaltning, mindre kontroll, tilsyn og rapportering
- 5: Betre samanfall i administrativ inndeling for de ulike etatane
- 6: Betre samanfall for statlege inndelingar i høve til ny fylkesinndeling
- 7: Endringar i etaten sin kontorstruktur med vekt på meir brukarvenleg lokalisering
- 8: Utlokalisering av statlege etatar og verksemder frå Oslo
- 9: Andre endringar, noter _____
- 10: Ikkje sikker

Statlege regiongrenser og lokalisering av statlege kontor

8. Opplever kommunen ulemper som følgje av lite føremålstenlege regiongrenser for statlege verksemder? Noter i så fall namn på aktuelle etatar som bør vurdere sin administrative inndeling og gi gjerne en kort grunngjeving.

- 1: Ja, noter namn på etat med kort grunngjeving _____
- 2: Nei, ingen
- 3: Ikkje sikker

9. Ser du behov for endringar i lokaliseringa av statlege kontor for å sikre god tilgjengelegheit for kommunen? Noter i så fall namn på etatar som bør vurdere sin kontorstruktur inndeling og gi gjerne en kort grunngjeving.

- 1: Ja, noter namn på etat med kort grunngjeving _____
- 1: Ja, noter namn på etat _____
- 2: Nei, ingen
- 3: Ikkje sikker

Vegval og synspunkt på vidareføring av kommunereforma

10. Bør kommunereforma etter ditt syn vidareførast som nasjonal reform de neste fire årene, eller ser du ikkje behov for det?

- 1: Ja, vidareførast
- 2: Nei, ser ikkje behov
- 3: Ikkje sikker

11. Av fylgjande, kva langsiktig hovudløysing ser du for deg for eiga kommune? Sett eit kryss

- 1: Vidareføring av dagens kommune utan vesentlege endringar
- 2: Deltaking i ei ny og større kommune (kommunesamanslutning)
- 3: Sterkare interkommunalt samarbeid
- 4: Avlastning frå staten og/eller folkevalt region for særlig kompetansekravjande oppgåver
- 5: Anna hovudløysing
- 6: Ikkje sikker

12. Vurder viktigheita av ulike rammevilkår og mulige føringar i det vidare reformarbeidet

Skala: Svært viktig, Nokså viktig, Korkje nøgd eller misnøgd Lite viktig, Ikkje viktig, Ikkje sikker

- a) Vidareføring av positive økonomiske insentiv for samanslutning som eingongstilskot, reformstøtte og inndelingstilskot
- b) Bruk av økonomisk pisk for å tvinge fram fleire samanslutningar
- c) Tydelegare nasjonale inndelingsprinsipp inkl. tidsfrist for gjennomføring
- d) Tiltak for meir systematisk erfaringsoverføring mellom kommunane
- e) Større satsing på modellkommunar og frikommunar for å dyrke fram nye løysingar
- f) Overføring av fleire oppgåver innanfor samfunnsutvikling til nye og større kommunar
- g) Overføring av fleire nye oppgåver innafor tenesteproduksjon til nye og større kommunar
- h) Tiltak for reduksjon i den statlege styringa av nye og større kommunar

13. Kva type prosess ser du for deg, dersom kommunereforma skal vidareførast? SETT EITT KRYSS

- 1: Vidareføring av lokale prosessar omlag som i førre stortingsperiode
- 2: Meir vekt på Fylkesmannen som prosessleiar og pådrivar innafor nasjonalt vedtekne prinsipp
- 3: Sentralt styrt prosess med statleg utval og kommunane som høyringsinstansar
- 4: Annan type prosess, konkretiser _____
- 5: Ikkje sikker

14. Når bør kommunereforma etter ditt syn vere avslutta i ditt fylke?

- 1: Innan 2020
- 2: Innan 2022 dvs. i løpet av denne stortingsperiode (2017-2021)
- 3: Innan 2024 dvs. i løpet av neste kommunestyreperiode (2019-2023)
- 4: Seinare, annen løysing
- 5: Ikkje sikker

15. Har du synspunkt på undersøkelsen eller de tema det er spurt om kan du notere her _____